

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

2024 – 2025

ΑΘΗΝΑ 2024

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2024–2025

ΑΘΗΝΑ 2024

Εικόνα εξωφύλλου: **“Εκκίνηση”**

Χρήστος Καρράς (1979), © Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης (ΕΜΣΤ) (Αρ. Εισ. 569/06)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ	1
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ	1
ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	1
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ.....	1
ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΜΕΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ	3
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ	4
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ.....	6
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗΣ–ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ (ΜΝΕΦ).....	6
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ	6
ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	7
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ.....	9
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ.....	9
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΑΚΑΔ. ΕΤΟΥΣ 2024–2025	11
Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ και Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ 2024–2025	12
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ 2024–2025	14
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗΣ – ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ 2024–2025	22
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ 2024–2025.....	29
ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ 2024–2025	39
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ 2024–2025	39
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ 2024–2025	52
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ 2024–2025	56
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ 2024–2025	60
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ 2024–2025.....	73
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ 2024–2025	78
ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ – Ημερολόγιο ακαδημαϊκού έτους	89
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΑ ΣΕ ΆΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	89
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	90
ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ	91
ΜΕΤΑΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ	91

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ	92
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ.....	94
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ	94
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ	94
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑΣ.....	94
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΠΥΡΟΛΟΓΙΑΣ	95
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ.....	95
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΦΩΝΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ	95
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ.....	96
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΨΥΧΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΝΕΥΡΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ	97
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΑΙ ΑΡΧΕΙΟ	97
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ.....	98
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ	98
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ - ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ	98
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΩΝ (ΕΥΔΟΞΟΣ).....	98
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΤΑΞΗ (e-class).....	99
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΕΚΠΑ	99
UNIWAY ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΓΙΑ ΚΙΝΗΤΑ	100
ΧΡΗΣΙΜΟΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ.....	100
ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ.....	100
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS+.....	101
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ CIVIS: ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ (A EUROPEAN CIVIC UNIVERSITY).....	101
ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ	102
ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ.....	103
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΛΕΣΧΗ.....	103
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ ΙΑΤΡΕΙΑ.....	103
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ	105
ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ	106

Συγκοινωνίες.....	106
ΜΟΝΑΔΑ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ (ΦμεΑ)	106
ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ.....	108

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Ο «Οδηγός Σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας Ακαδημαϊκού Έτους 2024–2025» έχει συνταχθεί κατά το πρότυπο που έχει καθιερώσει το Τμήμα: πρόκειται για ένα σύντομο πρακτικό οδηγό που απευθύνεται κυρίως στους/στις φοιτητές/ήτριές μας. Παρουσιάζει με συνοπτικό τρόπο το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών, παρέχει τις αναγκαίες επεξηγήσεις και αναφέρεται επιγραμματικά στα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος. Περιγράφει τη διοικητική δομή και τις υποδομές που στηρίζουν το εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο του Τμήματος. Τέλος, περιλαμβάνει χρήσιμες πληροφορίες που ενδιαφέρουν τους/τις φοιτητές/ήτριες, κυρίως τους/τις πρωτοετείς, και μπορούν να βελτιώσουν την ποιότητα της φοιτητικής ζωής τους. Ο διαδικτυακός τόπος του Τμήματος Φιλολογίας (<http://www.phil.uoa.gr>) συμπληρώνει αυτόν τον οδηγό και αναλύει πολλά σημεία του.

***Υποδεχόμαστε με χαρά τους πρωτοετείς και
ευχόμαστε σε όλους τους φοιτητές
και όλες τις φοιτήτριές μας
να έχουν υγεία, πρόοδο και υψηλούς στόχους σε
όλα τα χρόνια των σπουδών τους.
Καλή Ακαδημαϊκή Χρονιά
2024–2025!***

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Κοσμήτορας: Καθηγητής Δημήτριος Λ. Δρόσος

Γραμματέας Κοσμητείας: Σταματίνα Σπυράκη : 210 727 7541

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

- ❖ **Πρόεδρος: Καθηγήτρια Θεοδώρα Αντωνοπούλου,**
Τηλ. 210 727 7732, e-mail: antono@phil.uoa.gr
- ❖ **Αντιπρόεδρος: Καθηγήτρια Γραμματική Κάρλα,**
Τηλ. 210 727 7620, e-mail: gkarla@phil.uoa.gr
- ❖ **Γραμματέας: Θεόφιλος Μπεναρδης,**
τηλ.210 727 7960, e-mail: thbena@phil.uoa.gr

Διεύθυνση ταχυδρομικής επικοινωνίας

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Φιλολογίας κυψέλη 305
Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου, 157 72 Αθήνα

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Αίθουσα 305, 3ος όροφος, email: secr@phil.uoa.gr.

- ❖ Νεκταρία Καραβάνα, τηλ. 210 727 7545, e-mail: nkaravana@phil.uoa.gr
  - Εύδοξος.
  - Κατατακτήριες εξετάσεις.
  - Φοιτητικό-Στεγαστικό επίδομα.
  - ΕΛΣΤΑΤ.
  - Εγγραφές πρωτοετών.
  - ΔΟΑΤΑΠ.
- ❖ Παναγιώτα Μποϊντά, τηλ. 210 727 7386, e-mail: pbointa@phil.uoa.gr
  - Εισερχόμενοι φοιτητές ERASMUS+, CIVIS και Διεθνείς Ανταλλαγές.
  - Υποστήριξη των μεταπτυχιακών προγραμμάτων: "ΚΟΡΑΗΣ" και "Γλωσσολογία".
  - Μεταπτυχιακοί φοιτητές με το πρόγραμμα ERASMUS.
  - Γνησιότητα πτυχίων διπλωματούχων και διδακτόρων (μέσω ΚΕΠ).

- Υποστήριξη του παλαιού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών "ΚΟΡΑΗΣ" (με τις έξι ειδικεύσεις).
- Παράρτημα διπλώματος μεταπτυχιακών φοιτητών.
- Διδακτορικές Σπουδές.
- Μεταδιδακτορικές σπουδές και υποστήριξη ιστοσελίδας.
- ΔΟΑΤΑΠ.
- ❖ Ροδάνθη Ξεζωνάκη, τηλ. 210 727 7952, e-mail: rodia@phil.uoa.gr
  - Εγγραφές πρωτοετών - Μετεγγραφές.
  - Έλεγχος και πιστοποίηση γνησιότητας εγγράφων.
  - Αιτήματα προπτυχιακών φοιτητών και αποφοίτων του Τμήματος μέσω ΚΕΠ.
  - Εξερχόμενοι φοιτητές ERASMUS+, CIVIS και Διεθνείς Ανταλλαγές.
  - Πιστοποιητικά αποφοίτων με το σύστημα των ετών (Φιλολογικό Τμήμα - Τμήμα Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών).
  - Περιγραμμές των πτυχιούχων, των διπλωματούχων των Π.Μ.Σ. και των Διδακτόρων.
- ❖ Ηλιάνα Φώτου, τηλ. 210 727 7738, e-mail: ifotou@phil.uoa.gr
  - Βαθμολογίες.
  - Δηλώσεις μαθημάτων.
  - Βελτιώσεις βαθμών.
  - Περαιτώσεις και Ορκωμοσίες πτυχιούχων.
  - Πιστοποίηση των αποφοίτων.
  - Βεβαιώσεις κατάταξης πτυχιούχων.
  - Παράρτημα διπλώματος πτυχιούχων.
  - Υποτροφίες ΙΚΥ.
  - Υποστήριξη του μεταπτυχιακού προγράμματος "ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ"

Κυψέλη 609, γραφείο 3, 6ος όροφος.

- ❖ Κατερίνα Φώτου, τηλ. 210 727 7788, e-mail: kfotou@phil.uoa.gr
  - Υποστήριξη των μεταπτυχιακών προγραμμάτων "ΔΕΞΙΠΠΟΣ", "ΠΑΠΥΡΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΚΛΑΣΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ" και "ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ, ΣΚΕΨΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΟΡΩΜΑΪΚΟ ΚΟΣΜΟ".

Κυψέλη 705, γραφείο 3, 7ος όροφος.

- ❖ Βιβή Σαιτάνη, τηλ. 210 727 7726, e-mail: svivi@phil.uoa.gr
  - Υποστήριξη των μεταπτυχιακών προγραμμάτων "ΑΡΕΘΑΣ" και "ΛΑΪΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ & ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ Γ. ΜΕΓΑΣ".

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΜΕΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΤΟΜΕΑΣ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Κυψέλη 609, 6ος όροφος

Τηλ.: 210 727 7788

- ❖ **Διευθυντής: Αμφιλόχιος Παπαθωμάς**, Καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας - Παπυρολογίας, parath@phil.uoa.gr

Γραμματέας: Αικατερίνη Φώτου, kfotou@phil.uoa.gr

ΤΟΜΕΑΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ

Κυψέλη 705, 7ος όροφος

Τηλ./Fax: 210 727 7726

- ❖ **Διευθυντής: Διονύσιος Καλαμάκης**, Αναπληρωτής Καθηγητής Βυζαντινής Φιλολογίας, dkalam@phil.uoa.gr

Γραμματέας: Βιβή Σαϊτάνη, svivi@uoa.gr

ΤΟΜΕΑΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Κυψέλη 605, 6ος όροφος

Τηλ.: 210 727 7621-7773, e-mail: tonephil@phil.uoa.gr

- ❖ **Διευθυντής: Γιάννης Ξούριας**, Καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας, yhourias@phil.uoa.gr

Γραμματέας: Γεράσιμος Μαγουλάς (ΕΤΕΠ), geramag@phil.uoa.gr

ΤΟΜΕΑΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

Κυψέλη 608, 6ος όροφος

Τηλ.: 210 727 7836, e-mail: doling@phil.uoa.gr

- ❖ **Διευθύντρια: Σπυριδούλα Βαρλοκώστα**, Καθηγήτρια Ψυχολογίας, svarlokosta@phil.uoa.gr

Γραμματέας: Μαρία Δημοπούλου (ΕΤΕΠ), mardim@phil.uoa.gr

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ

Ο σχεδιασμός του νέου προγράμματος προπτυχιακών σπουδών (ΠΠΣ) έγινε με σύγχρονες επιστημονικές και παιδαγωγικές μεθόδους. Δόθηκε έμφαση στην ορθή κατανομή των γνωστικών αντικειμένων και στη σωστή κλιμάκωση των μαθημάτων στα οκτώ εξάμηνα σπουδών. Όλα τα μαθήματα του προγράμματος είναι τρίωρα.

Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Φιλολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών συμμορφώνεται πλήρως με τις αρχές του Προτύπου Ποιότητας ΠΠΣ της ΕΘΑΑΕ και τις Αρχές Διασφάλισης Ποιότητας του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης (ESG 2015) για το επίπεδο σπουδών 6 του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων.

Η διάρκεια ισχύος της παρούσας πιστοποίησης είναι πενταετής, από 29-05-2020 έως 28-05-2025¹.

Το ΠΠΣ του Τμήματος Φιλολογίας περιλαμβάνει εξήντα (60) μαθήματα με 3 ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας το καθένα. Οι φοιτητές για τη λήψη του πτυχίου τους οφείλουν να συγκεντρώσουν 240 ECTS.

Κατά το χειμερινό και εαρινό εξάμηνο του Α' έτους οι φοιτητές παρακολουθούν γενικά εισαγωγικά μαθήματα (μαθήματα γενικού υποβάθρου) και αποκτούν βασικές γνώσεις σε όλα τα αντικείμενα του Τμήματος.

Στην αρχή του χειμερινού εξαμήνου του Β' έτους οι φοιτητές επιλέγουν μία από τις τρεις κατευθύνσεις για την εξειδίκευσή τους:

- ❖ **Κλασική (Αρχαία Ελληνική και Λατινική) Φιλολογία**
- ❖ **Μεσαιωνική/Βυζαντινή και Νεοελληνική Φιλολογία (ΜΝΕΦ)**
- ❖ **Γλωσσολογία**

Τα μαθήματα διαιρούνται σε υποχρεωτικά, κατ' επιλογήν υποχρεωτικά (από τα προσφερόμενα στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος αλλά και από τα Τμήματα Ιστορίας-Αρχαιολογίας, Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικού Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και Ψυχολογίας του ΕΚΠΑ) και ελεύθερης επιλογής (από Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής

---

¹ Απόφαση πιστοποίησης, Έκθεση Αξιολόγησης

του ΕΚΠΑ καθώς και από πανεπιστήμια του εξωτερικού μέσω των προγραμμάτων κινητικότητας). Με αυτόν τον τρόπο ενθαρρύνεται η διεπιστημονικότητα και επιτυγχάνεται τόσο ο στόχος της εξειδίκευσης όσο και η σφαιρική κατάρτιση των φοιτητών, καθώς το πτυχίο που τους παρέχεται είναι ενιαίο.

Τα υποχρεωτικά αλλά και κατ' επιλογήν μαθήματα παιδαγωγικής κατάρτισης που έχουν ενσωματωθεί στο ΠΠΣ και προσφέρονται από το Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και από το Τμήμα Ψυχολογίας, σε συνδυασμό με τα παιδαγωγικού περιεχομένου μαθήματα του Τμήματος, στοχεύουν στην πιστοποιημένη διδακτική και παιδαγωγική επάρκεια των αποφοίτων, για την αναζήτηση εργασίας στον εκπαιδευτικό τομέα.

Οι μαθησιακοί αυτοί στόχοι επιτυγχάνονται με την ομαλή μετάβαση των φοιτητών στα διάφορα στάδια σπουδών. Για τα δύο πρώτα έτη, προβλέπονται επτά (7) μαθήματα ανά εξάμηνο (σύνολο 28 μαθήματα). Τα περισσότερα μαθήματα των δύο πρώτων εξαμήνων είναι γενικού υποβάθρου, ενώ τα μαθήματα των δύο επόμενων είναι κυρίως ειδικού υποβάθρου. Η εξειδίκευση συνεχίζεται και εντείνεται στα επόμενα δύο έτη με οκτώ (8) μαθήματα ανά εξάμηνο (σύνολο 32 μαθήματα). Τα μαθήματα αυτά είναι κυρίως ειδίκευσης, γενικών γνώσεων και ανάπτυξης δεξιοτήτων. Εδώ εντάσσονται τα σεμινάρια της Κλασικής κατεύθυνσης και της κατεύθυνσης ΜΝΕΦ, στα οποία οι φοιτητές, κατανεμημένοι σε ολιγομελή κλιμάκια, έρχονται σε αμεσότερη επαφή με την ερευνητική διαδικασία και ασκούνται στη σύνταξη και παρουσίαση επιστημονικής εργασίας. Αντίστοιχη λειτουργία επιτελεί η εκπόνηση πτυχιακής εργασίας στην κατεύθυνση Γλωσσολογίας υπό την ατομική καθοδήγηση από μέλος ΔΕΠ.

Η Γραμματεία του Τμήματος Φιλολογίας χορηγεί σε όλους τους αποφοίτους Πιστοποιητικό Αναλυτικής Βαθμολογίας στην Ελληνική, στο οποίο αναγράφονται τα προσωπικά τους στοιχεία, ο μέσος όρος της συνολικής βαθμολογίας τους, όλα τα μαθήματα του ΠΠΣ στα οποία εξετάστηκαν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους με τη βαθμολογία τους, καθώς και οι πιστωτικές μονάδες (ECTS) του κάθε μαθήματος. Κατόπιν αιτήματος του αποφοίτου στη Γραμματεία, χορηγείται Παράρτημα Διπλώματος (Diploma Supplement) στην Αγγλική, για χρήση του στο εξωτερικό (μεταπτυχιακές σπουδές, εργασία κλπ).

Οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να πραγματοποιήσουν τις σπουδές ενός εξαμήνου σε Πανεπιστήμιο του εξωτερικού με τα Προγράμματα ERASMUS+ και CIVIS.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Στην Κατεύθυνση Κλασικής Φιλολογίας προσφέρονται τα εξής τρίωρα μαθήματα: 27 Κλασικής Φιλολογίας (μέχρι 19 μαθήματα Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας [16 Υποχρεωτικά, 1 Υποχρεωτικό Επιλογής και 2 Επιλογής] και μέχρι 9 Λατινικής Φιλολογίας [8 Υποχρεωτικά και 1 Επιλογής]), μέχρι 25 μαθήματα από άλλα αντικείμενα του Τμήματος Φιλολογίας (Βυζαντινή Φιλολογία, Νεοελληνική Φιλολογία, Γλωσσολογία, Λαογραφία, από τα οποία τα 22 Υποχρεωτικά και Υποχρεωτικά Επιλογής και τα 3 Επιλογής), μέχρι 12 από τα Τμήματα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Ψυχολογίας, Φιλοσοφίας και το Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (εκ των οποίων 8 Υποχρεωτικά, 2 Υποχρεωτικά επιλογής και 2 Επιλογής), και επίσης 1 σεμινάριο Κλασικής Φιλολογίας. Αρκετά από τα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών παρέχουν τη δυνατότητα εσωτερικών επιλογών μεταξύ διαφορετικών αντικειμένων του ίδιου μαθήματος.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗΣ–ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ (ΜΝΕΦ)

Στην Κατεύθυνση ΜΝΕΦ προσφέρονται τα εξής τρίωρα μαθήματα: 19 Νεοελληνικής Φιλολογίας (11 υποχρεωτικά και 8 επιλογής), 9 Βυζαντινής Φιλολογίας (7 Υποχρεωτικά και 2 Επιλογής), 28 από άλλα αντικείμενα του Τμήματος Φιλολογίας (Αρχαία Ελληνική Φιλολογία, Λατινική Φιλολογία, Γλωσσολογία, Λαογραφία, από τα οποία τα 22 Υποχρεωτικά, τα 6 Επιλογής) και 12 από τα Τμήματα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Ψυχολογίας, Φιλοσοφίας και το Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (τα 10 Υποχρεωτικά, τα 2 Επιλογής), και 8 σεμινάρια Νεοελληνικής Φιλολογίας. Αρκετά από τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών παρέχουν τη δυνατότητα εσωτερικών επιλογών μεταξύ διαφορετικών επί μέρους αντικειμένων του ίδιου ευρύτερου γνωστικού αντικειμένου.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

Στην Κατεύθυνση Γλωσσολογίας προσφέρονται τα εξής τρίωρα μαθήματα: 18 μαθήματα Γλωσσολογίας (16 Υποχρεωτικά και 2 Επιλογής), 40 από άλλα αντικείμενα του Τμήματος Φιλολογίας (Αρχαία Ελληνική Φιλολογία, Λατινική Φιλολογία, Νεοελληνική Φιλολογία, Βυζαντινή Φιλολογία, Λαογραφία από τα οποία τα 29 υποχρεωτικά και τα 11 επιλογής), 11 από τα Τμήματα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Ψυχολογίας, Φιλοσοφίας και το Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (τα 5 Υποχρεωτικά, τα 6 Επιλογής) και 2 Ελεύθερης Επιλογής. Αρκετά από τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών παρέχουν τη δυνατότητα εσωτερικών επιλογών μεταξύ διαφορετικών επί μέρους αντικειμένων του ίδιου ευρύτερου γνωστικού αντικειμένου.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το αντικείμενο του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών του ΤΦ είναι η Επιστήμη της Φιλολογίας, η οποία εξετάζει από κάθε άποψη τα μνημεία του λόγου στην Ελληνική γλώσσα από την αρχαιότητα μέχρι τις μέρες μας, καθώς και τα κείμενα της Λατινικής γλώσσας, από την αρχαιότητα μέχρι και τον Μεσαίωνα. Σε αυτό το πλαίσιο, το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας αποσκοπεί στην απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων που θα επιτρέψουν στους πτυχιούχους:

- να αναλύουν και να κατανοούν τα κείμενα της Ελληνικής και Λατινικής γλώσσας και γραμματείας από την αρχαιότητα μέχρι τις μέρες μας
- να χρησιμοποιούν τα βασικά εργαλεία της φιλολογικής επιστήμης (στη θεωρητική και εφαρμοσμένη διάστασή της) για την καλύτερη ερμηνεία και παρουσίαση των κειμένων και της εξέλιξης του Ελληνικού γραμματειακού λόγου έντεχνου και μη
- να ακολουθήσουν επιτυχή σταδιοδρομία τόσο στον χώρο της εκπαίδευσης όσο και σε άλλους χώρους στον δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα
- να συνεχίσουν τις σπουδές σε μεταπτυχιακό και διδακτορικό επίπεδο με υψηλές αξιώσεις και επιτυχία.

Παράπλευροι, αλλά εξίσου σημαντικοί στόχοι του Προγράμματος Σπουδών αποτελούν η ενδυνάμωση της ικανότητας κριτικής σκέψης, η αγάπη και ο σεβασμός για το λειτούργημα του εκπαιδευτικού, και η θέληση για κοινωνική προσφορά.

Αναλυτικότερα, οι στόχοι σε σχέση με τα μαθησιακά αποτελέσματα του Προγράμματος είναι οι ακόλουθοι:

Απόκτηση Γνώσεων

- απόκτηση επιστημονικής γνώσης σε πεδία που αποτελούν τον κορμό της φιλολογικής επιστήμης (Αρχαία Ελληνική γλώσσα και γραμματεία, Λατινική γλώσσα και γραμματεία, Βυζαντινή Γραμματεία, Νέα Ελληνική Γραμματεία, Λαογραφία, Γλωσσολογία) καθώς και σε σημαντικά πεδία εξειδίκευσης της φιλολογικής επιστήμης (π.χ. παλαιογραφία, κριτική του κειμένου, εκδοτική, παπυρολογία, θεωρία της λογοτεχνίας, συγκριτική φιλολογία, ψηφιακές ανθρωπιστικές επιστήμες, υπολογιστική γλωσσολογία, κοινωνιογλωσσολογία, γνωσιακή επιστήμη, θεωρητική γλωσσολογία, κοινωνική ανθρωπολογία)
- απόκτηση γνώσεων σε πιο εξειδικευμένα αντικείμενα της φιλολογικής επιστήμης (π.χ. επική ποίηση και η πρόσληψή της, τραγωδία, ελληνιστική λογοτεχνία, ιστοριογραφία της εποχής του Αυγούστου και των πρώτων αυτοκρατόρων,

μεσαιωνική λόγια γραμματεία, υμνογραφία, απαρχές της νέας ελληνικής γραμματείας, παλαιά και νέα Αθηναϊκή σχολή, γενιά του 30, αστική λαογραφία, ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας, φωνητική-φωνολογία, ψηφιακή επεξεργασία του λόγου, αφασία, κλπ).

Καλλιέργεια Δεξιοτήτων

- δυνατότητα κατανόησης των μνημείων του λόγου, ανάλυσής τους και παρουσίασής τους σε τρίτους
- δυνατότητα κριτικής αποτίμησης και επεξεργασίας της διεθνούς βιβλιογραφίας πάνω στην ερμηνεία των μνημείων του λόγου.

Ανάπτυξη Ικανοτήτων

- ανεπτυγμένη φιλολογική σκέψη
- ικανότητα μελέτης και ανάλυσης κειμένων και γραμματειακών μνημείων, και αξιολόγησής τους ως προϊόντων συγκεκριμένης κοινωνικής, ιστορικής και εν γένει πολιτισμικής εμπειρίας
- ικανότητα ανάληψης επιτυχούς σταδιοδρομίας στον τομέα της εκπαίδευσης, δημόσιας και ιδιωτικής, και σε άλλους χώρους και φορείς, που υπηρετούν τη γλώσσα και τον πολιτισμό, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό
- ικανότητα ανάληψης μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών υψηλού επιπέδου.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ

Τα υποχρεωτικά αλλά και κατ' επιλογήν μαθήματα παιδαγωγικής κατάρτισης που έχουν ενσωματωθεί στο ΠΠΣ και προσφέρονται από το Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και από το Τμήμα Ψυχολογίας (συνολικά 12), σε συνδυασμό με τα παιδαγωγικού περιεχομένου μαθήματα του Τμήματος, στοχεύουν στην πιστοποιημένη διδακτική και παιδαγωγική επάρκεια των αποφοίτων, για την αναζήτηση εργασίας στον εκπαιδευτικό τομέα.

Οι προ του 2013-2014 εισαχθέντες/-είσες φοιτητές/-ήτριες του Τμήματος καθώς και οι πτυχιούχοι αυτού ΔΕΝ υπάγονται στις σχετικές με την υποχρέωση πιστοποιημένης Παιδαγωγικής-Διδακτικής Επάρκειας διατάξεις και το πτυχίο του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ τους διασφαλίζει αυτομάτως το δικαίωμα απασχόλησης στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση ως καθηγητών/καθηγητριών (ΠΕ02 Φιλολόγων), όπως αυτό ίσχυε και πριν από την ψήφιση του νόμου 3848/2010.

Η ίδια αυτόματη διασφάλιση ισχύει και για τους εισαχθέντες/-είσες φοιτητές/-ήτριες από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 έως και το ακαδ. έτος 2023-2024, για τους οποίους το πτυχίο παρέχει πιστοποιημένες την παιδαγωγική και τη διδακτική επάρκεια (ΦΕΚ 2433, ΤΕΥΧΟΣ Β, 12-09-2014). Η ΠΔΕ τους επιτρέπει μεταξύ άλλων:

- ❖ να γίνονται δεκτοί στον διαγωνισμό μέσω ΑΣΕΠ για την κατάρτιση πίνακα κατάταξης εκπαιδευτικών κατά κλάδο και ειδικότητα, με σκοπό τον διορισμό ή την πρόσληψή τους στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, σύμφωνα με τον νόμο 3848/2010, άρθρο 2, παράγραφος 3, περίπτωση β', όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τις διατάξεις του νόμου 4186/2013, άρθρο 36, παράγραφος 22, περίπτωση β' και ε', και
- ❖ να προσλαμβάνονται στην ιδιωτική εκπαίδευση, σύμφωνα με τον ν. 3848/2010, ά. 8.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

Το Τμήμα Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών έχει δύο βασικούς στόχους:

α) την παροχή υψηλής ποιότητας ανώτατης εκπαίδευσης στους φοιτητές και στις φοιτήτριές του στα επιστημονικά πεδία της Κλασικής (Αρχαίας Ελληνικής και Λατινικής), Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας, της Θεωρητικής και Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας και της Λαογραφίας η εκπαίδευση αυτή προετοιμάζει τους φοιτητές τόσο για την επιστημονική έρευνα όσο και για τη διδασκαλία στη μέση εκπαίδευση.

β) την ανάπτυξη ενός ελεύθερου και δημιουργικού περιβάλλοντος έρευνας και εργασίας για το προσωπικό του και για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, υποψήφιους διδάκτορες και μεταδιδασκτορικούς ερευνητές.

Οι δύο αυτοί στόχοι εντάσσονται στο ευρύτερο όραμα της ανάπτυξης των ανθρωπιστικών επιστημών, οι οποίες είναι πεποίθηση του Τμήματος ότι αποτελούν τη βάση του οικοδομήματος της ανθρώπινης γνώσης, δεδομένου ότι αφενός παρέχουν τα λογικά εργαλεία στα οποία στηρίζονται ο στοχασμός και η καινοτομία σε όλους τους επιστημονικούς κλάδους και αφετέρου διαμορφώνουν το αξιακό σύστημα που διασφαλίζει την καλύτερη δυνατή χρήση των προϊόντων της επιστημονικής έρευνας για το συμφέρον της ανθρωπότητας.

Το Τμήμα σκοπεύει να συνεχίσει να υπηρετεί τους εκπαιδευτικούς, ερευνητικούς, πολιτιστικούς και ευρύτερα κοινωνικούς του στόχους, προσηλωμένο στις αρχές της επιστημονικής δεοντολογίας, της διαφάνειας, της βιώσιμης ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής, σύμφωνα με τα διεθνή ακαδημαϊκά πρότυπα και τις βέλτιστες πρακτικές του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης.

Με τον τρόπο αυτό επιδιώκει να συμβάλει στην παραγωγή διδακτικών και ερευνητικών αποτελεσμάτων υψηλής ποιότητας, τα οποία θα βοηθήσουν τη χώρα να ακολουθήσει μια πορεία γνήσιας ανάπτυξης. Στο πλαίσιο αυτό το Τμήμα έχει θεσπίσει πολιτική διασφάλισης της ποιότητας, η οποία είναι απόλυτα συνδεδεμένη με τη νομοθεσία της ελληνικής πολιτείας για την εκπαίδευση, καθώς και με το νομικό και κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Μέσω αυτής της πολιτικής τα μέλη ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ και διοικητικού προσωπικού του Τμήματος δεσμεύονται σε μια προσπάθεια συνεχούς βελτίωσης του διδακτικού και ερευνητικού έργου και των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Το Τμήμα διαθέτει τις εξής δράσεις παρακολούθησης της εφαρμογής της Πολιτικής Διασφάλισης Ποιότητας (ΠΔΠ) :

- Την ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ) η οποία έχει την ευθύνη:
  - της εξαμηνιαίας συμπλήρωσης ερωτηματολογίων αξιολόγησης του διδακτικού έργου ανά μάθημα από τους φοιτητές
  - της σύνταξης της ετήσιας εσωτερικής έκθεσης αξιολόγησης του Τμήματος
  - της παρακολούθησης των δεικτών κατάταξης του Τμήματος σε εθνικό και διεθνές επίπεδο
- Την ετήσια Εσωτερική Αξιολόγηση
- Την Εξωτερική Αξιολόγηση από διεθνή επιτροπή

Τα βασικά σημεία της Πολιτικής Διασφάλισης Ποιότητας δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του Τμήματος (<http://www.phil.uoa.gr/tmima/politiki-diasfalishs-poiothtas.html>).

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ
ΑΚΑΔ. ΕΤΟΥΣ 2024–2025

Σύμφωνα με ομόφωνη απόφαση του Τμήματος, οι **επί πτυχίω** φοιτητές/ριες είναι απαραίτητο να έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον **180 ώρες διδασκαλίας** και να έχουν εξεταστεί επιτυχώς σε **60 τουλάχιστον μαθήματα** για τη **λήψη του πτυχίου**. Οι φοιτητές/ριες μπορούν να συμπληρώσουν τον απαιτούμενο για τη λήψη του πτυχίου αριθμό μαθημάτων με επιλογή από τον κατάλογο των προσφερόμενων και εκάστοτε διδασκόμενων γνωστικών αντικειμένων **στο πρόγραμμα της Κατεύθυνσής τους**. Για τη λήψη του πτυχίου, όμως, απαραίτητο είναι να συμπεριλαμβάνονται σε αυτά τα μαθήματα **ορισμένος αριθμός συγκεκριμένων μαθημάτων** του Τμήματος καθώς και μαθημάτων Ιστορίας, Αρχαιολογίας, Φιλοσοφίας, Ψυχολογίας και Παιδαγωγικών.

Βραχυγραφίες

ΑΕΦ =	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία	ΛΦ =	Λατινική Φιλολογία
ΑΡΧ =	Αρχαιολογία	ΝΦ =	Νεοελληνική Φιλολογία
ΒΦ =	Βυζαντινή Φιλολογία	ΠΑΙΔ =	Παιδαγωγικά
ΓΛ =	Γλωσσολογία	ΦΛΣ =	Φιλοσοφία
ΙΣΤ =	Ιστορία	ΨΥΧ =	Ψυχολογία
ΛΑΟ =	Λαογραφία		

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ ΚΑΙ Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ 2024–2025

(κοινά για όλες τις Κατευθύνσεις)

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΦΦΑ01	Θεματογραφία – Γλωσσικές ασκήσεις <i>Σ. Ματθαίος (Α-Ε & Ζ-Λ), Α. Σαρρή (Μ-Σ), Α. Μπάζου (Τ-Ω),</i> Φροντιστήριο: <i>Λ. Παπαδημητρίου</i>	4.5
ΑΕΦ	ΦΦΑ02	Ηρόδοτος [Εισαγωγή στην ιστοριογραφία. Ερμηνεία κειμένων] <i>Ι. Κωνσταντάκος (Α-Ε & Ζ-Λ), Α. Κορολή (Μ-Σ), Α. Παπαθωμάς (Τ-Ω)</i>	4.0
ΛΦ	ΦΦΛ01	Εισαγωγή στη Λατινική γλώσσα και Γραμματεία <i>Ρ. Δημοπούλου (Α-Λ), Μ. Γκαράνη (Μ-Ω)</i>	4.5
ΒΦ	ΦΦΒ01	Εισαγωγή στη Βυζαντινή Φιλολογία <i>Θ. Αντωνοπούλου & Μ. Αναγνώστου (Α-Λ), Ι. Πολέμης (Μ-Ω)</i> Φροντιστήριο: <i>Θ. Παπαδοπούλου (Α-Λ), Ι. Πολέμης (Μ-Ω)</i>	4.5
ΛΑΟ	ΦΦΛ01	Εισαγωγή στη Λαογραφία <i>Γ. Κούζας (Α-Ι) - Μ. Καπλάνογλου (Κ-Ξ) - Β. Χρυσανθοπούλου (Ο-Ω)</i>	4.5
ΝΦ	ΦΦΝ01	Εισαγωγή στην επιστήμη της Νεοελληνικής Φιλολογίας <i>Δ. Αγγελάτος</i>	4.0
ΓΛ	ΦΦΓ01	Εισαγωγή στη Γλωσσολογία (κλάδοι, βασικές έννοιες) <i>Ε. Παναρέτου (Α-Ι), Α. Μόζερ (Κ-Ξ), Σ. Βαρλοκωστα (Ο-Ω)</i>	4.0

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΦΦΑ05*	Εισαγωγή στην Κλασική Φιλολογία – Παπυρολογία – Παλαιογραφία – Κριτική κειμένου <i>Α. Παπαθωμάς (Α-Λ), Ρ. Χατζηγάμπρου (Μ-Ω)</i>	4.0
ΑΕΦ	ΦΦΑ04	Σοφοκλής [Εισαγωγή στη δραματική ποίηση και στην τραγωδία. Ερμηνεία κειμένων. Μετρική] <i>ΕΣΠΑ</i>	4.5
ΛΦ	ΦΦΛ02	Λατινική Φιλολογία –Μεταφραστική θεωρία και πράξη <i>Α. Μιχαλόπουλος (Α-Λ), Ν. Παπακωνσταντίνου (Μ-Ω)</i>	4.0
ΒΦ	ΦΦΒ02	Εκλογή Βυζαντινών κειμένων <i>Ι. Πολέμης (Α-Λ), Α. Αντωνοπούλου (Μ-Ω)</i> Φροντιστήριο: <i>Μ. Αναγνώστου (Α-Λ), Γ. Πιτσινέλης (Μ-Ω)</i>	4.0
ΝΦ	ΦΦΝ04	Εποχές και συγγραφείς (12ος-18ος αι.) <i>Στ. Κακλαμάνης</i> Το ΦΦΝ04 αντικαθιστά το μάθημα με κωδικό ΦΦΝ02	4.5
ΝΦ	ΦΦΝ05	Ρεύματα και συγγραφείς (19ος- 20ός αι.) <i>Ε. Γαραντούδης</i> Το ΦΦΝ05 αντικαθιστά το μάθημα με κωδικό ΦΦΝ03	4.5
ΓΛ	ΦΦΓ02	Ιστορική Γλωσσολογία: Εισαγωγή στην Ιστορικοσυγκριτική Γλωσσολογία, Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας <i>Ν. Παντελίδης (Α-Λ), Θ. Γιάνναρης (Μ-Ω)</i>	4.5

* Οι φοιτητές παλαιότερων εξαμήνων των κατευθύνσεων ΜΝΕΦ και Γλωσσολογίας που ήδη έχουν περάσει το παλαιότερο μάθημα του Β εξαμήνου «Αττικοί ρήτορες» (ΦΦΑ03) δεν θα μπορούν να επιλέξουν το ΦΦΑ05 «Εισαγωγή στην Κλασική Φιλολογία – Παπυρολογία – Παλαιογραφία – Κριτική κειμένου»

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ 2024–2025

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΚΦΑ05	Αρχαϊκή επική ποίηση πλην Ομήρου [Εισαγωγή στην αρχαϊκή επική ποίηση. Γλώσσα και μέτρο. Ερμηνεία κειμένων] <i>A.-N. Καρβούνη</i>	4.5
ΑΕΦ	ΚΦΑ07	Όμηρος [Εισαγωγή στα Ομηρικά έπη. Ερμηνεία χωρίων της Ιλιάδος] <i>Ε. Μακρυγιάννη (Α-Λ), Ε. Μακρυγιάννη (Μ-Ω)</i>	4.5
ΛΦ	ΚΦΛ03	Λατινική Φιλολογία – Έπος <i>Β. Βαϊόπουλος</i>	4.5
ΒΦ	ΚΦΒ03	Βυζαντινή Ιστοριογραφία Α΄ <i>Κ. Παϊδας</i>	4.5
ΝΦ	ΚΦΝ04 ή ΚΦΝ06 ή ΚΦΝ18	Νεοελλ. Λογοτεχνία 12ου - 17ου αι. Ι (Διγενής-Σατιρική ποίηση-Μυθιστ., κ.ά.) <i>Σ. Κακλαμάνης</i> Νεοελληνική Λογοτεχνία 18ου αι. (Νεοελληνικός Διαφωτισμός-Δημοτικό Τραγούδι-Ποίηση-Πεζογραφία-Θέατρο, Ποιητική και Ρητορική, κ.ά.) <i>Γ. Ξούριας</i> Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. VI (Η πεζογραφία από το 1930 και εξής: Τσίρκας-Αλέξ. Κοτζιάς-Φραγκιάς-Χατζής-Καχτίσης, κ.ά.) <i>Μ. Νικολοπούλου & Μ. Ρώτα</i>	4.0
ΓΛ	ΚΦΓ28	Δομή της Νέας Ελληνικής: Φωνολογία - Μορφολογία -Σημασιολογία - Λεξιλόγιο <i>Γ. Μαρκόπουλος</i>	4.0
ΙΣΤ	ΚΙΙ01	Αρχαία Ιστορία Α΄	4.0

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΚΦΑ06	Λυρική ποίηση [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Ε. Μακρυγιάννη</i>	4.5
ΑΕΦ	ΚΦΑ08	Πλάτων [Εισαγωγή στην προ Πλάτωνος ελληνική φιλοσοφία. Ερμηνεία κειμένων] <i>Β. Λεντάκης (Α-Λ), Α.Σαρρή (Μ-Ω)</i>	4.5
ΛΦ	ΚΦΛ04	Λατινική Φιλολογία– Ρητορεία <i>Σ. Γεωργακοπούλου</i>	4.5
ΛΑΟ	ΚΦΛ02 ή ΚΦΛ04	Φιλολογική Λαογραφία <i>Μ. Καπλάνογλου</i> ή Κοινωνική Λαογραφία <i>Β. Χρυσανθοπούλου</i>	4.0
ΝΦ	ΚΦΝ05 ή ΚΦΝ17	Νεοελληνική Λογοτεχνία 12ου - 17ου αι. ΙΙ (Λογοτεχνία της βενετοκρατούμενης Κρήτης, κ.ά.) <i>Τ. Λεντάρη</i> ή Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. V (Η ποίηση από το 1930 και εξής: Υπερρεαλισμός-Σαχτούρης-Αναγνωστάκης-Σινόπουλος-Καρούζος, κ.ά.) <i>Δ. Μέντη</i>	4.0
ΓΛ	ΚΦΓ27	<i>Δομή της Νέας Ελληνικής. Σύνταξη</i> <i>Σ. Αλεξανδροπούλου (ΕΣΠΑ)</i>	4.5
ΑΡΧ	ΚΙΑ02	Προϊστορική Αρχαιολογία	4.0
ή ΠΑΙΔ	ή ΚΠΑ01	ή Παιδαγωγική	
ή ΦΛΣ	ή ΚΦΣ84	ή Εισαγωγή στη Φιλοσοφία	

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΚΦΑ09	Ευριπίδης [Εισαγωγή- Ερμηνεία κειμένων] <i>Μ. Θωμά</i>	4.0
ΑΕΦ	ΦΦΑ03	Αττικοί ρήτορες <i>Β. Λεντάκης (Α-Λ), Α. Παπαθωμάς (Μ-Ω με επικουρία Ε. Καφρίτσα)</i>	4.0
ΛΦ	ΚΦΙ05	Λατινική Φιλολογία - Λυρική ποίηση <i>Σ. Παπαιωάννου</i>	4.0
ΝΦ	ΚΦΝ08 ή ΚΦΝ09	Συγκριτική Φιλολογία <i>Λ. Ιωακειμίδου</i> ή Θεωρία Λογοτεχνίας <i>Δ. Αγγελάτος</i>	4.0
ΑΡΧ	ΚΙΑ01	Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία	3.0
ΙΣΤ	ΚΙΙ02	Αρχαία Ιστορία Β' (Ελληνιστική και Ρωμαϊκή)	4.0
ΠΑΙΔ	ΚΠΔ85	Παιδαγωγικά: Αναλυτικά Προγράμματα	4.0
ΨΥΧ.	ΚΨΧ10	Σχολική Ψυχολογία	3.0

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΚΦΑ11	Σεμινάριο Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας [Εισαγωγή στη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας - Θέματα εξειδίκευσης στα διδασκόμενα αντικείμενα ή νέα αντικείμενα] <i>Α. Κορολή (2 σεμινάρια), Γ. Κάρλα, Λ. Παπαδημητρόπουλος (3 σεμινάρια), Ε. Τσιτσιανοπούλου, Σ. Ματθαίος, Μ. Θωμά (2 σεμινάρια), Χ. Φάκας, Α. Παπαθωμάς, ΕΣΠΑ</i>	4.0
ΑΕΦ	ΚΦΑ12	Κωμωδία [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων του Αριστοφάνη] <i>Ι. Κωνσταντάκος</i>	4.0
ΑΕΦ	ΚΦΑ13	Μεταγενέστερη γραμματεία <i>Γ. Κάρλα</i>	4.0
ΛΦ	ΚΦΛ07	Μεσαιωνική Λατινική Φιλολογία <i>Δ. Μπενέτος</i>	4.0
ΒΦ	ΚΦΒ07	Υμνογραφία <i>Γ. Πιτσινέλης</i>	4.0
ΨΥΧ.	ή ΚΦΒ06	ή Κείμενα Βίου και Πολιτισμού των Βυζαντινών <i>Χ. Μεσσής</i>	
	ή ΚΨΧ09	ή Σχολική Ψυχολογία: Σύνδεση θεωρίας και πράξης	
	ή ΚΨΧ22	ή Αναπτυξιακή ψυχοπαθολογία	
	ή ΚΨΧ03	ή Αναπτυξιακή Ψυχολογία	
ΝΦ	ΚΦΝ10	Νεοελληνική Λογοτεχνία 19ου αι. ΙΙ (Πεζογραφία: Ραγκαβής-Ροϊδης-Βικέλας-Βιζυηνός-Παπαδιαμάντης, κ.ά.) <i>Μ. Ρώτα</i>	4.0
	ή ΚΦΝ07	ή Νεοελληνική Λογοτεχνία 19ου αι. Ι (Ποίηση: Σολωμός-Κάλβος-Ρομαντισμός, κ.ά.) <i>Δ. Αγγελάτος</i>	
ΑΡΧ	ΚΙΑ14	Βυζαντινή Αρχαιολογία	4.0
ΙΣΤ	ή ΚΙΙ03	ή Βυζαντινή Ιστορία	
	ή ΚΙΙ89	ή Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Επιγραφική	
	ΠΑΙΔ	ή ΚΠΔ72	

ΦΛΣ ή ΦΙΛ	ΚΦΣ85 ή ΚΠΑ40	Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία ή Πρακτική άσκηση	2.0
-----------------	-----------------------------------	---	-----

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΚΦΑ15	Ελληνιστική ποίηση [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Α. Παπαθωμάς (Α-Ι & Κ-Ρ), Χ. Φάκας (Σ-Ω)</i>	4.0
ΑΕΦ	ΚΦΑ16	Θουκυδίδης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Β. Λεντάκης (Α-Λ), Β. Βερτουδάκης (Μ-Ω)</i>	4.0
ΛΦ	ΚΦΛ06	Λατινική Φιλολογία –Ελεγεία <i>Σ. Γεωργακοπούλου (Α-Λ), Α. Μιχαλόπουλος (Μ-Ω)</i>	4.0
ΙΣΤ ή ΛΦ	ΚΙΙ04 ή ΚΦΛ10	Νεώτερη Ελληνική Ιστορία ή Σεμινάριο Λατινικής Φιλολογίας <i>Σ. Γεωργακοπούλου, Δ. Μπενέτος, Ν. Παπακωνσταντίνου</i>	4.0
ΝΦ	ΚΦΝ12 ή ΚΦΝ13	Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. Ι (Η ποίηση από το γύρισμα του αιώνα στο μεσοπόλεμο: Καβάφης-Σικελιανός-Βάρναλης-Καρυωτάκης, κ.ά.) <i>Ε. Γαρανούδης</i> ή Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. ΙΙ (Η πεζογραφία από το γύρισμα του αιώνα μέχρι το μεσοπόλεμο: Χατζόπουλος-Θεοτόκης-Καζαντζάκης, κ.ά.) <i>Θ. Αγάθος</i>	3.0
ΒΦ	ΚΦΒ08	Βυζαντινή Ρητορική – Επιστολογραφία <i>Χ. Μεσσής</i>	3.0
ΓΛ	ΚΦΓ08	Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής (Φωνολογία - Μορφολογία) <i>Ν. Παντελίδης</i>	4.0
ΠΑΙΔ	ΚΠΑ71	Παιδαγωγικά: Ειδική Διδακτική των Αρχαίων Ελληνικών	4.0

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΚΦΑ17	Αισχύλος [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Μ. Θωμά</i>	4.0
ΑΕΦ	ΚΦΑ19	Αριστοτέλης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Σ. Ματθαίος</i>	4.0
ΑΕΦ	ΚΦΑ20	Ομήρου Οδύσσεια [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Ν. Καναβού</i>	4.0
ή ΛΑΟ	ή ΚΦΛ06	ή Λαογραφία και ιστορία των παραμυθιών <i>Μ. Καπλάνογλου</i>	
ΛΦ	ΚΦΛ08	Λατινική Φιλολογία: Δράμα – Κωμωδία <i>Β. Βαϊόπουλος</i>	4.0
ΓΛ	ΚΦΓ25	Γλωσσική Μεταβολή <i>Θ. Γιάνναρης</i>	3.0
ή ΛΦ	ή ΚΦΛ12	ή <i>Ρωμαϊκή Λατινική Πεζογραφία</i> <i>Ν. Παπακωνσταντίνου</i>	
ΝΦ	ΚΦΝ15	Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. ΙΙΙ (Ποίηση 1930: Σεφέρης-Ελύτης-Ρίτσος, κ.ά.) <i>Ο. Ταχοπούλου</i>	3.0
	ή ΚΦΝ16	ή Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. ΙV (Πεζογραφία 1930: Μυριβήλης-Θεοτοκάς-Πολίτης-Καραγάτσης-Πεντζίκης-Αξιώτη, κ.ά.) <i>Θ. Αγάθος</i>	
ΕΕ	Ε.Ε *	Ελεύθερη Επιλογή *	4.0
ή ΑΕΦ	ή ΚΦΑ21	ή Σεμινάριο Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας <i>Α. Κορολή (2 σεμινάρια), Ε. Τσιτσιανοπούλου, Μ. Θωμά (2 σεμινάρια), Λ. Παπαδημητρόπουλος (3 σεμινάρια), Α. Παπαθωμάς, Α. Μπάζου, Χ. Φάκας, ΕΣΠΑ</i>	
ΠΑΙΔ	ΚΠΔ74	Παιδαγωγικά: Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας: Διδακτική Άσκηση	4.0

* Οι φοιτητές επιλέγουν είτε το Σεμινάριο ΑΕΦ (το αντικείμενο το σεμιναρίου ανανεώνεται κάθε χρόνο) είτε ένα μάθημα Ελεύθερης Επιλογής από έναν κατάλογο μαθημάτων τα οποία προέρχονται τόσο από το Τμήμα Φιλολογίας όσο και από άλλα Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής (ο κατάλογος αυτός επίσης ανανεώνεται σε ετήσια βάση).

Κατάλογος μαθημάτων Ε.Ε. για το εαρινό εξάμηνο 2024-2025

ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΚΦΛ06 Λαογραφία και ιστορία των παραμυθιών

ΚΦΒ07-ΜΦΒ07 Υμνογραφία

ΜΦΒ05 Παλαιογραφία

ΜΦΒ09 Αγιολογία

ΜΦΒ04 Φιλολογία στο Βυζάντιο

ΓΦΓ07 Πραγματολογία

ΓΦΒ11 Βυζαντινή Ιστοριογραφία

ΤΜΗΜΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

Εαρινό εξάμηνο

60ΨΧ19 Ψυχολογία της μετανάστευσης

60ΨΧ05 Γνωστική Ψυχολογία II

60ΨΧ06 Εφηβεία και αναδυόμενη ενηλικίωση

60ΨΧ56 Διαπολιτισμική Ψυχολογία

60ΨΧ76 Πρόληψη και παρέμβαση στην οικογένεια και στο σχολείο

60ΨΧ91 Ψυχοπαιδαγωγικές προσεγγίσεις για την αντιμετώπιση των μαθησιακών δυσκολιών

60ΨΧ123 Γλωσσικές δυσκολίες: Οριοθέτηση, Αξιολόγηση και Παρέμβαση

60ΨΧ131 Διεπιστημονική – Διεπαγγελματική Συνεργασία

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Εαρινό εξάμηνο

60ΤΕΚ011 Περιβαλλοντική εκπαίδευση και μάθηση

60ΤΕΚ222 Περιβαλλοντικές ανθρωπιστικές επιστήμες κι εκπαίδευση

ΤΜΗΜΑ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Εαρινό εξάμηνο

60ΙΤΑ005 Ιταλική Γλώσσα II (προυπόθεση η αποδεδειγμένη γνώση Ιταλικών επιπέδου A2)

60ΙΤΑ009 Ιταλική ιστορία και πολιτισμός II

60ΙΤΑ014 Ιστορία της Ιταλικής λογοτεχνίας II

60ΙΤΑ076 Ιστορία της Ιταλικής μουσικής II: Από το μπαρόκ στον ρομαντισμό

60ΙΤΑ045 Λογοτεχνικές αλληλεπιδράσεις μεταξύ Ελλάδας και Ιταλίας

60ΙΤΑ048 Ψηφιακές ανθρωπιστικές επιστήμες: Υπολογιστική ανάλυση κειμένων

60ΙΤΑ090 Εισαγωγή στην Αρχαιακή Έρευνα

60ΙΤΑ071 Εισαγωγή στα λογοτεχνικά είδη: Ιταλική ποίηση και πεζογραφία

60ΙΤΑ075 Νεότερη και Σύγχρονη Ιταλική Λογοτεχνία

ΤΜΗΜΑ ΙΣΠΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Εαρινό εξάμηνο

72ΙΣΠ005 Ισπανική Γλώσσα II

72ΙΣΠ068 Πορτογαλική Γλώσσα ΙΙ
72ΙΣΠ106 Πολιτισμός της Πορτογαλίας

ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Εαρινό εξάμηνο

68Θ799 Θεατρική Μετάφραση. Θεωρία και Πράξη
68ΘΕ210 Εισαγωγή στις Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες
68Θ210 Το Θέατρο της Αρχαιότητας ΣΤ΄
68Θ456 Ευρωπαϊκή Δραματολογία Δ
68ΘΕ157 Σύγχρονη Δραματοουργία
68Θ202 Το Θέατρο της Αρχαιότητας Β΄

ΤΜΗΜΑ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ (τα μαθήματα και οι εξετάσεις διεξάγονται στη Γερμανική γλώσσα)

Εαρινό εξάμηνο

DLY23 Λογοτεχνία του 19^{ου} αιώνα
DLY24 Λογοτεχνία του 20^{ου} αιώνα
DLY13 Σύνταξη
DLY11 Μορφολογία
DLY14 Λεξικολογία

ΤΜΗΜΑ ΡΩΣΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΛΑΒΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Εαρινό εξάμηνο

718111 Ο πολιτισμός του βιβλίου στα Μεσαιωνικά Βαλκάνια
718001 Δημιώδης προφορική παράδοση των Σλάβων
714112 Κροατική Λογοτεχνία και Πολιτισμός
714111 Εισαγωγή στην Βαλτοσλαβική Γλωσσολογία:Λιθουανική Γλώσσα
712109 Εισαγωγή στην Ιστορία της Ρωσικής Λογοτεχνίας

ΤΜΗΜΑ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Εαρινό εξάμηνο

60Μ083 Η Διαθεματική Προσέγγιση στη Διδασκαλία της Μουσικής

Για τις περιγραφές των μαθημάτων συμβουλευτείτε τους ιστοτόπους και τους Οδηγούς Σπουδών των Τμημάτων.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗΣ – ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ 2024–2025

Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΜΦΑ05	Αρχαϊκή επική ποίηση πλην Ομήρου [Εισαγωγή στην αρχαϊκή επική ποίηση. Γλώσσα και μέτρο. Ερμηνεία κειμένων] <i>Γ. Κάρλα</i>	4.0
ΑΕΦ	ΜΦΑ07	Όμηρος. [Εισαγωγή στα Ομηρικά έπη. Ερμηνεία χωρίων της Ιλιάδος] <i>Ν. Καναβού</i>	4.0
ΛΦ	ΜΦΙ03	Λατινική Φιλολογία-Έπος <i>Β. Βαϊόπουλος</i>	4.0
ή ΙΣΤ	ή ΜΙΙ01	ή Αρχαία Ιστορία Α΄	
ΒΦ	ΜΦΒ03	Βυζαντινή Ιστοριογραφία Α΄ <i>Χ. Μεσσής</i>	4.5
ΝΦ	ΜΦΝ04	Νεοελληνική Λογοτεχνία 12ου - 17ου αι. Ι (Διγενής-Σατιρική ποίηση-Μυθιστ., κ.ά.) <i>Τ. Λενταρη</i>	4.5
ΝΦ	ΜΦΝ06	Νεοελληνική Λογοτεχνία 18ου αι. (Νεοελληνικός Διαφωτισμός-Δημοτικό Τραγούδι-Ποίηση-Πεζογραφία-Θέατρο, Ποιητική και Ρητορική, κ.ά.) <i>Γ. Ξούριας</i>	4.5
ΓΛ	ΜΦΓ28	Δομή της Νέας Ελληνικής: Φωνολογία - Μορφολογία - Σημασιολογία - Λεξιλόγιο <i>Γ. Μαρκόπουλος</i>	4.5

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΜΦΑ06	Λυρική ποίηση [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Ε. Μακρυγιάννη</i>	4.5
	ή ΜΦΑ08	ή Πλάτων (Εισαγωγή στην προ Πλάτωνος Ελληνική Φιλολογία. Ερμηνεία Κειμένων) <i>Β. Λεντάκης (Α-Λ), Α. Σαρρή (Μ-Ω)</i>	
ΛΦ	ΜΦΛ04	Λατινική Φιλολογία – Ρητορεία <i>Μ. Γκαράνη</i>	4.0
ΒΦ	ΜΦΒ05	Παλαιογραφία <i>Μ. Λουκάκη</i>	4.5
ή ΛΑΟ	ή ΜΦΛ04	ή Κοινωνική Λαογραφία <i>Γ. Κούζας</i>	
ΝΦ	ΜΦΝ05	Νεοελληνική Λογοτεχνία 12ου - 17ου αι. ΙΙ (Νεοελληνικός Διαφωτισμός-Δημοτικό Τραγούδι-Ποίηση-Πεζογραφία-Θέατρο, Ποιητική και Ρητορική, κ.ά.) <i>Τ. Λεντάρη</i>	4.5
ΝΦ	ΜΦΝ07	Νεοελληνική Λογοτεχνία 19ου αι. Ι (Ποίηση: Σολωμός-Κάλβος-Ρομαντισμός, κ.ά.) <i>Δ. Αγγελάτος</i>	4.5
ΓΛ	ΜΦΓ27	Δομή της Νέας Ελληνικής: Σύνταξη <i>Σ. Αλεξανδροπούλου (ΕΣΠΑ)</i>	4.0
ΑΡΧ	ΜΙΑ02	Προϊστορική Αρχαιολογία	4.0
ή ΠΑΙΔ	ή ΜΠΔ01	ή Παιδαγωγική	
ή ΦΛΣ	ή ΜΦΣ84	ή Εισαγωγή στη Φιλοσοφία	

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΜΦΑ09	Ευριπίδης [Εισαγωγή- Ερμηνεία κειμένων] <i>ΕΣΠΑ</i>	4.0
ΒΦ	ΜΦΒ06	Κείμενα Βίου και Πολιτισμού των Βυζαντινών <i>Μ. Αναγνώστου - Θ. Παπαδοπούλου</i>	4.0
ΛΑΟ	ΜΦΛ05	Νεωτερική Λαογραφία <i>Β. Χρυσανθοπούλου</i>	4.0
	ή ΜΦΝ17	ή Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. V (Η ποίηση από το 1930 και εξής: Υπερρεαλισμός-Σαχτούρης- Αναγνωστάκης-Σινόπουλος-Καρούζος, κ.ά.) <i>Μ. Ρώτα</i>	
ΝΦ	ΜΦΝ08	Συγκριτική Φιλολογία <i>Λ. Ιωακειμίδου</i>	4.0
ΝΦ	ΜΦΝ09	Θεωρία Λογοτεχνίας <i>Δ. Αγγελάτος</i>	4.0
ΑΡΧ	ΜΙΑ01	Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία	3.0
ή ΙΣΤ	ή ΜΙΙ02	ή Αρχαία Ιστορία Β΄ (Ελληνιστική και Ρωμαϊκή)	
ΠΑΙΔ	ΜΠΔ85	Παιδαγωγικά: Αναλυτικά Προγράμματα	4.0
ΨΥΧ	ΜΨΧ10	Σχολική Ψυχολογία	3.0

ΣΤ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΜΦΑ12	Κωμωδία [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων του Αριστοφάνη] <i>Χ. Φάκας</i>	4.0
ΛΦ	ΜΦΛ07	Μεσαιωνική Λατινική Φιλολογία <i>Ρ. Δημοπούλου</i>	4.0
ΒΦ	ΜΦΒ07	Υμνογραφία <i>Κ. Παϊδας</i>	4.0
ΝΦ ή ΙΣΤ ή ΠΑΙΔ ή ΨΥΧ	ΜΦΝ10	Νεοελληνική Λογοτεχνία 19ου αι. ΙΙ (Πεζογραφία: Ραγκαβής-Ραϊδης-Βικέλας-Βιζυηνός-Παπαδιαμάντης, κ.ά.) <i>Μ. Ρώτα</i>	4.0
	ή	ή	
	ΜΦΝ21	Εφαρμογές στη Συγκριτική Φιλολογία <i>Λ. Ιωακειμίδου</i>	
	ή	ή	
	ΜΙΙ89	Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Επιγραφική	
	ή	ή	
	ΜΠΔ72	Παιδαγωγική Ψυχολογία	
ή	ή	ή	
ΜΨΧ09	Σχολική Ψυχολογία: Σύνδεση θεωρίας και πράξης		
ή	ή	ή	
ΜΨΧ22	Αναπτυξιακή ψυχοπαθολογία		
ή	ή	ή	
ΜΨΧ03	Αναπτυξιακή Ψυχολογία		
ΝΦ	ΜΦΝ22*	Σεμινάριο Νεοελληνικής Φιλολογίας Α΄ [Εισαγωγή στη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας – Θέματα εξειδίκευσης στα διδασκόμενα αντικείμενα και νέα αντικείμενα] <i>Θ. Αγάθος, Τ. Λεντάρη, Γ. Ξούριας, Α. Τζούμα, Ο. Ταχοπούλου</i> Αντικατέστησε το μάθημα ΜΦΝ11	4.5
ΑΡΧ	ΜΙΑ14	Βυζαντινή Αρχαιολογία	3.0
ΙΣΤ	ΜΙΙ03	Βυζαντινή Ιστορία	4.0
ΦΛΣ	ΜΦΣ86	Μεσαιωνική Φιλοσοφία	2.0
ή	ή	ή	
ΦΙΛ	ΜΠΑ40	Πρακτική άσκηση	

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΜΦΑ16 ή ΜΦΑ15	Θουκυδίδης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>ΕΣΠΑ</i> ή Ελληνιστική Ποίηση (Εισαγωγή-Ερμηνεία κειμένων) <i>Β. Λεντάκης</i>	3.0
ΛΦ ή ΝΦ ή ΛΑΟ	ΜΦΛ06 ή ΜΦΝ20 ή ΜΦΛ03	Λατινική Φιλολογία - Ελεγεία <i>Σ. Γεωργακοπούλου (Α-Λ), Α. Μιχαλόπουλος (Μ-Ω)</i> ή Μέθοδοι προσέγγισης στη διδασκαλία της Νεοελ/κής Λογοτεχνίας <i>Δ. Μέντη</i> ή Συγκριτική Λαογραφία <i>Μ. Καπλάνογλου - Γ. Κούζας</i>	4.0
ΝΦ	ΜΦΝ14*	Σεμινάριο Νεοελληνικής Φιλολογίας Β΄ [Εισαγωγή στη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας -Θέματα εξειδίκευσης στα διδασκόμενα αντικείμενα και νέα αντικείμενα] <i>Λ. Ιωακειμίδου, Δ. Μεντή. Σ. Κακλαμάνης, Μ. Νικολοπούλου</i>	4.0
ΒΦ	ΜΦΒ08	Βυζαντινή Ρητορική – Επιστολογραφία <i>Ι. Πολέμης</i>	4.0
ΓΛ	ΜΦΓ17	Κειμενογλωσσολογία - Ανάλυση Λόγου <i>Ε. Παναρέτου</i>	4.0
ΙΣΤ	ΜΙΙ04	Νεώτερη Ελληνική Ιστορία	3.0
ΠΑΙΔ	ΜΠΔ71	Παιδαγωγικά: Ειδική Διδακτική της Λογοτεχνίας	4.0
ΝΦ	ΜΦΝ12	Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. Ι (Η ποίηση από το γύρισμα του αιώνα στο μεσοπόλεμο: Καβάφης-Σικελιανός-Βάρναλης-Καρυωτάκης, κ.ά.) <i>Ε. Γαραντούδης</i>	4.0

* Για τη συμμετοχή τους στο σεμινάριο οι φοιτητές/τριες πρέπει να έχουν παρακολουθήσει επιτυχώς τα εισαγωγικά μαθήματα:

1. ΦΦΝ01 “Εισαγωγή στην Επιστήμη της Νεοελληνικής Φιλολογίας”
2. ΦΦΝ04 “Εποχές και συγγραφείς (12ος-18ος αιώνας)” ή ΦΦΝ05 “Ρεύματα και συγγραφείς (19ος-20ός αιώνας)”

Η΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΜΦΑ17 ή ΜΦΑ19	Αισχύλος [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Μ. Θωμά</i> ή Αριστοτέλης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Α. Μπάζου</i>	3.0
ΒΦ	ΜΦΒ04 ή ΜΦΒ09 ή ΜΦΒ10 ή ΜΦΒ12	Σεμινάριο Βυζαντινής Φιλολογίας - (Επιλογή ενός θέματος) ΜΦΒ04 Φιλολογία στο Βυζάντιο (ΜΦΒ04) <i>Γ. Πιτσινέλης</i> ή ΜΦΒ09 Αγιολογία (ΜΦΒ09) <i>Κ. Παϊδας</i> ή ΜΦΒ10 Θεολογική Γραμματεία, <i>Χ. Μεσσής</i> Φιλοσοφική Γραμματεία, <i>Θ. Παπαδοπούλου</i> ή ΜΦΒ12 Κοσμική Ποίηση - Πεζογραφία <i>Δ. Καλαμάκης & Μ. Αναγνώστου</i>	4.5
ΒΦ ή ΛΑΟ	ΜΦΒ11 ή ΜΦΛ06	Βυζαντινή Ιστοριογραφία Β΄ <i>Ι. Πολέμης</i> ή Λαογραφία και ιστορία των παραμυθιών <i>Μ. Καπλάνογλου</i>	4.0
ΝΦ	ΜΦΝ23	Ιστορία και Κείμενα της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας <i>Γ. Ξούριας, Δ. Αγγελάτος & Λ. Ιωακειμίδου</i>	4.0
ΝΦ	ΜΦΝ13 ή ΜΦΝ15	Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. ΙΙ (Η πεζογραφία από το γύρισμα του αιώνα μέχρι το μεσοπόλεμο: Χατζόπουλος-Θεοτόκης-Καζαντζάκης, κ.ά.) <i>Θ. Αγάθος</i> ή Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. ΙΙΙ (Ποίηση 1930: Σεφέρης-Ελύτης-Ρίτσος, κ.ά.) <i>Ο. Ταχοπούλου</i>	4.0
ΝΦ	ΜΦΝ16	Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. ΙV (Πεζογραφία 1930: Μυριβήλης-Θεοτοκάς-Πολίτης-Καραγάτσης- Πεντζίκης-Αξιώτη, κ.ά.) <i>Θ. Αγάθος</i> ή	4.0

Η΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			
	ή ΜΦΝ18	Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. VI (Η πεζογραφία από το 1930 και εξής: Τσίρκας-Αλέξ. Κοτζιάς-Φραγκιάς-Χατζής-Καχτίτσης, κ.ά.) <i>Μ. Ρώτα</i>	
ΓΛ	ΜΦΓ23	Υφολγλωσσολογία <i>Ε. Παναρέτου</i>	3.0
ΠΑΙΔ	ΜΠΔ74	Παιδαγωγικά: Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας: Διδακτική Άσκηση	4.0

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ 2024–2025

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΓΦΑ05	Αρχαϊκή επική ποίηση πλην Ομήρου [Εισαγωγή στην αρχαϊκή επική ποίηση. Γλώσσα και μέτρο. Ερμηνεία κειμένων] <i>Γ. Κάρλα</i>	4.0
ΑΕΦ	ΓΦΑ07	Όμηρος [Εισαγωγή στα Ομηρικά έπη. Ερμηνεία χωρίων της Ιλιάδος] <i>Ν. Καναβού</i>	4.0
ΛΦ	ΓΦΛ03	Λατινική Φιλολογία- Έπος <i>Β. Βαϊόπουλος</i>	4.0
ή ΙΣΤ	ή ΓΠΙ01	ή Αρχαία Ιστορία Α'	
ΒΦ	ΓΦΒ03	Βυζαντινή Ιστοριογραφία Α' <i>Χ. Μεσσής</i>	4.5
ΝΦ	ΓΦΝ04 ή ΓΦΝ06 ή ΓΦΝ18	Νεοελληνική Λογοτεχνία 12ου - 17ου αι. Ι (Διγενής-Σατιρική ποίηση-Μυθιστ., κ.ά.) <i>Σ. Κακλαμάνης</i> ή Νεοελληνική Λογοτεχνία 18ου αι. (Νεοελληνικός Διαφωτισμός-Δημοτικό Τραγούδι-Ποίηση-Πεζογραφία-Θέατρο, Ποιητική και Ρητορική, κ.ά.) <i>Γ. Ξούριας</i> ή Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. VI (Η πεζογραφία από το 1930 και εξής: Τσίρκας-Αλέξ. Κοτζιάς-Φραγκιάς-Χατζής-Καχτίσης, κ.ά.) <i>Μ. Νικολοπούλου & Μ. Ρώτα</i>	4.5
ΓΛ	ΓΦΓ03	Φωνητική - Φωνολογία (με έμφαση στη δομή της Νέας Ελληνικής) <i>Α. Λέγγερης</i>	4.5
ΓΛ	ΓΦΓ04	Μορφολογία (με έμφαση στη δομή της Νέας Ελληνικής) <i>Γ. Μαρκόπουλος</i>	4.5

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΓΦΑ06	Λυρική ποίηση [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Ε. Μακρυγιάννη</i>	4.5
ΛΦ	ΓΦΛ04	Λατινική Φιλολογία- Ρητορεία <i>Μ. Γκαράνη</i>	4.0
ΝΦ	ΓΦΝ05 ή ΓΦΝ17	Νεοελληνική Λογοτεχνία 12ου - 17ου αι. ΙΙ (Λογοτεχνία της βενετοκρατούμενης Κρήτης, κ.ά.) <i>Τ. Λεντάρη</i> ή Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. V (Η ποίηση από το 1930 και εξής: Υπερρεαλισμός-Σαχτούρης- Αναγνωστάκης-Σινόπουλος-Καρούζος, κ.ά.) <i>Δ. Μέντη</i>	4.0
ΓΛ	ΓΦΓ05	Σύνταξη Α' (με έμφαση στη δομή της Νέας Ελληνικής) <i>Β. Σπυρόπουλος</i>	4.5
ΓΛ	ΓΦΓ06	Σημασιολογία <i>Α. Μόζερ</i>	4.5
ΓΛ	ΓΦΓ07	Πραγματολογία <i>Σ. Μπέλλα</i>	4.5
ΛΑΟ ή ΠΑΙΔ ή ΦΛΣ	ΓΦΛ02 ή ΓΦΛ04 ή ΓΠΔ01 ή ΓΦΣ84	Φιλολογική Λαογραφία <i>Μ. Καπλάνογλου</i> ή Κοινωνική Λαογραφία <i>Γ. Κούζας</i> ή Παιδαγωγική ή Εισαγωγή στη Φιλοσοφία	4.0

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΓΦΑ09	Ευριπίδης [Εισαγωγή- Ερμηνεία κειμένων] <i>ΕΣΠΑ</i>	4
ΛΦ	ΓΦΛ05	Λατινική Φιλολογία - Λυρική ποίηση <i>Σ. Παπαιωάννου</i>	4
ΒΦ ή ΑΡΧ ή ΙΣΤ	ΓΦΒ07 ή ΓΙΑ01 ή ΓΠΙ02	Υμνογραφία <i>Γ. Πιτσινέλης</i> ή Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία ή Αρχαία Ιστορία Β΄ (Ελληνιστική και Ρωμαϊκή)	3
ΓΛ	ΓΦΓ08	Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής (Φωνολογία - Μορφολογία) <i>Ν. Παντελίδης</i>	4
ΓΛ	ΓΦΓ09	Ψυχογλωσσολογία – Νευρογλωσσολογία <i>Σ. Αλεξανδροπούλου (ΕΣΠΑ)</i>	4
ΓΛ	ΓΦΓ11 ή ΓΦΓ18	Σύνταξη Β΄ <i>Β. Σπυρόπουλος</i> ή Κατάκτηση - Διδασκαλία Δεύτερης Γλώσσας <i>Μ. Ιακώβου</i>	4
ΠΑΙΔ	ΓΠΔ85	Παιδαγωγικά: Αναλυτικά Προγράμματα	4
ΨΥΧ	ΓΨΧ10	Σχολική Ψυχολογία	3

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΓΦΑ11 ή ΓΦΑ13	Σεμινάριο Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας [Εισαγωγή στη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας - Θέματα εξειδίκευσης στα διδασκόμενα ή νέα αντικείμενα] <i>Α. Κορολή (2 σεμινάρια), Γ. Κάρλα, Λ. Παπαδημητρόπουλος (3 σεμινάρια), Ε. Τσιτσιανοπούλου, Σ. Ματθαίος, Μ. Θωμά (2 σεμινάρια), Χ. Φάκας, Α. Παπαθωμάς, ΕΣΠΑ</i> ή Μεταγενέστερη γραμματεία <i>Α.-Ν. Καρβούνη</i>	4.0
ΑΕΦ ή ΠΑΙΔ ή ΨΥΧ	ΓΦΑ12 ή ΓΠΔ72 ή ΓΨΧ09 ή ΓΨΧ22 ή ΓΨΧ03	Κωμωδία [Εισαγωγή- Ερμηνεία κειμένων του Αριστοφάνη] <i>Χ. Φάκας</i> ή Παιδαγωγικά: Παιδαγωγική Ψυχολογία ή Σχολική Ψυχολογία: Σύνδεση θεωρίας και πράξης ή Αναπτυξιακή ψυχοπαθολογία ή Αναπτυξιακή Ψυχολογία	4.0
ΛΦ	ΓΦΛ07	Μεσαιωνική Λατινική Φιλολογία <i>Ρ. Δημοπούλου</i>	4.0
ΝΦ	ΓΦΝ09	Θεωρία Λογοτεχνίας <i>Π. Καρπούζου</i>	4.0
ΓΛ	ΓΦΓ10	Στοιχεία Επιστημονικής Γραφής <i>Ε. Ιντζίδης (Α-Λ), Ε. Κυρίτση (Μ-Ω)</i> Σεμινάριο: <i>Α. Κοντοσταυλάκη</i>	4.0
ΓΛ	ΓΦΓ13	Γλωσσική Κατάκτηση <i>Σ. Βαρλοκώστα</i>	4.0
ΓΛ ή	ΓΦΓ15 ή ΓΦΓ32 ή ΓΦΓ38 ή	Γνωστική Γλωσσολογία <i>Ε. Παναρέτου</i> ή Πειραματική Γλωσσολογία <i>Σ. Αλεξανδροπούλου (ΕΣΠΑ)</i> ή L2/FL for learners with atypical development <i>Ε. Κυρίτση</i> ή	

ΝΦ ή ΙΣΤ	ΓΦΝ08 ή ΓΠ03 ή ΓΠ89	Συγκριτική Φιλολογία <i>Λ. Ιωακειμίδου</i> ή Βυζαντινή Ιστορία ή Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Επιγραφική	
ΦΛΣ ή ΦΙΛ	ΓΦΣ85 ή ΓΦΣ86 ή ΓΠΑ40	Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία ή Μεσαιωνική Φιλοσοφία ή Πρακτική άσκηση	2.0

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΓΦΑ16	Θουκυδίδης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>ΕΣΠΑ</i>	4.0
	ή ΓΦΑ15	ή Ελληνιστική ποίηση (Εισαγωγή - Ερμηνεία κειμένων) <i>S. Constanza</i>	
ΓΛ ή ΛΦ ή ΙΣΤ	ΓΦΓ20 ή ΓΦΙ06 ή ΓΙΙ04	Κοινωνιογλωσσολογία <i>Σ. Μπέλλα</i> ή Λατινική Φιλολογία- Ελεγεία <i>Σ. Γεωργακοπούλου (Α-Λ), Α. Μιχαλόπουλος (Μ-Ω)</i> ή Νεότερη Ελληνική Ιστορία	4.0
ΒΦ	ΓΦΒ08	Βυζαντινή Ρητορική - Επιστολογραφία <i>Ι. Πολέμης</i>	3.0
ΝΦ	ΓΦΝ07	Νεοελληνική Λογοτεχνία 19ου αι. Ι (Ποίηση: Σολωμός-Κάλβος-Ρομαντισμός, κ.ά.) <i>Ε. Γαραντούδης</i>	4.0
ΓΛ	ΓΦΓ17	Κειμενογλωσσολογία -Ανάλυση λόγου <i>Ε. Παναρέτου</i>	4.0
ΓΛ	ΓΦΓ24 ή ΓΦΓ39 ή ΓΦΓ35 ή ΓΦΓ37	Ιστορία Γλωσσολογίας <i>Θ. Γιάνναρης</i> ή Θέματα Γλωσσικής Ανάλυσης και Εφαρμογών <i>Σ. Αλεξανδροπούλου (ΕΣΠΑ)</i> ή Εκπαιδευτική Γλωσσολογία <i>Ε. Ιντζίδης</i> ή Κλινική Γλωσσολογία <i>Ε. Κυρίτση</i>	4.0
ΠΑΙΔ	ΓΠΔ71	Παιδαγωγικά: Ειδική Διδακτική της Γλώσσας	4.0
	Ε.Ε*	Ελεύθερη Επιλογή	3.0

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΓΦΑ19	Αριστοτέλης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Α. Μπάζου</i>	4.0
ΑΕΦ	ΓΦΑ17 ή ΓΦΑ20	Αισχύλος [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Μ. Θωμά</i> ή Ομήρου Οδύσσεια [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Ν. Καναβού</i>	4.0
ΛΦ ή ΒΦ	ΓΦΛ08 ή ΓΦΒ11	Λατινική Φιλολογία- Δράμα - Κωμωδία <i>Β. Βαϊόπουλος</i> ή Βυζαντινή Ιστοριογραφία Β' <i>Ι. Πολέμης</i>	3.0
ΝΦ ή ΛΑΟ	ΓΦΝ15 ή ΓΦΛ06	Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. ΙΙΙ (Ποίηση 1930: Σεφέρης-Ελύτης-Ρίτσος, κ.ά.) <i>Ο. Ταχοπούλου</i> ή Λαογραφία και Ιστορία των παραμυθιών <i>Γ. Κούζας</i>	4.0
ΓΛ	ΓΦΓ21+ΓΦΓ33** ή ΓΦΓ23 ή ΓΦΓ25 ή ΓΦΓ16 ή ΓΦΓ36	Πτυχιακή εργασία (ισοδυναμεί με 2 μαθήματα=8 ECTS) ή επιλογή 2 μαθημάτων από τα 5 παρακάτω: Υφογλωσσολογία <i>Ε. Παναρέτου</i> ή Γλωσσική Μεταβολή <i>Α. Γιάνναρης</i> ή Υπολογιστική Γλωσσολογία <i>Γ. Μαρκόπουλος</i> ή Second Language Phonetics, Pnonology and Pronunciation <i>Α. Λέγγερης</i>	8.0
ΠΑΙΔ	ΓΠΔ74	Παιδαγωγικά: Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας: Διδακτική Άσκηση	4.0
	Ε.Ε.*	Ελεύθερη Επιλογή	3.0

** Η πτυχιακή εργασία ισοδυναμεί με δύο μαθήματα. Άρα οι φοιτητές του Η' εξαμήνου που επιλέγουν Πτυχιακή Εργασία δηλώνουν τα δύο μαθήματα της Πτυχιακής ΓΦΓ21 Πτυχιακή Ι και

ΓΦΓ33 Πτυχιακή II μαζί. Σε περίπτωση που δεν θέλουν να επιλέξουν Πτυχιακή Εργασία επιλέγουν δύο από τα αντίστοιχα προσφερόμενα μαθήματα επιλογής.

*Οι φοιτητές του Ζ΄ και Η΄ εξαμήνου Γλωσσολογικού μπορούν να παρακολουθήσουν στο πλαίσιο της ελεύθερης επιλογής (Ε.Ε.):

Α) μαθήματα του προγράμματος σπουδών, τα οποία δεν επέλεξαν σε προηγούμενο εξάμηνο

Β) οποιοδήποτε μάθημα προσφέρεται από το Τμήμα Φιλολογίας ή από τον παρακάτω κατάλογο από άλλα Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής:

ΤΜΗΜΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

Χειμερινό εξάμηνο

60ΨΧ32 Γνωστική Ψυχολογία I

60ΨΧ54 Ψυχολογία των μαθησιακών δυσκολιών

60ΨΧ75 Ψυχολογική Συμβουλευτική στη σχολική κοινότητα

60ΨΧ79 Οικογένεια και ανάπτυξη

60ΨΧ34 Γλωσσική ανάπτυξη

Εαρινό εξάμηνο

60ΨΧ19 Ψυχολογία της μετανάστευσης

60ΨΧ05 Γνωστική Ψυχολογία II

60ΨΧ06 Εφηβεία και αναδυόμενη ενηλικίωση

60ΨΧ56 Διαπολιτισμική Ψυχολογία

60ΨΧ76 Πρόληψη και παρέμβαση στην οικογένεια και στο σχολείο

60ΨΧ91 Ψυχοπαιδαγωγικές προσεγγίσεις για την αντιμετώπιση των μαθησιακών δυσκολιών

60ΨΧ123 Γλωσσικές δυσκολίες: Οριοθέτηση, Αξιολόγηση και Παρέμβαση

60ΨΧ131 Διεπιστημονική – Διεπαγγελματική Συνεργασία

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Χειμερινό εξάμηνο

60ΤΕΚ007 Ειδική Αγωγή

60ΤΕΚ111 Από το Αναλυτικό Πρόγραμμα και το σχολικό εγχειρίδιο στη διδακτική πράξη

Εαρινό εξάμηνο

60ΤΕΚ011 Περιβαλλοντική εκπαίδευση και μάθηση

60ΤΕΚ222 Περιβαλλοντικές ανθρωπιστικές επιστήμες κι εκπαίδευση

ΤΜΗΜΑ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Χειμερινό εξάμηνο

60ΙΤΑ001 Ιταλική Γλώσσα I (προυπόθεση η αποδεδειγμένη γνώση Ιταλικών επιπέδου A2)

60ΙΤΑ011 Ιστορία της Ιταλικής λογοτεχνίας I

60ΙΤΑ031 Θεωρία της μετάφρασης

60ΙΤΑ032 Dante

60ΙΤΑ054 Ιστορία του Βενετικού κράτους

60ΙΤΑ065 Ζητήματα Σύγκρισης Γλωσσών

60ΙΤΑ072 Ιστορία της Ιταλικής μουσικής Ι: Μεσαίωνας, Αναγέννηση και 20ος αιώνας

60ΙΤΑ081 Ιταλική Φρασεολογία και Παροιμιολογία

Εαρινό εξάμηνο

60ΙΤΑ005 Ιταλική Γλώσσα ΙΙ (προυπόθεση η αποδεδειγμένη γνώση Ιταλικών επιπέδου Α2)

60ΙΤΑ009 Ιταλική ιστορία και πολιτισμός ΙΙ

60ΙΤΑ014 Ιστορία της Ιταλικής λογοτεχνίας ΙΙ

60ΙΤΑ076 Ιστορία της Ιταλικής μουσικής ΙΙ: Από το μπαρόκ στον ρομαντισμό

60ΙΤΑ045 Λογοτεχνικές αλληλεπιδράσεις μεταξύ Ελλάδας και Ιταλίας

60ΙΤΑ048 Ψηφιακές ανθρωπιστικές επιστήμες: Υπολογιστική ανάλυση κειμένων

60ΙΤΑ090 Εισαγωγή στην Αρχαιακή Έρευνα

60ΙΤΑ071 Εισαγωγή στα λογοτεχνικά είδη: Ιταλική ποίηση και πεζογραφία

60ΙΤΑ075 Νεότερη και Σύγχρονη Ιταλική Λογοτεχνία

ΤΜΗΜΑ ΙΣΠΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Χειμερινό εξάμηνο

72ΙΣΠ008 Ισπανοαμερικανικός Πολιτισμός

72ΙΣΠ001 Ισπανική Γλώσσα Ι

72ΙΣΠ067 Πορτογαλική Γλώσσα Ι

72ΙΣΠ109 Πορτογαλόφωνος Πολιτισμός

Εαρινό εξάμηνο

72ΙΣΠ005 Ισπανική Γλώσσα ΙΙ

72ΙΣΠ068 Πορτογαλική Γλώσσα ΙΙ

72ΙΣΠ106 Πολιτισμός της Πορτογαλίας

ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Χειμερινό εξάμηνο

68Θ514 Ιστορία και Θεωρία της Μετάφρασης

68Θ200 Το Θέατρο της Αρχαιότητας Α΄

68Θ204 Το Θέατρο της Αρχαιότητας Γ΄

68Θ454 Ευρωπαϊκή Δραματολογία Γ΄

68Θ208 Το Θέατρο της Αρχαιότητας Ε΄

Εαρινό εξάμηνο

68Θ799 Θεατρική Μετάφραση. Θεωρία και Πράξη

68ΘΕ210 Εισαγωγή στις Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες

68Θ210 Το Θέατρο της Αρχαιότητας ΣΤ΄

68Θ456 Ευρωπαϊκή Δραματολογία Δ

68ΘΕ157 Σύγχρονη Δραματοουργία

68Θ202 Το Θέατρο της Αρχαιότητας Β΄

ΤΜΗΜΑ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ (τα μαθήματα και οι εξετάσεις διεξάγονται στη Γερμανική γλώσσα)

Χειμερινό εξάμηνο

- DLY12 Φωνητική - Φωνολογία
- DLY16 Συγκριτική Γλωσσολογία
- DLY22 Λογοτεχνία του 18^{ου} αιώνα
- DLY25 Σύγχρονη Λογοτεχνία
- DLY27 Συγκριτική Φιλολογία

Εαρινό εξάμηνο

- DLY23 Λογοτεχνία του 19^{ου} αιώνα
- DLY24 Λογοτεχνία του 20^{ου} αιώνα
- DLY13 Σύνταξη
- DLY11 Μορφολογία
- DLY14 Λεξικολογία

ΤΜΗΜΑ ΡΩΣΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΛΑΒΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Χειμερινό εξάμηνο

- 713003 Παλαιοσλαβική Γλώσσα
- 714003 Παλαιοσλαβική Γραμματεία

Εαρινό εξάμηνο

- 718111 Ο πολιτισμός του βιβλίου στα Μεσαιωνικά Βαλκάνια
- 718001 Δημιώδης προφορική παράδοση των Σλάβων
- 714112 Κροατική Λογοτεχνία και Πολιτισμός
- 714111 Εισαγωγή στην Βαλτοσλαβική Γλωσσολογία:Λιθουανική Γλώσσα
- 712109 Εισαγωγή στην Ιστορία της Ρωσικής Λογοτεχνίας

ΤΜΗΜΑ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Χειμερινό εξάμηνο

- 60M255 Παραγωγή ραδιοφωνικής εκπομπής

Εαρινό εξάμηνο

- 60M083 Η Διαθεματική Προσέγγιση στη Διδασκαλία της Μουσικής

Για τις περιγραφές των μαθημάτων συμβουλευτείτε τους ιστοτόπους και τους Οδηγούς Σπουδών των Τμημάτων.

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ – ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ

ΦΦΑ01 ΘΕΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ – ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Σ. Ματθαίος (Α-Ε & Ζ-Λ)

Σκοπός του μαθήματος είναι η εμβάθυνση και η επέκταση των γνώσεων γραμματικής, συντακτικού και υφολογίας του πεζού λόγου από την κλασική περίοδο της αρχαίας ελληνικής γραμματείας. Ο σκοπός αυτός θα επιτευχθεί επί τη βάσει της γλωσσικής μελέτης και της φιλολογικής προσέγγισης αντιπροσωπευτικών κειμένων από την περίοδο που αναφέραμε. Απώτερος στόχος είναι, μεταξύ άλλων, να ασκηθούν οι φοιτήτριες και οι φοιτητές στη μετάφραση αρχαίων ελληνικών πεζογραφικών κειμένων σε δόκιμο νεοελληνικό λόγο.

Α. Σαρρή (Μ-Σ)

Στο μάθημα αυτό θα διδαχθούν αποσπάσματα κλασικών Αττικών πεζογράφων (Ξενοφών, Ισοκράτης, Δημοσθένης, Πλάτων), με στόχο την εξάσκηση στη μετάφραση στα νέα ελληνικά, την ανάλυση γραμματικο-συντακτικών φαινομένων και τον σχολιασμό ιδιαίτερων υφολογικών χαρακτηριστικών κάθε είδους κειμένου και συγγραφέως.

Α. Μπάζου (Τ-Ω)

Σκοπός του μαθήματος είναι μέσα από επιλεγμένα αποσπάσματα αττικού πεζού λόγου, κυρίως ρητόρων του 5ου και 4ου αι. π.Χ., να εξοικειωθούν οι φοιτητές με τον αρχαιοελληνικό λόγο ώστε να είναι σε θέση να μεταφράσουν αρχαία ελληνικά κείμενα σε δόκιμο νεοελληνικό λόγο. Παράλληλα γίνεται επανάληψη της Γραμματικής και του Συντακτικού της αρχαίας Ελληνικής γλώσσας μέσω φροντιστηρίου ειδικά αφιερωμένου σε αυτόν τον σκοπό.

Φροντιστήριο: Λ. Παπαδημητρόπουλος

Στο μάθημα αυτό θα διδαχθούν ορισμένα συντακτικά φαινόμενα και θα γίνονται ασκήσεις εμπέδωσης γραμματικής και συντακτικού.

ΦΦΑ02 ΗΡΟΔΟΤΟΣ [ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑ. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ]

Ι. Κωνσταντάκος (Α-Ε & Ζ-Λ), Α. Κορολή (Μ-Σ), Α. Παπαθωμάς (Τ-Ω)

Αντικείμενο μελέτης στο πλαίσιο του μαθήματος είναι το πρώτο βιβλίο των *Ιστοριών* του Ηροδότου, η *Κλειώ*, που αποτελεί ένα από τα πλέον αγαπητά και πολυδιαβασμένα έργα της αρχαίας ελληνικής γραμματείας. Σκοπός του Αλικαρνασσέα ιστορικού, που χαρακτηρίστηκε «πατέρας της ιστορίας από τον Κικέρωνα, ήταν, όπως γράφει ο ίδιος στο προοίμιό του, να εξιστορήσει σπουδαία έργα Ελλήνων και βαρβάρων για να μην περάσουν στη λήθη. Στο έργο του, θεματικός πυρήνας του οποίου είναι η σύγκρουση Ελλάδας και Ασίας κατά τον 6ο και 5ο αι. π.Χ., η ιστοριογραφία συναντά τη λογοτεχνία, η αφήγηση πολεμικών συρράξεων συνδυάζεται κατά τρόπο μοναδικό με την παρουσίαση νοοτροπιών, κοσμοθεωριών και εθίμων, ενώ παράλληλα, γίνεται λόγος για διαχρονικά, πανανθρώπινα ζητήματα. Στο πλαίσιο του μαθήματος, το πρώτο βιβλίο των *Ιστοριών* θα αναλυθεί από γλωσσικής απόψεως, ως πηγή αναντικατάστατη μιας πληθώρας ιστορικών και εθνογραφικών πληροφοριών, ως συναρπαστικό αφήγημα. Στόχος είναι

η εξοικείωση των φοιτητριών και των φοιτητών με τα χαρακτηριστικά στοιχεία της γραφής του Ηροδότου, η γοητεία της οποίας παρέμεινε αμείωτη ως τις μέρες μας.

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ – ΕΑΡΙΝΟ

ΦΦΑ04 ΣΟΦΟΚΛΗΣ [ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΤΡΑΓΩΔΙΑ. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ. ΜΕΤΡΙΚΗ]

ΕΣΠΑ

Εκκρεμεί η περιγραφή από τον/την διδάσκοντα/διδάσκουσα.

ΦΦΑ05 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΛΑΣΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ – ΠΑΠΥΡΟΛΟΓΙΑ – ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

Α. Παπαθωμάς (Α–Λ)

Στο πλαίσιο των παραδόσεων θα προσφερθεί αρχικά εισαγωγή στο γνωστικό αντικείμενο, τις αρχές και τις επιστημονικές μεθόδους της Κλασικής Φιλολογίας. Ακολούθως θα προσφερθεί αντίστοιχη εισαγωγή που θα αφορά στο γνωστικό αντικείμενο της ελληνικής και της λατινικής Παπυρολογίας. Αντικείμενο της παπυρολογίας είναι η μελέτη των χιλιάδων ελληνικών και λατινικών λογοτεχνικών πατύρων και παπυρικών εγγράφων που σώθηκαν σε διάφορες περιοχές της Μεσογείου (κυρίως στην Αίγυπτο αλλά και σε άλλες περιοχές όπως την Παλαιστίνη, Ιορδανία, Συρία, Ελλάδα, Μ. Ασία, Ιταλία κτλ.) και χρονολογούνται στο χρονικό διάστημα μεταξύ του 4^{ου} αι. π.Χ. και του ύστερου 8^{ου} αι. μ.Χ. Οι φοιτητές θα έρθουν για πρώτη φορά σε επαφή με πατύρους και όστρακα και θα ασκηθούν στην ανάγνωση βασικών τύπων γραφής. Επιπροσθέτως, θα δοθεί έμφαση στην ερμηνεία των παπυρικών κειμένων στα φιλολογικά και ιστορικά τους συμφραζόμενα. Ακολούθως, θα προσφερθεί σύντομη εισαγωγή στην ελληνική παλαιογραφία και στην ανάγνωση χειρόγραφων κωδίκων της βυζαντινής περιόδου. Τέλος, θα γίνει αναφορά στις βασικές αρχές της κριτικής του κειμένου.

Ρ. Χατζηλάμπρου (Μ-Ω)

Στόχος του μαθήματος είναι να αποτελέσει εισαγωγή στη μελέτη των ελληνικών χειρογράφων, αρχαίων (Παπυρολογία) και μεσαιωνικών (Παλαιογραφία), και να εξοικειώσει τους φοιτητές με τις βασικές μορφές των ελληνικών γραφών, βιβλιακών και επισευρμένων από την ελληνιστική περίοδο έως τον δέκατο πέμπτο αιώνα. Σε κάθε διδακτική ενότητα θα εστιάζουμε σε συγκεκριμένα κείμενα που επιλέχθηκαν για να καταδείξουν την εξέλιξη της ελληνικής γραφής και για να μας βοηθήσουν να εξετάσουμε στοιχεία της παράδοσης της ελληνικής γραμματείας σε πάπυρο, περγαμνή και χαρτί κατά τη διάρκεια της παραπάνω περιόδου. Επιπλέον, το μάθημα θα αποτελέσει βασική εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Φιλολογία, εστιάζοντας στην ιστορία της Ελληνικής Φιλολογίας. Τέλος, θα διδαχθούν οι βασικές αρχές της Κριτικής του Κειμένου, και θα διερευνηθεί ο τρόπος αποκατάστασης των κλασικών κειμένων.

Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ– ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ

ΚΦΑ05 ΑΡΧΑΪΚΗ ΕΠΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ ΠΛΗΝ ΟΜΗΡΟΥ [ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΪΚΗ ΕΠΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ. ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΜΕΤΡΟ. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ]

A.-N. Καρβούνη

Στόχος του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές/τριες στη θεματική, τα μοτίβα, τη γλώσσα και το μέτρο κειμένων της αρχαϊκής επικής ποίησης. Το μάθημα εστιάζει σε επιλεγμένα χωρία από έργα του Ησιόδου (Θεογονία, Έργα και Ημέραι), τους ομηρικούς ύμνους (Εις Άφροδίτην) και τον Επικό Κύκλο (Κύπρια). Τα χωρία αυτά αναφέρονται σε κομβικές στιγμές της ελληνικής μυθολογίας και λογοτεχνίας, όπως η συνάντηση του Ησιόδου με τις Μούσες, η ανατροπή του Ουρανού από τον Κρόνο, η κλοπή της φωτιάς από τον Προμηθέα, ο πίθος της Πανδώρας, ο έρωτας της θεάς Άφροδίτης για τον θνητό Αγκίση, το σχέδιο του Δία για την αρχή του Τρωικού Πολέμου, κ.ά.

ΜΦΑ05 - ΓΦΑ05 ΑΡΧΑΪΚΗ ΕΠΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ ΠΛΗΝ ΟΜΗΡΟΥ [ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΪΚΗ ΕΠΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ. ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΜΕΤΡΟ. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ]

Γ. Κάρλα

(1.) Ο Επικός κύκλος και οι Ομηρικοί ύμνοι, η Βατραχομομαχία και ο Μαργίτης. Ο Ησιόδος και το Αρχαϊκό έπος μετά τον Ησιόδο (μορφή και περιεχόμενο, με ιδιαίτερη έμφαση στις σχέσεις με τον Όμηρο και στις επιδράσεις που άσκησαν). (2.) Η ΑΡΧΑΪΚΗ ΕΠΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ. (Β΄) ΚΕΙΜΕΝΑ: Αποσπ. 2 F1-2 (ΕΥΚΛΟΣ) / 3 T1, T4, T6, T7 – F1, F2, F4-5, F6, F7, F11, F13-14, F16, F19, F25 (Κύπρια έπη) / 4 T1, T2, F1 (ΗΓΗΣΙΝΟΥΣ) / 5 Y1 (στ. 1-6, 45-106, 191-255, 281-93, και λοιποί στίχοι ως αδιδακτο), Y2, Y3 (ΟΜΗΡΙΚΟΙ ΥΜΝΟΙ Εις Άφροδίτην).

Βιβλιογραφία: Α. Ι. Βοσκού, Αρχαία Κυπριακή Γραμματεία, τόμ. 1: Ποίηση Επική Λυρική Δραματική, Λευκωσία (Ίδρυμα Αναστάσιος Γ. Λεβέντης) 1995 / 20082 (Εισαγωγή, Κείμενο – Μετάφραση και Σχόλια, με αναλυτική βιβλιογραφία). Βλ. επίσης: Α. Bernabé, Poetae Epici Graeci, Testimonia et Fragmenta, Pars I, Stutgardiae et Lipsiae 19962 – Μ. L. West, Homeric Hymns, Homeric Apocrypha, Lives of Homer, Cambridge Mass. – London 2003· Greek Epic Fragments from the Seventh to the Fifth Centuries BC, Cambridge Mass. – London 2003· Α. Faulkner, The Homeric Hymn to Aphrodite: Introduction, Text, and Commentary, Oxford 20083

ΚΦΑ07 ΟΜΗΡΟΣ [ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΟΜΗΡΙΚΑ ΕΠΗ. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΧΩΡΙΩΝ ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ]

Ε. Μακρυγιάννη

• Όμηρος και ομηρικά έπη. • Το ομηρικό ζή-τημα. • Ο ηρωικός κώδικας. • Οι θεοί στην Ιλιάδα. Γυναίκες και θεές στην Ιλιάδα. • Χαρα-κτη-ρι-στικά της προ-φορικής σύνθεσης και του ομηρικού ύφους, π.χ. επαναλήψεις, λογότυποι, επαναλαμβανόμενοι τυπικοί στίχοι, τυπικές σκηνές, τυπικά θέματα. • Κύρια εκφραστικά μέσα· παρομοιώ-σεις. • Η ομηρική γλώσσα. • Το δακτυλικό εξάμετρο. Δομή του επικού στίχου (τομές, ζεύγματα, λογότυποι). Διασκελισμοί. • Περιεχόμενο, σχέδιο και τε-χνι-κή της Ιλιάδας. Περιληπτικώς το περιεχόμενο όλης της Ιλιάδας ανά ραψωδία και λεπτομερώς το περιεχόμενο των ραψωδιών Α, Π, Τ, Ω. • Ερμηνεία του μεγαλύτερου τμήματος της ραψωδίας Α και επίσης άλλων χαρακτηριστικών, σύντομων ή εκτενέστερων, ιλιαδικών χωρίων και ενοτήτων.

ΜΦΑ07 – ΓΦΑ07 ΟΜΗΡΟΣ [ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΟΜΗΡΙΚΑ ΕΠΗ. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΧΩΡΙΩΝ ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ]

Ν. Καναβού

Η Ιλιάδα είναι ένα από τα δύο μνημειώδη έπη που η παράδοση αποδίδει στον ποιητή Όμηρο. Στα εισαγωγικά μαθήματα θα θυμηθούμε την πλοκή και τους πρωταγωνιστές του έπους, ήρωες και θεούς· θα ασχοληθούμε επίσης με τη γλώσσα, το μέτρο, το ιστορικό και πολιτισμικό υπόβαθρο του ποιήματος, καθώς και με το λεγόμενο «ομηρικό ζήτημα» (βασικά προβλήματα της έρευνας που σχετίζονται με την ταυτότητα του ποιητή, τον τρόπο σύνθεσης του έπους, τη χρονολόγησή του σε σχέση με την υπόλοιπη αρχαϊκή επική παραγωγή κτλ.). Στη συνέχεια των μαθημάτων, θα διαβάσουμε και θα σχολιάσουμε αντιπροσωπευτικές επιλογές από το αρχαίο κείμενο· ενδεικτικά: προοίμιο και αρχή του έπους, οι σκηνές της Ελένης, η συνάντηση Έκτορα και Ανδρομάχης, άριστεΐα πολεμιστών, η πρεσβεία στον Αχιλλέα, ο θάνατος του Πατρόκλου, η μονομαχία Αχιλλέα – Έκτορα και το τέλος της Ιλιάδας. Στα αντικείμενα του σχολιασμού μας περιλαμβάνονται οι γλωσσικές και υφολογικές ιδιαιτερότητες του κειμένου (ομηρική διάλεκτος, λογότυποι, παρομοιώσεις κτλ.), η δομή και η αφηγηματική τεχνική του έπους, ο χαρακτήρας των πρωταγωνιστών. Θα μας απασχολήσει, τέλος, η διαχρονική σημασία της Ιλιάδας ως λογοτεχνικού έργου που εξακολουθεί έως σήμερα να συγκινεί ένα παγκόσμιο κοινό.

Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ – ΕΑΡΙΝΟ

ΚΦΑ06 – ΜΦΑ06 – ΓΦΑ06 ΑΡΧΑΪΚΗ ΛΥΡΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ [ΕΙΣΑΓΩΓΗ. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ]

Ε. Μακρυγιάννη

Εισαγωγή στην αρχαϊκή λυρική ποίηση – χαρακτηριστικά της αρχαϊκής εποχής – ορολογία – μουσικά όργανα – είδη της λυρικής ποίησης – συνθήκες εκτέλεσης / παράστασης / επιτέλεσης.

Τα μέτρα της ελεγειακής και ιαμβικής ποίησης· αναλυτικά το δακτυλικό εξάμετρο, το ελεγειακό δίστιχο, το ιαμβικό τρίμετρο (μαζί με τον χωλίαμβο/σκάζοντα ίαμβο και τον ισχιορρωγικό), το καταληκτικό τροχαϊκό τετράμετρο και τα συναφή μέτρα των επωδών.

Οι σημαντικότεροι αρχαϊκοί λυρικοί ποιητές και το έργο τους· σχολιασμός, ερμηνεία, μετάφραση επιλεγμένων αποσπασμάτων από σχεδόν όλο το εύρος της σωζόμενης αρχαϊκής λυρικής ποίησης: α΄) από το έργο ελεγειακών και ιαμβογράφων ποιητών: Αρχίλοχος, Καλλίνος, Σημωνίδης, Τυρταίος, Μίμνερμος, Σόλων, Θέογνις και Θεογνίδεια, Ξενοφάνης, Ιππώναξ, Ανάνιος και β΄) από το έργο ποιητών της μελικής (μονωδικής και χορικής) ποίησης: Αλκμάν, Αλκαίος, Σαπφώ, Στησίχορος, Ίβυκος, Ανακρέων, Σιμωνίδης ο Κείος, Πίνδαρος, Βακχυλίδης.

ΚΦΑ08 – ΜΦΑ08 ΠΛΑΤΩΝ [ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟ ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ]

Β. Λεντάκης (Α-Λ)

Εισαγωγή στην προσωκρατική φιλοσοφία – Σωκράτης – Ο Πλάτων, το έργο του και η εποχή του – Ερμηνεία κειμένου: Πλάτωνος, Συμπόσιον [ή Περί έρωτος ηθικός] – φιλολογική, λογοτεχνική και φιλοσοφική ανάλυση – Ο έρωτας στην κλασική Αθήνα και στον λοιπό ελληνικό κόσμο.

A. Σαρρή (Μ-Ω)

Στο μάθημα αυτό θα μελετήσουμε το Συμπόσιον του Πλάτωνος. Θα εξετάσουμε το έργο ως λογοτεχνικό κείμενο, αναλύοντας τα επίπεδα αφήγησης, τη γλώσσα και το ύφος καθενός από τους ομιλητές, αλλά και ως φιλοσοφικό κείμενο, μελετώντας τις φιλοσοφικές ιδέες του Πλάτωνος σε σχέση με το μεταβαλλόμενο κοινωνικό και πνευματικό περιβάλλον της Αθήνας της εποχής του.

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ– ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ

ΚΦΑ03 ΑΤΤΙΚΟΙ ΡΗΤΟΡΕΣ [ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΡΗΤΟΡΙΚΗ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΗ ΑΤΤΙΚΗΣ ΔΙΑΛΕΚΤΟΥ. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ]

B. Λεντάκης (Α-Λ), Α. Παπαθωμάς (Μ-Ω με επικουρία Ε. Καφρίτσα)

Βασικός στόχος του μαθήματος είναι να αποτελέσει εισαγωγή στην αττική ρητορεία μέσω της μελέτης επιλεγμένων δικανικών λόγων. Όταν θα ολοκληρωθεί η σειρά των μαθημάτων, αναμένεται ότι οι φοιτητές θα είναι σε θέση να εντοπίζουν ορισμένες βασικές τεχνικές πειθούς ενός ρητορικού κειμένου, να αντιλαμβάνονται τον ρόλο του ρήτορα/λογογράφου, να έχουν αποκτήσει εξοικείωση με το ύφος και τη ρητορική τέχνη συγκεκριμένων ρητόρων, και να μπορούν να αποδώσουν το περιεχόμενο ορισμένων όρων του αττικού δικαίου.

ΚΦΑ09 ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ [ΕΙΣΑΓΩΓΗ. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ]

M. Θωμά

Το μάθημα εστιάζει στη μελέτη της δραματικής ποίησης ως είδους μέσα από την ερμηνευτική ανάλυση της τραγωδίας Βάχκες του Ευριπίδη. Στο πλαίσιο της εξέτασης της εν λόγω τραγωδίας επιδιώκεται η παρουσίαση του έργου του Ευριπίδη, της σχέσης του με την ιστορική και κοινωνική πραγματικότητα της εποχής του, καθώς και της γενικότερης θέσης του τραγικού στην αρχαιοελληνική γραμματεία της κλασικής περιόδου. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος θα μελετηθεί στίχο προς στίχο η εν λόγω τραγωδία, ενώ θα αναλυθούν, μεταξύ άλλων, οι δραματικές τεχνικές του Ευριπίδη, το ύφος, η γλώσσα και το μέτρο του έργου, καθώς επίσης η ιδεολογία και οι θεολογικές απόψεις του συγγραφέα. Έμφαση θα δοθεί επίσης και στη μελέτη των αρχαίων μαρτυριών για τον ποιητή και το έργο του.

ΜΦΑ09 – ΓΦΑ09 ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ [ΕΙΣΑΓΩΓΗ. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ]

ΕΣΠΑ

Το μάθημα εστιάζει στη μελέτη της δραματικής ποίησης ως είδους μέσα από την ερμηνευτική ανάλυση της τραγωδίας Βάχκες του Ευριπίδη. Στο πλαίσιο της εξέτασης της εν λόγω τραγωδίας επιδιώκεται η παρουσίαση του έργου του Ευριπίδη, της σχέσης του με την ιστορική και κοινωνική πραγματικότητα της εποχής του, καθώς και της γενικότερης θέσης του τραγικού στην αρχαιοελληνική γραμματεία της κλασικής περιόδου. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος θα μελετηθεί στίχο προς στίχο η εν λόγω τραγωδία, ενώ θα αναλυθούν, μεταξύ άλλων, οι δραματικές τεχνικές του Ευριπίδη, το ύφος, η γλώσσα και το μέτρο του έργου, καθώς επίσης η ιδεολογία και οι θεολογικές απόψεις του συγγραφέα. Έμφαση θα δοθεί επίσης και στη μελέτη των αρχαίων μαρτυριών για τον ποιητή και το έργο του.

ΣΤ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ – ΕΑΡΙΝΟ

ΚΦΑ11 – ΓΦΑ11 ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ [ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ – ΘΕΜΑΤΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΣΤΑ ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ Η ΝΕΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ]

Α. Κορολή: Γλωσσικά φαινόμενα και ρητορικές στρατηγικές στα επιστολικά παπυρικά κείμενα της Ρωμαϊκής και της Βυζαντινής περιόδου

Α. Κορολή:

Εκκρεμεί η περιγραφή από τον/την διδάσκοντα/διδάσκουσα.

Γ. Κάρλα: Μυθιστορηματική Βιογραφία στην Αρχαιότητα

Στο σεμινάριο αυτό θα γίνει παρουσίαση αντιπροσωπευτικών κειμένων λαϊκής μυθιστορηματικής βιογραφίας, όπως είναι ο *Βίος του Αισώπου*, η *Μυθιστορία του Μ. Αλεξάνδρου*, ο *Βίος Σεκούνδου του φιλοσόφου* και άλλα ενδιαφέροντα κείμενα. Θα εστιάσουμε στη γλώσσα, στα χαρακτηριστικά τους και θα δοθεί έμφαση στις αφηγηματικές δομές και στα λογοτεχνικά μοτίβα.

Βιβλιογραφία:

Hansen, W. (1998) *Anthology of Ancient Greek Popular Literature*, Bloomington, Indianapolis: Indiana University Press

Konstantakos, I. (2020) "Popular Biography", στο: K. de Temmerman (ed.), *The Oxford Handbook of Ancient Biography*, Oxford: Oxford University Press, 45-57

Λ. Παπαδημητρόπουλος: Ο Οίκος στον Ευριπίδη: Άλκηστη-Μήδεια-Ιππόλυτος

Τα τρία δράματα του Ευριπίδη που θα αναλύσουμε παρουσιάστηκαν στο θέατρο του Διονύσου σε χρονικό διάστημα περίπου μιας δεκαετίας και συγκαταλέγονται στα αριστουργήματα της παγκόσμιας λογοτεχνίας. Και τα τρία χαρακτηρίζονται από την επενέργεια ενός ή περισσότερων ερωτικών τριγώνων. Με την κατάλληλη αξιοποίηση των δεδομένων που του προσέφερε η μυθολογική παράδοση, αλλά και με τις ριζικές τροποποιήσεις που επέφερε πάνω σ' αυτήν, ο Ευριπίδης έδωσε στον έρωτα μια πρωταρχική θέση στην ποίησή του. Άλλες πτυχές που θα μας απασχολήσουν στο παρόν σεμινάριο είναι: η θέση των παιδιών και των υπηρετών στον οίκο, η σημασία των εισόδων και των εξόδων από τον οίκο, ο ρόλος των όρκων, η σχέση του οίκου με την πόλη και η επενέργεια των θεών πάνω στη διαμόρφωση των σχέσεων του οίκου.

Λ. Παπαδημητρόπουλος: Ευριπίδης και ο Μύθος των Ατρείδων: Ηλέκτρα-Ορέστης-Ελένη

Στο σεμινάριο αυτό θα αναλυθούν διεξοδικά οι ανωτέρω τραγωδίες του Ευριπίδη, οι οποίες συγκαταλέγονται σε μία ωριμότερη φάση της δημιουργίας του, όταν είχε αποκρυσταλλωθεί πια το προσωπικό του ύφος. Έμφαση θα δοθεί στην πρωτοποριακή πραγμάτευση του μύθου από τον τραγικότερο των ποιητών, στα διάφορα συστατικά στοιχεία της δραματοποίησης του, όπως τον αφηγηματικό πρόλογο, τον αγώνα λόγων, την αγγελική ρήση, τον από μηχανής θεό, καθώς επίσης στη σκιαγράφηση των χαρακτήρων των έργων και στον επικαθορισμό της δράσης από τον θεϊκό παράγοντα. Οι φοιτητές θα έρθουν επίσης σε επαφή με ξενόγλωσση βιβλιογραφία, γι' αυτό ένα από τα προαπαιτούμενα του σεμιναρίου είναι ο καλός χειρισμός τουλάχιστον της αγγλικής γλώσσας.

Λ. Παπαδημητρόπουλος: Μελετώντας την Οδύσσεια του Ομήρου

Μια μελέτη αποσπασμάτων της Οδύσσειας σε μετάφραση Δ.Ν. Μαρωνίτη με αναφορά σε γλωσσικά, υφολογικά και ρητορικά στοιχεία, στον χαρακτηρισμό των προσώπων, στην ομηρική θρησκεία και μυθολογία και στην προέλευση και παράδοση του κειμένου.

Ε. Τσιτσιανοπούλου: Αρχαία Ελληνική Παπυρολογία

Στόχος του μαθήματος είναι η εμβάθυνση στο γνωστικό αντικείμενο, τις επιστημονικές αρχές και τη μεθοδολογία της Αρχαίας Ελληνικής Παπυρολογίας. Στα πλαίσια του μαθήματος γίνεται εκτεταμένη μελέτη ελληνικών λογοτεχνικών και μη λογοτεχνικών παπύρων. Οι φοιτητές/τριες θα εξοικειωθούν με την ανάγνωση ελληνικών παπυρικών γραφών και την ερμηνεία επιλεγμένων φιλολογικών παπύρων, παπυρικών εγγράφων και οστράκων από τον 4ο αιώνα π.Χ. ως τον 8ο αιώνα μ.Χ. Παράλληλα, θα ασκηθούν στη μεταγραφή, τη χρονολόγηση, το λεξιλόγιο, τη συντακτική δομή των παπυρικών κειμένων. Θα δοθεί έμφαση, επίσης, στην εκμάθηση και αξιοποίηση της χρήσης των συγχρόνων ηλεκτρονικών εργαλείων και μέσων (βάσεων δεδομένων, προγραμμάτων κτλ.) τα οποία είναι απαραίτητα στη σύγχρονη παπυρολογική έρευνα.

Σ. Ματθαίος: Απολλώνιος Ρόδιος, Άργοναυτικά

Το σεμινάριο στοχεύει στην ανάλυση και ερμηνεία του τρίτου βιβλίου των Άργοναυτικών του Απολλωνίου Ρόδιου υπό το πρίσμα των εννοιών “παράδοση” και “νεωτερικότητα”, οι οποίες χαρακτηρίζουν την ελληνιστική ποιητική δημιουργία. Παράλληλα θα μελετηθούν, μεταξύ άλλων, η σχέση του Απολλωνίου με τον Καλλίμαχο και το καλλιμάχειο πρόγραμμα, το ηρωικό στοιχείο των Άργοναυτικών και ο ρόλος των θεών, θα διερευνηθούν οι αφηγηματικές τεχνικές του έπους και θα επιχειρηθεί, τέλος, αποτίμηση του στο πλαίσιο της ελληνιστικής ποιητικής.

Οι συμμετέχοντες θα μελετήσουν και θα παρουσιάσουν προφορικά ενότητες από το τρίτο βιβλίο των Άργοναυτικών και, βάσει των παρουσιάσεών τους, θα εκπονήσουν γραπτή σεμιναριακή εργασία που θα καταθέσουν με τη λήξη του εξαμήνου. Επιπλέον, θα ανατεθεί σε κάθε συμμετέχοντα η εκπόνηση περιλήψης ενός επιστημονικού άρθρου ή/και η επεξεργασία λημμάτων από το λεξικό LSJ.

Μ. Θωμά: Ιδιωτική Επιστολογραφία της μετακλασικής περιόδου

Στόχος του σεμιναρίου είναι η μελέτη των ιδιωτικών επιστολών της μετακλασικής περιόδου, δηλαδή της περιόδου που ξεκινάει με την ελληνιστική εποχή και φτάνει έως και την ύστερη αρχαιότητα. Μετά από μία σύντομη εισαγωγή στη θεωρία της αρχαίας ελληνικής επιστολογραφίας θα διαβαστούν και θα αναλυθούν λεπτομερώς τόσο λογοτεχνικές επιστολές του ελληνορωμαϊκού κόσμου, όσο και καθαρά ιδιωτικές επιστολές γραμμένες σε παπύρους και συναφείς φορείς γραφής (όστρακα, αρχαίες μεμβράνες, ξύλινες πινακίδες κτλ.) από την ελληνιστική, ρωμαϊκή και πρώιμη βυζαντινή ανατολική Μεσόγειο, οι οποίες φανερώνουν ποικίλες πτυχές της καθημερινής ζωής και των σχέσεων των κατοίκων του μετακλασικού κόσμου. Βασικός σκοπός του σεμιναρίου είναι να παράσχει στους φοιτητές εξειδικευμένες γνώσεις σχετικά με τις γενικές αρχές και τη θεωρία της αρχαίας ελληνικής ιδιωτικής επιστολογραφίας της μετακλασικής αρχαιότητας, καθώς επίσης και με τα βασικά θέματα, τα δομικά μοτίβα, τη γλώσσα και το ύφος των επιστολών αυτών.

Μ. Θωμά: Οικογενειακός βίος στην Αρχαία Ελληνική Γραμματεία

Στο σεμινάριο θα μελετηθούν ποικίλες πτυχές του αρχαιοελληνικού οικογενειακού βίου, όπως εμφανίζονται σε λογοτεχνικά και μη κείμενα της αρχαίας ελληνικής γραμματείας. Θα αξιοποιηθούν

κάθε είδους λογοτεχνικά κείμενα, πεζά και ποιητικά, από τον Όμηρο έως την ύστερη αρχαιότητα, καθώς επίσης και μαρτυρίες που σώζονται σε άλλα γραμματειακά είδη (επιγραφές, πάπυροι, όστρακα κτλ.) και φωτίζουν άγνωστες εν πολλοίς πλευρές του οικογενειακού βίου, τις σχέσεις μεταξύ των μελών μιας οικογένειας, τον τρόπο σκέψης και τις επικρατούσες νοοτροπίες κατά τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Στόχος του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές τις βασικές πτυχές του οικογενειακού βίου των αρχαίων Ελλήνων, και να διδαχθούν πώς πρέπει να συλλέγουν, να μελετούν, να αξιολογούν και να αξιοποιούν τα διάφορα είδη γραμματειακών πηγών.

Χ. Φάκας: Ο Λόγγος και το αρχαίο ελληνικό ερωτικό μυθιστόρημα

Στόχος του σεμιναρίου είναι η εξοικείωση με τα ποικίλα ζητήματα που απασχολούν την ιδιαίτερα εντατική τα τελευταία χρόνια έρευνα του αρχαίου μυθιστορήματος. Με βάση τα πέντε διασωθέντα αρχαιοελληνικά μυθιστορήματα και τα αποσπάσματα συναφών κειμένων σε παπύρους θα συζητηθούν κατ' αρχάς τα βασικά διακριτικά γνωρίσματα και οι υποκατηγορίες του συγκεκριμένου είδους, το πρόβλημα της γέννησής του καθώς και το λογοτεχνικό και ιστορικοκοινωνικό υπόβαθρό του. Η συζήτηση θα επικεντρωθεί ακολούθως στο μυθιστόρημα του Λόγγου και θα αναδείξει κυρίως τους βασικούς θεματικούς άξονές του, τη δομή και τεχνική της αφήγησής του, τις πολυάριθμες λογοτεχνικές οφειλές του και το σεσοφισμένο παιχνίδι του συγγραφέα με τις ειδολογικές συμβάσεις. Καθένα από τα μέλη του σεμιναρίου θα αναλάβει να αναπτύξει προφορικά κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και εν συνεχεία γραπτά ένα θέμα σχετικό με το αντικείμενο του μαθήματος.

Α. Παπαθωμάς: Επιγράμματα (επιγραφές και πάπυροι) της ελληνιστικής και αυτοκρατορικής περιόδου: Λογοτεχνικοί τύποι, κοινωνικές αντιλήψεις και αξιακό πλαίσιο.

Στο σεμινάριο θα μελετήσουμε χαρακτηριστικά παραδείγματα επιγραμμάτων της ελληνιστικής και αυτοκρατορικής περιόδου, τα οποία βρίσκονται είτε χαραγμένα σε επιγραφές είτε γραμμένα σε παπύρους, με σκοπό να εξετάσουμε τις πληροφορίες που μας παρέχουν σχετικά με τα παρακάτω: Α) *λογοτεχνικοί τύποι* (καθώς το ελληνιστικό επίγραμμα αποτελεί ένα αυθύπαρκτο λογοτεχνικό είδος, ποιους λογοτεχνικούς τύπους μπορούμε να αναγνωρίσουμε στη γλώσσα τους;), β) *κοινωνικές αντιλήψεις* (ποιες αντιλήψεις απηχούνται στα επιγράμματα σχετικά με την κοινωνική θέση ανδρών και γυναικών, συγκεκριμένων επαγγελματιών, αλλά και τον ρόλο της θρησκείας, της οικογένειας, τις σχέσεις εξουσίας;), και γ) *ηθικό αξιακό πλαίσιο* (ποιες αξίες αναφέρονται και σε ποια συσχέτιση με το περιεχόμενο και τον σκοπό, αλλά και το είδος των επιγραμμάτων;). Η ποιητική γλώσσα των επιγραμμάτων δεν προσφέρει μόνο αισθητική απόλαυση ούτε αυτά έχουν μόνο λογοτεχνική αξία. Δίκαια έχουν χαρακτηριστεί ως 'ο καθρέφτης της ελληνιστικής εποχής', καθώς παρέχουν πολύτιμες πληροφορίες σχετικά με τις ιδιαίτερες πολιτικές, κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες της εποχής δημιουργίας τους, αλλά και τις ηθικές αξίες των ανθρώπων που τα συνέθεσαν και αυτών στους οποίους απευθύνονταν. Μελετώντας, επομένως, τη γλώσσα τους μπορούμε να ανακαλύψουμε, εκτός από την λογοτεχνική τους ποιότητα, και την θέση τους ανάμεσα στις γραπτές πηγές για τους ελληνιστικούς και αυτοκρατορικούς χρόνους και να τα συσχετίσουμε με την επιγραφική και παπυρολογική παράδοση. Ειδικότερα θέματα που θα συζητηθούν κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου αφορούν στη διάκριση εγχάρακτων και λογοτεχνικών επιγραμμάτων, στα βασικά χαρακτηριστικά του είδους, τη θεματολογία ανά κατηγορία, τη

συσχέτιση με άλλα είδη πηγών, π.χ. επιτύμβιες επιγραφές, και άλλα κείμενα της σύγχρονης γραμματείας, π.χ. ελληνιστική ποίηση, φιλοσοφία, παπυρικά έγγραφα.

Το σεμινάριο περιλαμβάνει διαλέξεις από τους διδάσκοντες αλλά και εργαστηριακού τύπου ασκήσεις. Η τελική αξιολόγηση γίνεται με βάση την εκπόνηση γραπτής εργασίας και την προφορική παρουσίασή της. Τα θέματα των ατομικών εργασιών των φοιτητών/-τριών ορίζονται με την καθοδήγηση των διδασκόντων και σύμφωνα με τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες των φοιτητών/-τριών. Παρέχεται ενδεικτική βασική βιβλιογραφία και καθοδήγηση για την αναζήτηση σε ψηφιακές βάσεις δεδομένων.

ΕΣΠΑ

Εκκρεμεί η περιγραφή από τον/την διδάσκοντα/διδάσκουσα.

ΚΦΑ12 ΚΩΜΩΔΙΑ [ΕΙΣΑΓΩΓΗ. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗ]

I. Κωνσταντάκος

Εισαγωγή στην αττική κωμωδία. Καταγωγή του είδους: φαλλικά δρώμενα, ζωόμορφοι χοροί, δωρικές φάρσες. Εκπρόσωποι της Παλαιάς Κωμωδίας: πρόδρομοι, σύγχρονοι και επίγονοι του Αριστοφάνη. Συνθήκες παραγωγής και παράστασης: θεατρικές εορτές, ηθοποιοί και χορός, σκηνικός χώρος, θεατρικά μηχανήματα, κοστούμια και μάσκες. Ο θεατρικός κόσμος της Αθήνας του 5ου αιώνα: συνεργασίες και διαμάχες των δραματουργών, παράδοση και νεωτερισμοί. Βίος και έργο του Αριστοφάνη: από το τρομερό παιδί στον πικραμένο μεσήλικα. Οι νέες μόδες του 4ου αιώνα (μυθολογική κωμωδία, ερωτική πλοκή) και η προσχώρηση του παλιομοδίτη ποιητή. Θέματα της Παλαιάς Κωμωδίας: πολιτική σάτιρα και φαντασία, πόλεμος και ειρήνη, φιλοσοφία και πνευματικός βίος, τραγωδία και παρωδία, η καθημερινή ζωή και τα προβλήματά της. Εισαγωγή στους Αχαρνές και στην Ειρήνη του Αριστοφάνη. Ιστορικό πλαίσιο της κωμωδίας: ο Πελοποννησιακός πόλεμος και η διχασμένη αθηναϊκή κοινή γνώμη. Η διαμάχη του Αριστοφάνη με τον Κλέωνα και τους υποστηρικτές του πολέμου. Το πολιτικό μήνυμα και οι προφυλάξεις του ποιητή. Ερμηνεία και σχολιασμός επιλεγμένων χωρίων από τους Αχαρνές και την Ειρήνη.

ΜΦΑ12 – ΓΦΑ12 ΚΩΜΩΔΙΑ [ΕΙΣΑΓΩΓΗ. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗ]

X. Φάκας

Εισαγωγή στην αττική κωμωδία. Προέλευση, ιστορικό πλαίσιο και όροι λειτουργίας του αθηναϊκού κωμικού θεάτρου κατά τον 5ο αι. π. Χ. Δομή, θέματα και κυριότεροι εκπρόσωποι της Παλαιάς Κωμωδίας. Ο βίος του Αριστοφάνη, το έργο του και η θέση του στην εξέλιξη του είδους.

Εισαγωγή στους Βατράχους του Αριστοφάνη. Το ιστορικό υπόβαθρο της κωμωδίας, η παρατραγική διάστασή της και οι πολιτικές προεκτάσεις της. Σχολιασμός και ερμηνεία του κειμένου.

ΚΦΑ13 ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Γ. Κάρλα

Εκκρεμεί η περιγραφή από τον/την διδάσκοντα/διδάσκουσα.

ΓΦΑ13 ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

A.N. Καρβούνη

Στόχος του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές/τριες στην ελληνική συγγραφική παραγωγή των αυτοκρατορικών χρόνων και της ύστερης αρχαιότητας. Μετά από εισαγωγή στο ιστορικό και πολιτιστικό υπόβαθρο, θα εστιάσουμε σε κείμενα βιογραφίας, ιστοριογραφίας και μυθιστορίας από την αυτοκρατορική περίοδο, και θα μελετήσουμε επιλεγμένα αποσπάσματα με γλωσσικό και ερμηνευτικό σχολιασμό.

Ζ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ – ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ

ΚΦΑ15 ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ [ΕΙΣΑΓΩΓΗ. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ]

S. Contanza (A-I & K-P)

Εκκρεμεί η περιγραφή από τον/την διδάσκοντα/διδάσκουσα.

Χ. Φάκας (A-Ξ)

Εισαγωγή στην ελληνιστική ποίηση. Πολιτικές, κοινωνικές και πνευματικές προϋποθέσεις της ποιητικής παραγωγής του 3ου κυρίως αι. π.Χ. Τα θέματα, οι τεχνικές και οι στόχοι των ελληνιστικών ποιητών ως απόρροια της νεωτερικής ποιητικής τους.

Ο βίος του Καλλίμαχου, το έργο του και τα βασικά χαρακτηριστικά του. Εισαγωγή στους ύμνους του ποιητή και στο θρησκευτικό, πολιτικό και λογοτεχνικό υπόβαθρό τους. Αναλυτικός σχολιασμός τμήματος ή του συνόλου καθενός από τους συγκεκριμένους ύμνους.

ΓΦΑ15 - ΜΦΑ15 ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ [ΕΙΣΑΓΩΓΗ. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ]

S. Contanza

Εκκρεμεί η περιγραφή από τον/την διδάσκοντα/διδάσκουσα.

ΚΦΑ16 ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ [ΕΙΣΑΓΩΓΗ. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ]

B. Λεντάκης (A-Λ)

Εκκρεμεί η περιγραφή από τον/την διδάσκοντα/διδάσκουσα.

B. Βερτουδάκης (M-Ω)

Εισαγωγή στον Θουκυδίδη και την εποχή του – επιλογή κειμένων από όλο το εύρος του έργου του – ερμηνευτικός σχολιασμός: φιλολογική και ιστορική ανάλυση, πολιτική θεωρία, πρόσληψη της θουκυδίδειας σκέψης από τη νεότερη ιστοριογραφία και πολιτική επιστήμη.

ΜΦΑ16 ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ [ΕΙΣΑΓΩΓΗ. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ]

ΕΣΠΑ

Εκκρεμεί η περιγραφή από τον/την διδάσκοντα/διδάσκουσα.

ΓΦΑ16 ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ [ΕΙΣΑΓΩΓΗ. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ]

ΕΣΠΑ

Εκκρεμεί η περιγραφή από τον/την διδάσκοντα/διδάσκουσα.

Η΄ ΕΞΑΜΗΝΟ – ΕΑΡΙΝΟ

ΚΦΑ17- ΜΦΑ17– ΓΦΑ17 ΑΙΣΧΥΛΟΣ [ΕΙΣΑΓΩΓΗ. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ]

Μ. Θωμά

Το μάθημα έχει ως αντικείμενο τη μοναδική σωζόμενη τριλογία του Αισχύλου (Ορέστεια) με έμφαση στην τραγωδία Αγαμέμνονας. Στο πλαίσιο της εξέτασης της εν λόγω τραγωδίας επιχειρείται η παρουσίαση του έργου του Αισχύλου, της σχέσης του με την ιστορική και κοινωνική πραγματικότητα της εποχής του, καθώς και της γενικότερης θέσης του τραγικού στην αρχαιοελληνική γραμματεία της κλασικής περιόδου. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος θα μελετηθεί στίχο προς στίχο το πρώτο μέρος της τριλογίας (Αγαμέμνονας), ενώ θα συζητηθούν και επιλεγμένα χωρία από τις δύο άλλες τραγωδίες (Χοηφόροι, Ευμενίδες). Μεταξύ άλλων, θα αναλυθούν οι βασικές ιδέες που διατρέχουν την τριλογία (π.χ.: εκδίκηση, ανθρώπινη και θεϊκή δικαιοσύνη, σχέσεις των δύο φύλων), ποικίλα προβλήματα ερμηνείας του κειμένου, όπως και λεπτομέρειες σκηνικής παρουσίασης του έργου.

ΚΦΑ19 ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ [ΕΙΣΑΓΩΓΗ. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ]

Σ. Ματθαίος

Εκκινώντας από μία επισκόπηση του βίου και του πολύπλευρου έργου του Σταγειρίτη φιλοσόφου το μάθημα θέτει ως στόχο την εξοικείωση με βασικές αρχές της αριστοτελικής φιλοσοφικής σκέψης. Στο επίκεντρο του μαθήματος βρίσκονται (α) η λογική και η οντολογική θεωρία του Αριστοτέλη, (β) η διασύνδεση των θεωριών αυτών με τη γλώσσα και τη γλωσσική πραγμάτωση και (γ) ο απόηχός τους στο πλαίσιο της ρητορικής και της ποιητικής θεωρίας. Θα αναλυθούν εκτενή αποσπάσματα από τα αριστοτελικά συγγράμματα Μετά τα Φυσικά, Κατηγορίες και Περί ερμηνείας, καθώς και από την Ποιητική και τη Ρητορική.

ΜΦΑ19 – ΓΦΑ19 ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ [ΕΙΣΑΓΩΓΗ. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ]

Α. Μπάζου

Στόχος του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες στη σκέψη και το έργο του Αριστοτέλη. Το μάθημα περιλαμβάνει εισαγωγή για τον βίο και το έργο του φιλοσόφου, τις οφειλές του και τη συμβολή του στη φιλοσοφική και την επιστημονική σκέψη γενικότερα. Θα ακολουθήσει εκτενής ανάλυση (φιλολογική και φιλοσοφική) του έργου του Αριστοτέλη Περί ποιητικής και θα αναδειχθεί ο ιδιαίτερος χαρακτήρας του. Παράλληλα θα διδαχθούν αποσπάσματα από όλες τις κατηγορίες έργων του Αριστοτέλους, ώστε να διαφανεί η πολυμέρεια και η πολύπλευρη συμβολή του φιλοσόφου.

ΚΦΑ20 – ΓΦΑ20 ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑ [ΕΙΣΑΓΩΓΗ. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ]

Ν. Καναβού

Εκκρεμεί η περιγραφή από τον/την διδάσκοντα/διδάσκουσα.

ΚΦΑ21 ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ Β΄

Α. Κορολή: Γλωσσικά φαινόμενα και ρητορικές στρατηγικές στα επιστολικά παπυρικά κείμενα της ρωμαϊκής και της βυζαντινής περιόδου

Αντικείμενο ανάλυσης στο πλαίσιο του σεμιναρίου θα είναι η δημόδης μετακλασική Ελληνική, όπως αυτή σώζεται στις ιδιωτικές παπυρικές επιστολές. Τα κείμενα που θα μελετηθούν χρονολογούνται στην περίοδο η οποία εκτείνεται από την εποχή του Αυγούστου και φθάνει έως τα μέσα του 7ου αι. μ.Χ. Ειδικότερα, οι συμμετέχοντες στο σεμινάριο θα ασχοληθούν με τα εξής θέματα:

- α. Διατύπωση των αιτημάτων και κειμενική οργάνωση των επιστολών-αιτημάτων — Στρατηγικές πειθούς και άσκηση ψυχολογικής πίεσης στον παραλήπτη της επιστολής (στρατηγικές ευγένειας και γλωσσικά μέσα που προσδίδουν επιτακτικό τόνο στο επιστολικό κείμενο).
- β. Ευθύς και πλάγιος λόγος.

A. Κορολή:

Εκκρεμεί η περιγραφή από τον/την διδάσκοντα/διδάσκουσα

E. Τσιτσιανοπούλου: Αρχαία Ελληνική Παπυρολογία

Στόχος του μαθήματος είναι η εμβάθυνση στο γνωστικό αντικείμενο, τις επιστημονικές αρχές και τη μεθοδολογία της Αρχαίας Ελληνικής Παπυρολογίας. Στα πλαίσια του μαθήματος γίνεται εκτεταμένη μελέτη ελληνικών λογοτεχνικών και μη λογοτεχνικών παπύρων. Οι φοιτητές/τριες θα εξοικειωθούν με την ανάγνωση ελληνικών παπυρικών γραφών και την ερμηνεία επιλεγμένων φιλολογικών παπύρων, παπυρικών εγγράφων και οστράκων από τον 4ο αιώνα π.Χ. ως τον 8ο αιώνα μ.Χ. Παράλληλα, θα ασκηθούν στη μεταγραφή, τη χρονολόγηση, το λεξιλόγιο, τη συντακτική δομή των παπυρικών κειμένων. Θα δοθεί έμφαση, επίσης, στην εκμάθηση και αξιοποίηση της χρήσης των συγχρόνων ηλεκτρονικών εργαλείων και μέσων (βάσεων δεδομένων, προγραμμάτων κτλ.) τα οποία είναι απαραίτητα στη σύγχρονη παπυρολογική έρευνα.

A. Μπάζου: Εκδοτική (Τεχνική των εκδόσεων) - Κριτική των κειμένων

Κατά τη διάρκεια του εξαμήνου θα παρουσιαστούν οι βασικές αρχές της Εκδοτικής και της Κριτικής των κειμένων μέσα από παραδείγματα κειμένων που παραδίδονται σε πολλά χειρόγραφα, σε ένα χειρόγραφο, αυτογράφων, κειμένων με πολλές παραλλαγές. Επιμέρους στόχοι του σεμιναρίου είναι η κατάρτιση των διδασκομένων στις τεχνικές έκδοσης των αρχαίων κειμένων, η απόκτηση άνεσης στην ανάγνωση του κριτικού υπομνήματος και η εξοικείωση με την κατάρτιση στέμματος κωδίκων.

M. Θωμά: Ιδιωτική Επιστολογραφία της μετακλασικής περιόδου

Στόχος του σεμιναρίου είναι η μελέτη των ιδιωτικών επιστολών της μετακλασικής περιόδου, δηλαδή της περιόδου που ξεκινάει με την ελληνιστική εποχή και φτάνει έως και την ύστερη αρχαιότητα. Μετά από μία σύντομη εισαγωγή στη θεωρία της αρχαίας ελληνικής επιστολογραφίας θα διαβαστούν και θα αναλυθούν λεπτομερώς τόσο λογοτεχνικές επιστολές του ελληνορωμαϊκού κόσμου, όσο και καθαρά ιδιωτικές επιστολές γραμμένες σε παπύρους και συναφείς φορείς γραφής (όστρακα, αρχαίες μεμβράνες, ξύλινες πινακίδες κτλ.) από την ελληνιστική, ρωμαϊκή και πρώιμη βυζαντινή ανατολική Μεσόγειο, οι οποίες φανερώνουν ποικίλες πτυχές της καθημερινής ζωής και των σχέσεων των κατοίκων του μετακλασικού κόσμου. Βασικός σκοπός του σεμιναρίου είναι να παράσχει στους φοιτητές εξειδικευμένες γνώσεις σχετικά με τις γενικές αρχές και τη θεωρία της αρχαίας ελληνικής ιδιωτικής επιστολογραφίας της μετακλασικής αρχαιότητας, καθώς επίσης και με τα βασικά θέματα, τα δομικά μοτίβα, τη γλώσσα και το ύφος των επιστολών αυτών.

Μ. Θωμά: Οικογενειακός βίος στην Αρχαία Ελληνική Γραμματεία

Στο σεμινάριο θα μελετηθούν ποικίλες πτυχές του αρχαιοελληνικού οικογενειακού βίου, όπως εμφανίζονται σε λογοτεχνικά και μη κείμενα της αρχαίας ελληνικής γραμματείας. Θα αξιοποιηθούν κάθε είδους λογοτεχνικά κείμενα, πεζά και ποιητικά, από τον Όμηρο έως την ύστερη αρχαιότητα, καθώς επίσης και μαρτυρίες που σώζονται σε άλλα γραμματειακά είδη (επιγραφές, πάπυροι, όστρακα κτλ.) και φωτίζουν άγνωστες εν πολλοίς πλευρές του οικογενειακού βίου, τις σχέσεις μεταξύ των μελών μιας οικογένειας, τον τρόπο σκέψης και τις επικρατούσες νοοτροπίες κατά τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Στόχος του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές τις βασικές πτυχές του οικογενειακού βίου των αρχαίων Ελλήνων, και να διδαχθούν πώς πρέπει να συλλέγουν, να μελετούν, να αξιολογούν και να αξιοποιούν τα διάφορα είδη γραμματειακών πηγών.

Λ. Παπαδημητρόπουλος

Εκκρεμεί η περιγραφή από τον/την διδάσκοντα/διδάσκουσα

Λ. Παπαδημητρόπουλος

Εκκρεμεί η περιγραφή από τον/την διδάσκοντα/διδάσκουσα

Λ. Παπαδημητρόπουλος

Εκκρεμεί η περιγραφή από τον/την διδάσκοντα/διδάσκουσα

Α. Παπαθωμάς

Εκκρεμεί η περιγραφή από τον/την διδάσκοντα/διδάσκουσα

Χ. Φάκας

Εκκρεμεί η περιγραφή από τον/την διδάσκοντα/διδάσκουσα

ΕΣΠΑ

Εκκρεμεί η περιγραφή από τον/την διδάσκοντα/διδάσκουσα

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ – ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ

ΦΦΛ01 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Ρ. Δημοπούλου (Α-Λ), Μ. Γκαράνη (Μ-Ω)

Σκοπός του μαθήματος είναι η διεύρυνση και εμπάθυνση των γνώσεων των φοιτητών στη Γραμματική και το Συντακτικό της λατινικής γλώσσας καθώς και ο εμπλουτισμός του λεξιλογίου τους μέσα από τη μελέτη επιλεγμένων κειμένων της λατινικής πεζογραφίας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην αντιμετώπιση μεταφραστικών προβλημάτων και στην εξοικείωση των φοιτητών με τεχνικές μετάφρασης από τη λατινική στην ελληνική.

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ – ΕΑΡΙΝΟ

ΦΦΛ02 ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ –ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ

Α. Μιχαλόπουλος (Α-Λ), Ν. Παπακωνσταντίνου (Μ-Ω)

Σκοπός του μαθήματος είναι η διεύρυνση και η εμπάθυνση των γνώσεων των φοιτητών/φοιτητριών στη γραμματική και το συντακτικό της Λατινικής, καθώς και ο εμπλουτισμός του λεξιλογίου τους μέσα από την ενδελεχή μελέτη επιλεγμένων κειμένων της λατινικής πεζογραφίας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην αντιμετώπιση μεταφραστικών προβλημάτων και στην εξοικείωση των φοιτητών με τεχνικές μετάφρασης τόσο από τη Λατινική στην Ελληνική όσο και αντίστροφα. Παράλληλα, γίνεται μια επισκόπηση της λατινικής λογοτεχνίας από τις αρχές της μέχρι και τον 2ο αι. μ.Χ. Μελετώνται τα λογοτεχνικά είδη στη διαχρονική τους εξέλιξη, καθώς και η ζωή και το έργο των σημαντικότερων εκπροσώπων κάθε είδους. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στους συγγραφείς και τα λογοτεχνικά είδη της εποχής του Αυγούστου.

Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ – ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ

ΚΦΛ03 – ΜΦΛ03 – ΓΦΛ03 ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ – ΈΠΟΣ

Β. Βαϊόπουλος

Το μάθημα εισάγει τους φοιτητές/τις φοιτήτριες στη λογοτεχνική παραγωγή της εποχής του Αυγούστου, προωθώντας την εξοικείωσή τους ιδιαίτερα με το βιργιλιανό έπος. Ανάλυση αποσπασμάτων από τα βιβλία 1, 4, 6 και 8, που απηχούν την ιδεολογία του αυγούστειου καθεστώτος, παρεμφαίνουν τον ρόλο της pietas, αναδεικνύουν ζητήματα ρωμαϊκότητας/ρωμαϊκής ταυτότητας, θρησκείας και πολιτικής, και προβάλλουν την ιδέα της εποχής και του Βιργιλίου/Αυγούστου για την αποστολή της Ρώμης. Παράλληλα, θίγονται θέματα είδους και διακειμενικότητας, ενώ οι φοιτητρίες/ές ασκούνται και στην κατανόηση λατινικού λόγου, διδαγμένου και αδιδακτου.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών στο μάθημα οι φοιτητρίες/ές θα είναι σε θέση να:

- α. Κατανοούν λατινικά κείμενα με τη βοήθεια λεξικού και να τα μεταφράζουν στα Ελληνικά.
- β. Αντιλαμβάνονται γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα και να αποδίδουν το νόημα του αρχαίου κειμένου.

γ. Γνωρίζουν βασικά χαρακτηριστικά για το βιργιλιανό έπος και τη λατινική λογοτεχνία της περιόδου του Αυγούστου.

δ. Είναι εξοικειωμένες/οι με το ιδεολογικό πλαίσιο της εποχής μετά τους Εμφυλίους.

ε. Συζητούν θέματα ταυτότητας/ρωμαϊκότητας και για την ανάδειξη της αποστολής της Ρώμης από το αυγούστειο καθεστώς, σε συσχέτιση με τα ιστορικοκοινωνικά συμφραζόμενα της εποχής.

στ. Διακρίνουν διακειμενικές σχέσεις των διδασκόμενων κειμένων και ειδολογικές πτυχές τους.

Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ – ΕΑΡΙΝΟ

ΚΦΛ04 ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ – ΡΗΤΟΡΕΙΑ

Σ. Γεωργακοπούλου

Εισαγωγή στη ρωμαϊκή ρητορική και Κικέρων Pro Marcello

1. Ρωμαϊκή ρητορική ως ιστορική πραγματικότητα και ως ιδεολογικό υπόδειγμα (συνθήκες, ορολογία, θεωρητικές πραγματείες).

2. Πολιτική επισκόπηση του έτους 46 π.Χ. στη Ρώμη (με έμφαση στο πολιτικό πρόγραμμα του Ιουλίου Καίσαρα και τη θέση του Κικέρωνα, καθώς και στην πολιτική ταυτότητα του Μαρκέλλου). Το είδος του λόγου Υπέρ του Μαρκέλλου, η χρονική του δόμηση, οι πολιτικοποιημένοι όροι-κλειδιά, clementia Caesaris και magnanimitas. Ανάλυση και μετάφραση. Κριτικό υπόμνημα. Παράλληλα κείμενα από τη σύγχρονη επιστολογραφία του Κικέρωνα.

ΜΦΛ04 – ΓΦΛ04 ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ – ΡΗΤΟΡΕΙΑ

Μ. Γκαράνη

Το μάθημα θα εστιάσει σε ένα λόγο του Κικέρωνα, τον πρώτο Κατιλινακό λόγο (63 π.Χ.). Θα εξετάσουμε τα κοινωνικά και πολιτικά συμφραζόμενα της συνωμοσίας του Κατιλίνα, καθώς και τις ρητορικές τεχνικές που χρησιμοποιούνται στο κείμενο, όπως αυτές σχετίζονται με τον απώτερο σκοπό του ρήτορα. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη γραμματική και το συντακτικό του κειμένου. Συγχρόνως θα γίνει μια γενικότερη εισαγωγή στην ιστορία της Ρητορικής στην Αρχαία Ρώμη.

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ – ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ

ΚΦΛ05–ΓΦΛ05 ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ – ΛΥΡΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

Σ. Παπαιωάννου

Στόχος του μαθήματος αποτελεί η μελέτη της γένεσης και εξέλιξης της Λυρικής ποίησης στη Ρώμη με επίκεντρο το προδόμου της, νεωτερικού ποιητή Κατούλλου, και του κορυφαίου εκφραστή της, Ορατίου. Το μάθημα θα ξεκινήσει με εισαγωγική αναφορά στην ελληνική αρχαϊκή λυρική ποίηση και την εξέλιξη της λυρικής ποίησης στον ελληνικό κόσμο υπό την επίδραση του Καλλίμαχου και της Ελληνιστικής ποιητικής. Στη συνέχεια θα εξεταστούν επιλεκτικά ποιήματα του Κατούλλου και της Ελληνιστικής ποιητικής. Στη συνέχεια θα εξεταστούν επιλεκτικά ποιήματα του Κατούλλου και Ωδές από το σύνολο της παραγωγής του Ορατίου. Η εξέταση θα περιλαμβάνει τη σχέση των Λατίνων ποιητών με τα ελληνικά τους πρότυπα, την πρόσληψη κοινών θεμάτων ξεχωριστά από το Κάτουλλο και τον Οράτιο, την εξέλιξη του είδους από τον Κάτουλλο στον Οράτιο, θέματα ποιητικής

και ειδολογικής ενσυνειδησίας, το ζήτημα της επιγονικότητας, και τη σχέση λυρικής ποίησης και ρωμαϊκής πολιτικής επικαιρότητας

ΣΤ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ – ΕΑΡΙΝΟ

ΚΦΛ07 ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Δ. Μπενέτος

1. Εισαγωγή στη Μεσαιωνική Λατινική Φιλολογία. Ιστορικές περίοδοι και αντιπροσωπευτικοί συγγραφείς.
2. Λογοτεχνικά είδη
  - Ιστοριογραφία του 6^{ου} μ.Χ. αι. στη Δύση: Gregorius Turonensis, *Historia Francorum*, αποσπάσματα για τους Φράγκους βασιλείς της δυναστείας των Μερβιγγείων.
  - Θρησκευτική Μεσαιωνική Ποίηση: *Sequentiae Stabat Mater* και *Dies Irae*. Ρυθμοτονική λατινική μεσαιωνική μετρική.
  - Κοσμική Μεσαιωνική Ποίηση: Venantius Honorius Clementianus Fortunatus (*Ad Radegundem*), *Carmina Burana* (*O fortuna, Imperatrix Mundi*).
  - Θρησκευτικό δράμα: *Ludus passionis*. Γέννηση και εξέλιξη του θρησκευτικού δράματος και σύνδεσή του με το ευρωπαϊκό θέατρο.
3. Λέξεις Κλειδιά: Μεσαιωνική Λατινική Φιλολογία, Gregorius Turonensis, *Sequentia*, *Ludus passionis*, *Historia Francorum*

ΜΦΛ07 – ΓΦΛ07 ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Ρ. Δημοπούλου

Εισαγωγή στη Μεσαιωνική Λατινική Φιλολογία. Ιστορικές περίοδοι και αντιπροσωπευτικοί συγγραφείς - λογοτεχνικά είδη. Φιλοσοφικά έργα: Boethius, *De Consolatione Philosophiae*. Ιστοριογραφία του 6^{ου} μ.Χ. αι. στη Δύση: Gregorius Turonensis, *Historia Francorum*, • Θρησκευτική Μεσαιωνική Ποίηση: *Sequentiae Stabat Mater* και *Dies Irae*. • Κοσμική Μεσαιωνική Ποίηση: Venantius Honorius Clementianus Fortunatus (*Ad Radegundem*), *Carmina Burana*, Petrus Abelardus • Πεζογραφία του Ύστερου Μεσαίωνα.

Ζ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ – ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ

ΚΦΛ06 – ΜΦΛ06 – ΓΦΛ06 ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ – ΡΩΜΑΪΚΗ ΕΛΕΓΕΙΑ

Σ. Γεωργακοπούλου (Α-Λ)

1. Ιστορική επισκόπηση και κλειδιά ανάγνωσης της αυγούστειας ελεγείας. 2. Ανάλυση και ερμηνεία χωρίων που αποτυπώνουν τους ερωτογραφικούς κοινούς τόπους και την ελεγειακή μεταγλώσσα στα *Remedia amoris* του επιγονικού Οβιδίου. 3. Η «γυναικεία» πειραματική φωνή της Σουλκίας (*Corpus Tibullianum*): μετάφραση, σχόλια. 4. Κριτικό υπόμνημα. 5. Ελεγειακό δίστιχο.

Α. Μιχαλόπουλος (Μ-Ω)

Στόχος του μαθήματος είναι η λεπτομερής μελέτη (γλωσσική, υφολογική, ειδολογική, θεματική, ιδεολογική κ.λπ.) των Ηρωίδων του Οβιδίου, ενός από τα πιο σημαντικά έργα της λατινικής αλλά και της παγκόσμιας λογοτεχνίας. Θα γνωρίσουμε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ρωμαϊκής ερωτικής ελεγείας και θα διερευνήσουμε την καινοτόμο συμβολή του Οβιδίου στην ανανέωση και τον εμπλουτισμό αυτού του είδους μέσω των Ηρωίδων του («γυναικείος» λόγος, «γυναικεία» οπτική, «γυναικεία» ανατροπή του ανδροκρατούμενου λογοτεχνικού κανόνα).

ΚΦΛ10 ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

1. Σ. Γεωργακοπούλου: Μενίπεια Σάτιρα - Σενέκας, Aprocolocynosis

Η Αποκολοκύνθωσις του θεϊκού Κλαυδίου είναι η μοναδική ακέραια σωζόμενη μαρτυρία μενίπειας σάτιρας. Ιστορικό πλαίσιο (54 μ.Χ.). Δομή του έργου. Μετάφραση και ερμηνεία. Prosimetrum, sroudaiogetioion. (Η σεμιναριακή εργασία βασίζεται σε ξενόγλωσση βιβλιογραφία).

2. Δ. Μπενέτος: Εισαγωγή στη Μεσαιωνική Λατινική Παλαιογραφία

1. Εισαγωγή στη Μεσαιωνική Λατινική Παλαιογραφία. Η εποχή του Καρλομάγνου.
2. Κριτική του κειμένου και Υπομνήματα (Apparatus criticus, apparatus fontium, apparatus sacrae scripturae).
  - Ανάγνωση και έκδοση χειρογράφων.
  - Εκμάθηση του προγράμματος Classical Text Editor (Austrian Academy of Sciences).
  - Εκμάθηση του προγράμματος Endnote (Reuters).
  - Σεμιναριακή εργασία: Ανάγνωση και έκδοση λατινικού φιλολογικού χειρογράφου (συνήθως σχολιαστές του Αριστοτέλη)

Λέξεις Κλειδιά: Λατινική παλαιογραφία, Μεσαιωνική Λατινική Φιλολογία, Classical Text Editor, Endnote, Αυστριακή Ακαδημία Επιστημών, κριτικό υπόμνημα, κριτική του κειμένου.

3. Ν. Παπακωνσταντίνου: Εκκρεμεί η περιγραφή από τον/την διδάσκοντα/διδάσκουσα

Η΄ ΕΞΑΜΗΝΟ – ΕΑΡΙΝΟ

ΚΦΛ08 – ΓΦΛ08 ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ: ΔΡΑΜΑ – ΚΩΜΩΔΙΑ

Β. Βαϊόπουλος

Εισαγωγή στο Ρωμαϊκό Θέατρο και τη Ρωμαϊκή Κωμωδία, ειδικά στην κωμωδία του Τίτου Μάκκιου Πλαύτου. Ρωμαϊκή Κωμωδία και Ελληνική Νέα Κωμωδία. Ρωμαϊκή Κωμωδία και η κωμική παράδοση της Ιταλίας. Πλάυτος και Τερέντιος. Εξέλιξη του λογοτεχνικού είδους από τον Αριστοφάνη ως τον Τερέντιο. Συστηματική μελέτη της κωμωδίας του Πλαύτου, *Miles Gloriosus* (Ο Καυχησιάρης Στρατιώτης) στο σύνολό της από το πρωτότυπο, τόσο από φιλολογική άποψη όσο και από την οπτική της δραματουργίας. Παράλληλη, συγκριτική μελέτη με επιλογή κειμένων από διάφορες άλλες κωμωδίες τόσο του Πλαύτου, όσο και του Μενάνδρου και του Τερεντίου.

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ – ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ

ΦΦΒ01 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

A-Λ Ι. Πολέμης

Σύντομη ιστορία της βυζαντινής γραμματείας και της ιστορίας των βυζαντινών σπουδών. Επισκόπηση των βασικών ειδών της βυζαντινής γραμματείας με παράλληλη ερμηνεία αντιπροσωπευτικών κειμένων. Ασκήσεις ανάγνωσης βυζαντινών κειμένων φροντιστηριακά.

Ι. Πολέμης (φροντιστήριο)

Μ-Ω Θ. Αντωνοπούλου & Μ. Αναγνώστου

Τα είδη της βυζαντινής γραμματείας. Σύντομη ιστορία των βυζαντινών σπουδών. Βασικά βοηθήματα και εγχειρίδια. Ανάγνωση αντιπροσωπευτικών κειμένων. Φροντιστηριακές ασκήσεις.

Θ. Παπαδοπούλου (φροντιστήριο)

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ – ΕΑΡΙΝΟ

ΦΦΒ02 ΕΚΛΟΓΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ:

A-Λ Ι. Πολέμης

Εμπέδωση και επανάληψη της ύλης του πρώτου εξαμήνου με αντίστοιχη ερμηνεία αγιολογικών κυρίως κειμένων φροντιστηριακά.

Ι. Πολέμης (φροντιστήριο)

Μ-Ω Θ. Αντωνοπούλου

Ανάγνωση των δύο βίων του οσίου Μελετίου του νέου. Φροντιστηριακές ασκήσεις για την εμπέδωση της διδασκαλίας του Α΄ εξαμήνου.

Μ. Αναγνώστου (φροντιστήριο)

Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ – ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ

ΚΦΒ03 ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑ Α

Κ. Παϊδας

Αντικείμενο του μαθήματος θα αποτελέσουν οι πολιτικές δολοφονίες και οι απόπειρες πολιτικών δολοφονιών, οι οποίες μνημονεύονται στις ιστοριογραφικές πηγές του 11ου αιώνας (Χρονογραφία Μιχαήλ Ψελλού, Ιστορία Μιχαήλ Αταλειάτη, Σύνοψις Ιστοριών Ιωάννη Σκυλίτζη). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί κυρίως στη συγκριτική αφηγηματολογική μελέτη του σχετικού υλικού, ενώ θα εξεταστούν και διεπιστημονικές πτυχές (ιστορικές και εγκληματολογικές) των υποθέσεων αυτών.

ΜΦΒ03 – ΓΦΒ03 ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑ Α

Χ. Μεσσής

Ιστοριογραφία της μέσης βυζαντινής περιόδου με έμφαση στον 11ο και τον 12ο αιώνα: Θα μελετηθούν συγκριτικά επιλεγμένα αποσπάσματα των εξής ιστοριογράφων: Μιχαήλ Ψελλού, Μιχαήλ Ατταλειάτη, Άννας Κομνηνής, Ιωάννη Ζωναρά Νικήτα Χωνιάτη, Κωνσταντίνου Μανασσή.

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ – ΕΑΡΙΝΟ

ΜΦΒ05 Παλαιογραφία

Μ. Λουκάκη

Επισκόπηση της εξέλιξη της ελληνικής γραφής από τον 4ο έως τον 15ο μ.Χ. αιώνα. Εισαγωγή στην επιστήμη της κωδικολογίας. Με τη βοήθεια αντιπροσωπευτικών δειγμάτων ελληνικής γραφής, οι φοιτητές θα ασκηθούν στην ανάγνωση βυζαντινών χειρογράφων.

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ – ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ

ΜΦΒ06 ΚΕΙΜΕΝΑ ΒΙΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ

Μ. Αναγνώστου - Θ. Παπαδοπούλου

Εισαγωγή στον βίο και τον πολιτισμό των Βυζαντινών. Προβληματική, πηγές, μεθοδολογικές προσεγγίσεις. Θα αναγνωσθούν επιλογές από βυζαντινά κείμενα που ανήκουν σε διαφορετικά γραμματειακά είδη. Η εξέταση θα συμπεριλαμβάνει τα διδαγμένα κείμενα, τα οποία θα μεταφραστούν και θα σχολιαστούν στη διάρκεια των παραδόσεων. Ο πρώτος κύκλος της ενότητας θα περιλαμβάνει κείμενα που αφορούν την παιδική ηλικία και τη νεότητα, ενώ στον δεύτερο κύκλο θα αναλύονται και θα σχολιάζονται κείμενα της πρωτοβυζαντινής περιόδου.

ΓΦΒ07 ΥΜΝΟΓΡΑΦΙΑ

Γ. Πιτσινέλης

Η εξέλιξη του είδους. Κοντάκιο και κανών. Ρυθμοτονικό μέτρο. Αντιπροσωπευτικά κείμενα, με έμφαση στον Ακάθιστο Ύμνο και τον Κανόνα του Ακαθίστου.

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ – ΕΑΡΙΝΟ

ΚΦΒ07 ΥΜΝΟΓΡΑΦΙΑ

Γ. Πιτσινέλης

Η εξέλιξη του είδους. Κοντάκιο και κανών. Ρυθμοτονικό μέτρο. Αντιπροσωπευτικά κείμενα, με έμφαση στον Ακάθιστο Ύμνο και τον Κανόνα του Ακαθίστου.

ΜΦΒ07 ΥΜΝΟΓΡΑΦΙΑ

Κ. Παΐδας

Το μάθημα έχει εισαγωγικό χαρακτήρα και συνιστά επισκόπηση της βυζαντινής υμνογραφίας. Θα παρουσιαστεί η γένεση και η εξέλιξη του είδους με ιδιαίτερη έμφαση στη μελέτη του κοντακίου και του κανόνος. Θα εκθεθούν τα χαρακτηριστικά εκάστου είδους (δομή, μέτρο, κ.λπ.), καθώς και τα κύρια γνωρίσματα της ποιητικής τέχνης των σημαντικότερων εκπροσώπων τους. Θα

μελετηθούν και θα αναλυθούν αντιπροσωπευτικά δείγματα της πρώιμης και μέσης βυζαντινής περιόδου και θα επισημανθούν εκδοτικά ζητήματα επί των εξεταζόμενων αποσπασμάτων.

ΚΦΒ06 ΚΕΙΜΕΝΑ ΒΙΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Χ. Μεσσής

Αξιοποίηση κειμένων της βυζαντινής γραμματείας ως πηγών για τη μελέτη του βυζαντινού πολιτισμού. Παρουσίαση των συγγραφέων, των έργων τους και του ιστορικού πλαισίου εντός του οποίου δρουν. Ανάπτυξη, μέσω των πηγών, διαφόρων όψεων του ιδιωτικού και δημόσιου βίου των Βυζαντινών. Σχολιασμός της ελληνικής και διεθνούς βιβλιογραφίας. Συζήτηση για τις σύγχρονες τάσεις των βυζαντινών σπουδών. Στο πλαίσιο του μαθήματος δίδεται η δυνατότητα σε περιορισμένο αριθμό φοιτητών, που εκδηλώνουν ενδιαφέρον, να αναλάβουν την εκπόνηση φροντιστηριακής εργασίας υπό την καθοδήγηση του καθηγητή.

Ζ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ – ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ

ΜΦΒ08 – ΓΦΒ08 ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΡΗΤΟΡΙΚΗ–ΕΠΙΣΤΟΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ι. Πολέμης

Τα είδη της βυζαντινής ρητορικής. Ανάλυση και ερμηνεία του Λόγου για τον αυτοκράτορα Αναστάσιο Α΄ του Προκοπίου Γαζης και μελέτη χαρακτηριστικών επιστολών του ίδιου λογίου.

ΚΦΒ08 ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΡΗΤΟΡΙΚΗ–ΕΠΙΣΤΟΛΟΓΡΑΦΙΑ

Χ. Μεσσής

Εισαγωγή στη βυζαντινή επιστολογραφία: Θεωρητικά κείμενα της Ύστερης Αρχαιότητας και των πρώτων Βυζαντινών χρόνων για την επιστολογραφία. Διάκριση των διαφόρων επιστολικών ειδών και επικέντρωση του ενδιαφέροντος στις φιλολογικές βυζαντινές επιστολές. Μελέτη των συνηθέστερων επιστολικών θεμάτων και μοτίβων. Αντιπροσωπευτικά παραδείγματα επιστολών.

Η΄ ΕΞΑΜΗΝΟ – ΕΑΡΙΝΟ

ΜΦΒ11– ΓΦΒ11 ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑ Β΄

Ι. Πολέμης

Ερμηνεία ιστορικών κειμένων που αναφέρονται σε γεγονότα του ΙΑ΄ αιώνα (Μιχαήλ Ψελλός, Ατταλειάτης, Βρυέννιος).

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ (ΕΠΙΛΟΓΗ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΕΞΗΣ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ)

ΜΦΒ04 ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟ

Γ. Πιτσινέλης

Παιδεία και εκπαίδευση κατά τη βυζαντινή περίοδο. Αντιπροσωπευτικά κείμενα, με έμφαση στα λεξικά και στις γραμματικές.

ΜΦΒ09 ΑΓΙΟΛΟΓΙΑ

Κ. Παϊδας

Σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις σε βυζαντινά αγιολογικά κείμενα. Στο πλαίσιο του σεμιναρίου θα καταδειχθεί η χρησιμότητα και η σημασία των σύγχρονων θεωριών της αφήγησης για τη μελέτη των αγιολογικών κειμένων που μας κληροδότησε το Βυζάντιο, καθώς και για την ανάδειξη της λογοτεχνικής τους αξίας.

ΜΦΒ10 ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ – ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Χ. Μεσσής (Θεολογική Γραμματεία), Θ. Παπαδοπούλου (Φιλοσοφική Γραμματεία)

Κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου θα εξετασθούν ζητήματα ταυτότητας, όπως αυτά προβάλλουν μέσα από τις πηγές. Θα μελετηθούν κείμενα από διαφορετικά γραμματειακά είδη, ώστε να αναδειχθεί σφαιρικότερα το θέμα του αυτοπροσδιορισμού των Βυζαντινών. Η αξιολόγηση των συμμετεχόντων στο σεμινάριο θα γίνει με εκπόνηση εργασιών (5-10 σελίδων).

ΜΦΒ12 ΚΟΣΜΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

Δ. Καλαμάκης & Μ. Αναγνώστου

Το σεμινάριο προσφέρει μια γενική εικόνα της βυζαντινής κοσμικής ποίησης, των ειδών, των χαρακτηριστικών και των σημαντικότερων εκπροσώπων της με έμφαση στην ποιητική παραγωγή των μέσων βυζαντινών χρόνων (10ος – 12ος αιώνας). Οι φοιτητές καλούνται, μέσω προφορικής και γραπτής εργασίας, να ασχοληθούν με την ποιητική παραγωγή ορισμένων αντιπροσωπευτικών λογίων της συγκεκριμένης περιόδου.

Α ΕΞΑΜΗΝΟ – ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ

ΦΦΝ01 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ (ΚΟΙΝΟ
ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ)**Διδάσκων: Δημήτρης Αγγελάτος**

Η συγκεκριμένη παράδοση είναι οργανωμένη σε τρία Μέρη (Α'-Γ'), καθένα από τα οποία αποτελείται από ορισμένο αριθμό ενοτήτων. Στην παράδοση θα αναλυθούν συστηματικά οι έξι άξονες αναφοράς της επιστήμης της Νεοελληνικής Φιλολογίας (: ορολογία, αντικείμενο, μέθοδοι προσέγγισης, εργαλεία δουλειάς, έρευνα, διδασκαλία), όπως και οι τρεις θεμελιώδεις στόχοι επί του αντικειμένου της επιστήμης: η έκδοση, η ανάλυση και η ερμηνεία των κειμένων της νεοελληνικής λογοτεχνίας.

Το πρώτο Μέρος (Α') αφορά στους βασικούς όρους που χρησιμοποιούνται στην επιστήμη της νεοελληνικής φιλολογίας, στο αντικείμενό της, αποτελούμενο από τα κείμενα της νεοελληνικής λογοτεχνίας, και στις μεθόδους προσέγγισης του αντικειμένου αυτού. Το δεύτερο Μέρος (Β') επικεντρώνεται αφενός στην εξοικείωση με τα εργαλεία δουλειάς που διαθέτει η επιστήμη, για να επιτύχει τους τρεις θεμελιώδεις στόχους της, αφετέρου στο σωστό τρόπο χρήσης των εργαλείων αυτών στη φιλολογική έρευνα και στη διδασκαλία. Το τρίτο Μέρος (Γ') συνδέεται με τον τρόπο οργάνωσης όλων των προηγούμενων και την εφαρμογή τους τόσο σε μελέτες επιστημονικού χαρακτήρα, που καλείται να εκπονήσει ο φιλόλογος, όσο και στη διδακτική προσέγγιση των κειμένων της νεοελληνικής λογοτεχνίας.

Η ακριβής ορολογία, η επάρκεια στις μεθόδους προσέγγισης, η εποπτεία της νεοελληνικής λογοτεχνίας και των συμφραζομένων της (ιστορικών, αισθητικών και ευρύτερα πολιτισμικών), η κατάκτηση της υποδομής ως προς τα εργαλεία δουλειάς και το δέοντα τρόπο χρήσης τους, η σωστή οργάνωση επιστημονικών εργασιών και διδακτικών προσεγγίσεων, σηματοδοτούν τις αρμόζουσες επιστημονικές προδιαγραφές νεοελληνιστών φιλόλογων, ικανών να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις για έκδοση, ανάλυση και ερμηνεία των λογοτεχνικών κειμένων, τόσο στο πεδίο της έρευνας όσο και σ' εκείνο της διδασκαλίας.

Με την επιστημονική έρευνα και τη διδασκαλία οι φιλόλογοι μαθαίνουν *πως να αξιοποιούν τις μεθόδους προσέγγισης και τα εργαλεία δουλειάς της επιστήμης τους, κινούμενοι στον άξονα ακριβώς που ορίζεται από το αντικείμενο της επιστήμης, δηλαδή από τη νεοελληνική λογοτεχνία. Μαθαίνουν ως εκ τούτου: πως να κάνουν εύλογες υποθέσεις εργασίας· πως να οριοθετούν σωστά το πεδίο που θα καλύψει η έρευνα και η διδασκαλία· πως να εντοπίζουν, να επεξεργάζονται και να "αποθηκεύουν" με κριτικό τρόπο την αρμόδια για κάθε ζήτημα βιβλιογραφία, βασισμένοι στην αυτοψία επ' αυτών και στο σεβασμό του ερευνητικού μόχθου των προγενέστερων και σύγχρονων μελετητών· πως να σχεδιάζουν, τέλος, και να φέρουν σε πέρας την κάθε φορά προσέγγιση του αντικειμένου τους, εκπονώντας επιστημονικές εργασίες και διδάσκοντας στη δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση.*

Βασικό μάθημα για τη συμμετοχή στα σεμινάρια ΜΦΝ22 και ΜΦΝ14 της κατεύθυνσης ΜΝΕΦ.

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ – ΕΑΡΙΝΟ

ΦΦΝ04 ΕΠΟΧΕΣ ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ (120Σ-180Σ ΑΙ.)

Στέφανος Κακλαμάνης

Βιτσέντζος Κορνάρος, Ερωτόκριτος.

Το μάθημα στοχεύει στην αδρομερή παρουσίαση του κινήματος της Κρητικής Αναγέννησης στα ιστορικά και πολιτισμικά της συμφραζόμενα και στην αναλυτική εξέταση του Ερωτόκριτου, του κορυφαίου έργου της κρητικής και της νεοελληνικής λογοτεχνίας. Θα συζητηθούν τα σημαντικότερα φιλολογικά και ερμηνευτικά ζητήματα του έργου (ποιητής, πρότυπο και πηγές, λογοτεχνικό είδος, παράδοση, τύχες) και θα αναδειχθεί η εσωτερική οργάνωση και η πρωτοτυπία του στη διαχείριση των ανθρωπίνων συναισθημάτων, στοιχεία που το κατέστησαν αγαπητό στη συλλογική μνήμη και θεμελιώδες στην έκφραση της νεοελληνικής ιδεολογίας. Αποβλέπει επίσης να φέρει σε επαφή τους φοιτητές με το αριστούργημα της κρητικής λογοτεχνίας της Αναγέννησης και να προσδιορίσει την αισθητική και ιδεολογική του ταυτότητα στο πλαίσιο της εποχής που το γέννησε. Η ποιητική τέχνη του Κορνάρου θα εξεταστεί μέσα από την ανάλυση εκτενών αποσπασμάτων από το έργο.

Βασικό μάθημα για τη συμμετοχή στα σεμινάρια ΜΦΝ22 και ΜΦΝ14 της κατεύθυνσης ΜΝΕΦ.ΜΝΕΦ.

Προσοχή! Το ΦΦΝ04 αντικαθιστά το μάθημα με κωδικό ΦΦΝ02

ΦΦΝ05 ΡΕΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ (190Σ- 200Σ ΑΙ.)

Ε. Γαραντούδης

Στη διάρκεια του εξαμήνου θα εξεταστούν σημαντικά έργα της νεοελληνικής γραμματείας, κυρίως ως προς τον τρόπο ή το βαθμό που οι Έλληνες δημιουργοί επηρεάστηκαν, αφομοίωσαν ή απέρριψαν τα λογοτεχνικά πρότυπα της Δύσης. Για το σκοπό αυτό θα παρουσιαστούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των ευρωπαϊκών ρευμάτων και ο αντίκτυπός τους στην ελληνική ποίηση και πεζογραφία (βλ. ενδεικτικά το Μανιφέστο του σουρεαλισμού, 1924, του Α. Breton), ενώ θα γίνει αναφορά σε έργα-σταθμούς που καθόρισαν σημαντικά τις εξελίξεις στη νεοελληνική λογοτεχνία (βλ. για παράδειγμα την Έρημη χώρα, 1922, του Τ.Σ. Έλιοτ). Συγκεκριμένα, θα μελετηθεί ο τρόπος αφομοίωσης του ρομαντισμού από την Επτανησιακή και την Αθηναϊκή Σχολή, ο διάλογος της ελληνικής ηθογραφίας της γενιάς του 1880 με τον ρεαλισμό και νατουραλισμό, ο παρνασσισμός και ο συμβολισμός στη Νέα Αθηναϊκή Σχολή, οι Νεοσυμβολιστές και οι «Ντεκαντάν» της γενιάς του '20, η σχέση της γενιάς του τριάντα με τον ευρωπαϊκό μοντερνισμό και τα κινήματα της Πρωτοπορίας στην Ελλάδα, όπως και οι εξελίξεις και η στάση της μεταπολεμικής λογοτεχνίας απέναντι στα ιστορικά γεγονότα, τη λογοτεχνική παράδοση και τη σύγχρονη δυτική παραγωγή.

Στόχοι του μαθήματος είναι, οι φοιτητές:

- να κατανοήσουν τις βασικές περιόδους της νεοελληνικής λογοτεχνίας, αλλά και τα κριτήρια ταξινόμησης και ένταξης δημιουργών και έργων σε περιόδους, σχολές και γενιές.
- να εξοικειωθούν με βασικούς όρους και εννοιολογικά εργαλεία αποτίμησης της λογοτεχνίας (σχολές, ρεύματα, κινήματα) και να συνειδητοποιήσουν τόσο τη ρευστότητα των όρων, σχολών και τεχνοτροπιών ως κριτικά εργαλεία, όσο και τη χρησιμότητά τους στην πρόσληψη και αποτίμηση της λογοτεχνικής γραφής.

- να αποκτήσουν τα αναγκαία θεωρητικά εργαλεία και να εξοικειωθούν με τη γλώσσα, τα υφολογικά, θεματολογικά χαρακτηριστικά, την ιδεολογική ταυτότητα και γραφή σημαντικών Ελλήνων ποιητών και πεζογράφων μέσω της ανάλυσης έργων του λογοτεχνικού κανόνα.
- να γίνει κατανοητή η επίδραση των ιστορικοκοινωνικών ζυμώσεων στη λογοτεχνική ιστορία. Να συνειδητοποιήσουν τον βαθμό και τους τρόπους που σημαντικά ιστορικά και κοινωνικά γεγονότα (η Γαλλική Επανάσταση, η Επανάσταση του 1821, η ήττα του 1897, οι περιπέτειες των Βαλκανικών Πολέμων και του Α΄ και Β΄ Παγκόσμιου Πολέμου, η Μικρασιατική καταστροφή) επηρέασαν τη λογοτεχνική γραφή.

Βασικό μάθημα για τη συμμετοχή στα σεμινάρια ΜΦΝ22 και ΜΦΝ14 της κατεύθυνσης ΜΝΕΦ. **Προσοχή! Το ΦΦΝ05 αντικαθιστά το μάθημα με κωδικό ΦΦΝ03**

Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ – ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ

ΚΦΝ04 – ΓΦΝ04 ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ 12ΟΥ – 17ΟΥ ΑΙ. Ι

Στέφανος Κακλαμάνης

Το μάθημα στοχεύει στην παρουσίαση της λειτουργίας της έντυπης νεοελληνικής λογοτεχνίας κατά τους δύο πρώτους αιώνες της τυπογραφίας, των ρόλων που επιτελούσαν όσοι συμμετείχαν στην παραγωγή και την κυκλοφορία του έντυπου βιβλίου καθώς και της επίδρασης που αυτό άσκησε στην κοινωνία για τη διαμόρφωση μιας κοινής λογοτεχνικής γλώσσας και της ιδεολογίας.

Βασικές θεματικές ενότητες: Η συμβολή της τυπογραφίας στη διάδοση του γραπτού πολιτισμού και στη διαμόρφωση ενός αναγνωστικού κοινού της νεοελληνικής λογοτεχνίας. Τα λογοτεχνικά έντυπα και ο «κόσμος» τους τον 16ο και 17ο αιώνα: συγγραφείς, διασκευαστές, εκδότες-τυπογράφοι, επιμελητές, έμποροι, αναγνωστικό κοινό. Η συγκρότηση του πρώτου έντυπου corpus έργων της νεοελληνικής λογοτεχνίας. Οι μηχανισμοί παραγωγής, προβολής και κυκλοφορίας των έργων (ριμάδες, φυλλάδες) στον ελληνόφωνο κόσμο. Ζητήματα πρόσληψης των λογοτεχνικών έντυπων βιβλίων.

Η ποιητική τέχνη που συστήνουν τα λογοτεχνικά έντυπα βιβλία του 16ου και 17ου αιώνα θα εξεταστεί μέσα από την ανάλυση εκτενών αποσπασμάτων από τα έργα: Απόκοπος, Διήγησις Απολλωνίου, Άνθος Χαρίτων, Ιστορία του Αλεξάνδρου, Φυλλάδα του Γαδάρου, Ιστορία του Ρε της Σκότιας, Μάλτας πολιορκία, Διάλογος Χάρου και Ανθρώπου, Βοσκοπούλα, Ερωφίλη, Μπερτόλδος, κ.ά.

ΜΦΝ04 ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ 12ΟΥ – 17ΟΥ ΑΙ. Ι

Τίνα Λεντάρη

Δημώδης λογοτεχνία 12ος-15ος αι.

Στο μάθημα θα εξετασθούν κεντρικά ζητήματα της αφηγηματικής παραγωγής της υστεροβυζαντινής περιόδου με έμφαση στο είδος του έπους και της μυθιστορίας, μέσα από τη συστηματική ανάλυση αντιπροσωπευτικών κειμένων. Βασικοί άξονες της μελέτης θα είναι οι ειδολογικές συμβάσεις, η θεματική και ιδεολογία των υπό συζήτηση κειμένων. Θα καλυφθούν ζητήματα ιστορίας, ερμηνευτικής και ποιητικής, γλώσσας και ύφους.

ΚΦΝ06 – ΜΦΝ06 – ΓΦΝ06 ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ 18ΟΥ ΑΙ.

Γιάννης Ξούριας

Το μάθημα πραγματεύεται τη νεοελληνική λογοτεχνική παραγωγή κατά τον 18ο αι. και τις πρώτες δεκαετίες του 19ου αι. έως την Ελληνική Επανάσταση (1821). Μέσα από τη μελέτη επιλεγμένων λογοτεχνικών κειμένων, εξετάζονται ιδεολογικοί, γλωσσικοί, αισθητικοί και κοινωνικοπολιτικοί παράγοντες που επέδρασαν στη λογοτεχνία αυτής της περιόδου.

ΓΦΝ18 – ΚΦΝ18 ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ 20ΟΥ ΑΙ. VI (Η ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ ΑΠΟ ΤΟ 1930 ΚΑΙ ΕΞΗΣ: ΤΣΙΡΚΑΣ-ΑΛΕΞ. ΚΟΤΖΙΑΣ-ΦΡΑΓΚΙΑΣ-ΧΑΤΖΗΣ-ΚΑΧΤΙΤΣΗΣ, Κ.Α.)

Μαρία Νικολοπούλου και Μαρία Ρώτα

Η ανανέωση του νεοελληνικού πεζού λόγου κατά τη μεταπολεμική περίοδο. Θεματικές και μορφικές αναζητήσεις, ιδεολογικές τάσεις και καλλιτεχνικά ρεύματα, ο καταλυτικός ρόλος του πρόσφατου ιστορικού παρελθόντος (κατοχή, αντίσταση, εμφύλιος). Προσέγγιση αντιπροσωπευτικών κειμένων των Α. Κοτζιά, Δ. Χατζή, Γ. Ιωάννου, Μ. Αλεξανδρόπουλου, Μ. Χάκκα.

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ – ΕΑΡΙΝΟ

ΜΦΝ05 - ΚΦΝ05 - ΓΦΝ05 - ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ 12ΟΥ -17ΟΥ ΑΙ. II

Τίνα Λεντάρη

Στο μάθημα εξετάζεται η λογοτεχνική παραγωγή της βενετοκρατούμενης Κρήτης με έμφαση στο θέατρο και την ερωτική μυθιστορία της αναγεννησιακής περιόδου. Θα μελετηθούν κεντρικά λογοτεχνικά είδη και ειδολογικές συμβάσεις, η θεματική και ιδεολογία των κειμένων. Θα καλυφθούν ζητήματα ιστορίας, ερμηνευτικής, ποιητικής, γλώσσας και ύφους μέσα από τη συστηματική ανάλυση αντιπροσωπευτικών κειμένων της περιόδου.

ΜΦΝ07 ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ 19ΟΥ ΑΙ. I

Δημήτρης Αγγελάτος

Στην παράδοση θα εξεταστεί το ώριμο έργο του Διον. Σολωμού (1829/1830-1849/1850), βάσει των εκδόσεων των *Απάντων* και των *Αυτογράφων Έργων* του ποιητή, την επιμέλεια των οποίων είχε ο Λ. Πολίτης.

Η πρωτοτυπία του ώριμου σολωμικού έργου όχι μόνο για τον ελληνικό αλλά και για τον ευρωπαϊκό 19^ο αιώνα είναι ειδολογικής τάξεως και συνδέεται με το δραστικά συνδυαστικό τρόπο που ο ποιητής πέτυχε να αξιοποιήσει, υπάρχοντα ποιητικά είδη, εμβαθύνοντας σ' αυτά ή επινοώντας νέα.

Το ενδιαφέρον της προσέγγισης στην παρούσα παράδοση, θα στραφεί ειδικά στις συναρτήσεις των (ειδολογικών και υπερ-ειδολογικών) κατακτήσεων του ώριμου σολωμικού έργου, με τις λογοτεχνικές (Fr. Schiller, Novalis, W. Wordsworth, S. T. Coleridge) και καλλιτεχνικές –ειδικότερα ζωγραφικές (C. D. Friedrich, Th. Gericault, Eug. Delacroix, J. M. W. Turner)– πραγματώσεις του Ρομαντισμού στη Γερμανία, την Αγγλία και τη Γαλλία (1790-1850). Θα στραφεί επίσης στις συναρτήσεις του σολωμικού έργου αφενός με τις αισθητικές ιδέες του Γερμανικού Ιδεαλισμού (Fr. Schiller, Novalis, Aug. και Fr. Schlegel, Fr. W. J. Schelling: 1790-1810), αφετέρου του G. W. F. Hegel (1817-1829· μεταθανάτια συγκεντρωτική έκδοση της *Αισθητικής* του: 1835-1837). Οι παραπάνω ιδέες θεμελιωμένες στην κριτική φιλοσοφία του Imm. Kant –ιδιαίτερα δε στην *Κριτική της κριτικής δύναμης* (1790)– τροφοδότησαν επί της ουσίας τις Ρομαντικές λογοτεχνικές και καλλιτεχνικές πραγματώσεις.

Αυτές οι αισθητικές, λογοτεχνικές και καλλιτεχνικές/ζωγραφικές συναρτήσεις που θα μας απασχολήσουν, εντοπισμένες είτε ως επιδράσεις, είτε ως αναλογίες, θα συνδεθούν με τον *Κρητικό* (1833-1834), τους *Ελεύθερους Πολιορκημένους* (1833-1849/1850), τον *Πόρφυρα* και το *Carment Seculare* (1847-1849) του Σολωμού.

Η ανάλυση και ερμηνεία των σολωμικών έργων της ωριμότητας θα λάβει επίσης υπόψη τις ιδιαίτερες σχέσεις που αναπτύσσει εν γένει η ποιητική τέχνη του Σολωμού τόσο με την ευρωπαϊκή πνευματική, καλλιτεχνική και λογοτεχνική παράδοση (Διαφωτισμός και Νεοκλασικισμός, αντίστοιχα), όσο και με τη νεοελληνική λογοτεχνική (είδη και ρεύματα) παράδοση, όπως η τελευταία αποτυπώνεται στο δημοτικό τραγούδι, στη λογοτεχνία της Κρήτης του 17^{ου} αιώνα, στον Αρκαδικισμό και τον Ανακρεοντισμό του τέλους του 18ου και της αυγής του 19^{ου} αιώνα, στα πολεμιστήρια άσματα (Θούριοι) και στην πολιτική-σατιρική ποίηση της ίδιας εποχής.

ΚΦΝ17 – ΓΦΝ17 ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ 20ΟΥ ΑΙ. V

Δώρα Μέντη

Στόχος του μαθήματος είναι να αναλυθούν αισθητικά και να ενταχθούν στο ιστοριογραφματολογικό πλαίσιο τους ποιητικά κείμενα Ελλήνων ποιητών του 20ού αιώνα, που εμφανίζονται ύστερα από τη γενιά του 1930 (Γ. Σεφέρης, Οδ. Ελύτης, Γ. Ρίτσος, Α. Εμπειρίκος, Ν. Εγγονόπουλος κ.α.), ύστερα δηλαδή από την εμφάνιση του μοντερνισμού στην ελληνική ποίηση. Επέλεξα να εξετασθούν με μεγαλύτερη έμφαση ορισμένοι ποιητές έναντι άλλων με κριτήριο αφενός τη λογοτεχνική ποιότητα του έργου τους, αφετέρου το γεγονός ότι αντιπροσωπεύουν βασικές εκδοχές της εξέλιξης της ελληνικής ποίησης ύστερα από τη γενιά του 1930 και μέχρι τις μέρες μας. Οι ποιητές αυτοί είναι οι μεταπολεμικοί: Τ. Σινόπουλος, Μ. Αναγνωστάκης, Μ. Σαχτούρης, Μ. Κατσαρός, Ν. Καρούζος, Τ. Πατρίκιος, Ν.Α. Ασλάνογλου, Μ. Μέσκος, Κ. Δημουλά, Ντ. Χριστιανόπουλος, και οι νεώτεροι της γενιάς του '70: Μ. Γκανάς, Κ. Αγγελάκη-Ρουκ, Κ. Γώγου, κ.α.. Παράλληλα θα εξεταστεί η ανταπόκρισή τους στα αισθητικά ρεύματα και τις ιστορικοκοινωνικές συνθήκες της εποχής τους.

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ – ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ

ΜΦΝ08 – ΚΦΝ08 ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Λητώ Ιωακειμίδου

Ύστερα από μια εισαγωγή στον κλάδο της Συγκριτικής Φιλολογίας και την παρουσίαση του ερευνητικού της ενδιαφέροντος για το ζήτημα των λογοτεχνικών ειδών, το μάθημα επικεντρώνεται στην εξέταση του διηγήματος. Μελετώνται τα ειδολογικά χαρακτηριστικά του σε θεωρητικό επίπεδο, αλλά και με τη στήριξη χαρακτηριστικών παραδειγμάτων. Γίνεται εκτενής αναφορά στην εξέλιξη του διηγήματος στο πλαίσιο της δυτικής λογοτεχνικής παραγωγής από την Αναγέννηση μέχρι τις μέρες μας και στους «σταθμούς» της πορείας του. Βάσει επιλογής κειμένων, αναπτύσσονται ζητήματα του ηθογραφικού, του νατουραλιστικού και του μοντερνιστικού διηγήματος στη νεοελληνική και τις ξένες λογοτεχνίες.

ΚΦΝ09 – ΜΦΝ09 ΘΕΩΡΙΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

Δημήτρης Αγγελάτος

Εισαγωγή στη Θεωρία της Λογοτεχνίας. Η έννοια της λογοτεχνίας. Επισκόπηση σύγχρονων θεωριών του 20ού αιώνα: Φορμαλισμός, Νέα Κριτική, Δομισμός, Σημειωτική, Αναγνωστικές

θεωρίες, Μαρξιστική Κριτική, Ψυχαναλυτική Κριτική, Πολιτισμική Κριτική. Οι βασικοί όροι και έννοιες κάθε θεωρητικής σχολής εξετάζονται κριτικά και μέσα από θεωρητικά δοκίμια (R. Barthes, U. Eco, R. Jakobson, M. Bakhtin, V. Shklovsky, C. Lévi-Strauss, κ.ά.). Ενδεικτική εφαρμογή της αφηγηματικής τυπολογίας του G. Genette στο μυθιστόρημα του Στρατή Τσίρκα, *Ακυβέρνητες Πολιτείες*.

ΜΦΝ17 ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ 20ΟΥ ΑΙ. V

Μαρία Ρώτα

Στόχος του μαθήματος είναι η ιστοριογραμματολογική προσέγγιση με επίκεντρο τις διάφορες λογοτεχνικές τάσεις και με εμβάθυνση σε αντιπροσωπευτικά ποιήματα της μεταπολεμικής περιόδου. Οι μεταπολεμικοί ποιητές που θα εξεταστούν ειδικότερα είναι οι: Μ. Αναγνωστάκης, Ν.Α. Ασλάνογλου, Κ. Δημουλά, Ν. Καρούζος, Μ. Κατσαρός, Τ. Λειβαδίτης, Β. Λεοντάρης, Μ. Μέσκος, Τ. Πατρίκιος, Μ. Σαχτούρης, Τ. Σινόπουλος. Θα αναρτηθεί ψηφιακό ανθολόγιο με τα εξεταζόμενα ποιητικά έργα.

ΣΤ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ – ΕΑΡΙΝΟ

ΜΦΝ10-ΚΦΝ10 ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ 19ΟΥ ΑΙ. II

Μαρία Ρώτα

Στόχος του μαθήματος είναι η προσέγγιση αντιπροσωπευτικών κειμένων από την ελληνική πεζογραφική παραγωγή του 19ου και των αρχών του 20ού αιώνα (Ροΐδης, Παπαδιαμάντης, Θεοτόκης κ.ά.). Θα παρουσιασθούν, επίσης, οι αισθητικοί και ιδεολογικοί προσανατολισμοί της νεοελληνικής πεζογραφίας την περίοδο αυτή.

ΚΦΝ07 ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ 19ΟΥ ΑΙ. I

Δημήτρης Αγγελάτος

Στην παράδοση θα εξεταστεί το ώριμο έργο του Δ. Σολωμού (1829/1830-1849/1850), βάσει των εκδόσεων των Απάντων και των Αυτογράφων Έργων του ποιητή, την επιμέλεια των οποίων είχε ο Λ. Πολίτης.

Η πρωτοτυπία του ώριμου σολωμικού έργου όχι μόνο για τον ελληνικό αλλά και για τον ευρωπαϊκό 19ο αιώνα είναι ειδολογικής τάξεως και συνδέεται με το δραστικά συνδυαστικό τρόπο που ο ποιητής πέτυχε να αξιοποιήσει, υπάρχοντα ποιητικά είδη, εμβαθύνοντας σ' αυτά ή επινοώντας νέα.

Το ενδιαφέρον της προσέγγισης στην παρούσα παράδοση, θα στραφεί ειδικά στις συναρτήσεις των (ειδολογικών και υπερ-ειδολογικών) κατακτήσεων του ώριμου σολωμικού έργου, με τις λογοτεχνικές (Fr. Schiller, Novalis, W. Wordsworth, S. T. Coleridge) και καλλιτεχνικές -ειδικότερα ζωγραφικές (C. D. Friedrich, Th. Gericault, Eug. Delacroix, J. M. W. Turner)- πραγματώσεις του Ρομαντισμού στη Γερμανία, την Αγγλία και τη Γαλλία (1790-1850). Θα στραφεί επίσης στις συναρτήσεις του σολωμικού έργου αφενός με τις αισθητικές ιδέες του Γερμανικού Ιδεαλισμού (Fr. Schiller, Novalis, Aug. και Fr. Schlegel, Fr. W. J. Schelling: 1790-1810), αφετέρου του G. W. F. Hegel (1817-1829· μεταθανάτια συγκεντρωτική έκδοση της Αισθητικής του: 1835-1837). Οι παραπάνω ιδέες θεμελιωμένες στην κριτική φιλοσοφία του Imm. Kant -ιδιαίτερα δε στην Κριτική της κριτικής

δύναμης (1790)- τροφοδότησαν επί της ουσίας τις Ρομαντικές λογοτεχνικές και καλλιτεχνικές πραγματώσεις.

Αυτές οι αισθητικές, λογοτεχνικές και καλλιτεχνικές/ζωγραφικές συναρτήσεις που θα μας απασχολήσουν, εντοπισμένες είτε ως επιδράσεις, είτε ως αναλογίες, θα συνδεθούν με τον Κρητικό (1833-1834), τους Ελεύθερους Πολιορκημένους (1833-1849/1850), τον Πόρφυρα και το *Carmen Seculare* (1847-1849) του Σολωμού.

Η ανάλυση και ερμηνεία των σολωμικών έργων της ωριμότητας θα λάβει επίσης υπόψη τις ιδιαίτερες σχέσεις που αναπτύσσει εν γένει η ποιητική τέχνη του Σολωμού τόσο με την ευρωπαϊκή πνευματική και λογοτεχνική παράδοση (Διαφωτισμός και Νεοκλασικισμός, αντίστοιχα), όσο και με τη νεοελληνική λογοτεχνική (είδη και ρεύματα) παράδοση, όπως η τελευταία αποτυπώνεται στο δημοτικό τραγούδι, στη λογοτεχνία της Κρήτης του 17ου αιώνα, στον Αρκαδισμό και τον Ανακρεοντισμό του τέλους του 18ου και της αυγής του 19ου αιώνα, στα πολεμιστήρια άσματα (Θούριου) και στην πολιτική-σατιρική ποίηση της ίδιας εποχής.

ΓΦΝ08 ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Λητώ Ιωακειμίδου

Το μάθημα στοχεύει στην εξειδίκευση των φοιτητών σε κάποιο από τα επιμέρους πεδία έρευνας της Συγκριτικής Φιλολογίας (π.χ. λογοτεχνικά είδη/θέματα/μοτίβα, λογοτεχνικός μύθος, διακαλλιτεχνικότητα, ρεύματα/κινήματα στη Νεοελληνική και τις ξένες λογοτεχνίες κ.ά.). Περιλαμβάνονται αναλυτική περιγραφή της υπό εξέταση ερευνητικής κατεύθυνσης και προσδιορισμός του πεδίου έρευνας, του άξονα μελέτης και των λογοτεχνικών κειμένων που θα εξετάζονται ανά περίπτωση. Για το ακαδημαϊκό έτος 2024-2025, προτείνεται η εξέταση του πεζόμορφου ποιήματος, ως ποιητικού είδους που συνδέεται με την έλευση του μοντερνισμού, εξελίσσεται και διαφοροποιείται μέσα από κινήματά του. Ξεκινώντας από τη συλλογή του Καρόλου Μπωντλαίρ *Μικρά ποιήματα σε πρόζα ή Το spleen του Παρισιού* (1869), το μάθημα εξετάζει μεγάλους εκπροσώπους του είδους στη νεοελληνική και στις ξένες λογοτεχνίες, σε συνδυασμό με κομβικά ποιητολογικά ζητήματα που εγείρονται από τα κείμενά τους.

ΓΦΝ09 ΘΕΩΡΙΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

Πέγκυ Καρπούζου

Εισαγωγή στην Θεωρία της Λογοτεχνίας. Η έννοια της λογοτεχνίας. Επισκόπηση σύγχρονων θεωριών του 20ού αιώνα: Φορμαλισμός, Νέα Κριτική, Δομισμός, Σημειωτική, Αναγνωστικές θεωρίες, Μαρξιστική Κριτική, Ψυχαναλυτική Κριτική, Πολιτισμική Κριτική. Οι βασικοί όροι και έννοιες κάθε θεωρητικής σχολής εξετάζονται κριτικά και μέσα από θεωρητικά δοκίμια (R. Barthes, U. Eco, R. Jakobson, M. Bakhtin, V. Shklovsky, C.Lévi-Strauss, κ.ά.). Ενδεικτική εφαρμογή της αφηγηματικής τυπολογίας του G.Genette στο μυθιστόρημα του Στρατή Τσίρκα, *Ακυβέρνητες Πολιτείες*.

ΜΦΝ21 - ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΗ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ - ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Λητώ Ιωακειμίδου

Το μάθημα στοχεύει στην εξειδίκευση των φοιτητών σε κάποιο από τα επιμέρους πεδία έρευνας της Συγκριτικής Φιλολογίας (π.χ. λογοτεχνικά είδη/θέματα/μοτίβα, λογοτεχνικός μύθος, διακαλλιτεχνικότητα, ρεύματα/κινήματα στη Νεοελληνική και τις ξένες λογοτεχνίες κ.ά.). Περιλαμβάνονται αναλυτική περιγραφή της υπό εξέταση ερευνητικής κατεύθυνσης και

προσδιορισμός του πεδίου έρευνας, του άξονα μελέτης και των λογοτεχνικών κειμένων που θα εξετάζονται ανά περίπτωση. Για το ακαδημαϊκό έτος 2024-2025, προτείνεται η εξέταση του πεζόμορφου ποιήματος, ως ποιητικού είδους που συνδέεται με την έλευση του μοντερνισμού, εξελίσσεται και διαφοροποιείται μέσα από κινήματά του. Ξεκινώντας από τη συλλογή του Καρόλου Μπωντλαίρ Μικρά ποιήματα σε πρόζα ή Το spleen του Παρισίου (1869), το μάθημα εξετάζει μεγάλους εκπροσώπους του είδους στη νεοελληνική και στις ξένες λογοτεχνίες, σε συνδυασμό με κομβικά ποιητολογικά ζητήματα που εγείρονται από τα κείμενά τους.

ΜΦΝ22 ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ Α΄ [ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ – ΘΕΜΑΤΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΣΤΑ ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΝΕΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ]

Θανάσης Αγάθος: Το έργο του Γρηγορίου Ξερόπουλου και η πρόσληψή του

Στόχος του σεμιναρίου είναι να διερευνηθεί το πολύπτυχο έργο του Γρηγορίου Ξερόπουλου και η πρόσληψή του. Άξονες αναφοράς θα αποτελέσουν η πεζογραφική και θεατρική παραγωγή του συγγραφέα, η επιφυλλιδιογραφία του στον ημερήσιο τύπο, η δραστηριότητά του στο περιοδικό *Η Διάπλασις των Παιδων*, η κριτική υποδοχή, οι κινηματογραφικές και τηλεοπτικές διασκευές των έργων του. Οι φοιτητές/τριες θα συνθέσουν σύντομη εργασία σε θέμα σχετικό με τα περιγραφόμενα ερευνητικά πεδία.

Γιάννης Ξούριας: Αισθηματική πεζογραφία την εποχή του νεοελληνικού Διαφωτισμού

Αντικείμενο του Σεμιναρίου είναι η εξέταση της νεοελληνικής αισθηματικής πεζογραφίας (πρωτότυπης ή μεταφρασμένης) στα τέλη του 18^{ου} αι. (*Σχολείον των ντελικάτων εραστών, Έρωτος αποτελέσματα, Ιστορία ερωτική*) σε σχέση με αφηγηματικές, θεματικές και ιδεολογικές πτυχές του λογοτεχνικού είδους.

Τίνα Λεντάρη: Πρώιμη Κρητική Λογοτεχνία (14ος-16ος αι.)

Το σεμινάριο αποβλέπει στην εμβάθυνση σε ζητήματα πρώιμης αφηγηματικής λογοτεχνίας, την εξοικείωση με τη φιλολογική μεθοδολογία και τα εργαλεία της έρευνας, την κριτική αξιοποίηση της εξειδικευμένης βιβλιογραφίας. Με έμφαση σε έμμετρα αφηγηματικά έργα της υστερομεσαιωνικής και πρώιμης νεοελληνικής περιόδου θα εξετασθούν:

- Η βάση της έρευνας: τα κείμενα και η κατάρτισή τους. Ζητήματα εκδοτικής και κριτικής κειμένου: η παράδοση των κειμένων, τα "ρευστά" κείμενα, διασκευαστικές τάσεις, εκδοτικά προβλήματα και πρακτικές
- η γλώσσα και το ύφος
- η μετάβαση από το χειρόγραφο στο έντυπο
- η εξέλιξη του είδους της αφηγηματικής μυθοπλασίας
- τα υπο-είδη της, οι σχέσεις με άλλα γραμματολογικά είδη
- η θεματική της ποικιλία
- οι αφηγηματικές τεχνικές
- σχέσεις με τη μυθιστορία της μεσαιωνικής Δύσης: μεταφράσεις, διασκευές, ο διακειμενικός ορίζοντας
- ειδικά ζητήματα ποιητικής

Θα καλυφθεί ένα ευρύ φάσμα δημωδών κειμένων από τον 12ο μέχρι τον 16ο αιώνα. Οι φοιτητές θα ασκηθούν στην έρευνα και την συγγραφή εργασιών.

Στην αξιολόγηση των φοιτητών συνυπολογίζονται οι μικρές εργασίες (ασκήσεις), η τελική γραπτή εργασία και η ενεργή συμμετοχή στην τάξη.

Άννα Τζούμα:

MICHEL FOUCAULT (1926-1984) ή Η ιστορία των συστημάτων σκέψης

- Ο Λόγος της εξουσίας στη διαμόρφωση των ανθρωπίνων πρακτικών.
- Η σημασία των λεκτικών στρατηγικών ως μέσων υπόγειας άσκησης εξουσίας στο υποκείμενο.
- Η ανάλυση των θεσμών ως οργάνων ελέγχου και καταπίεσης που περιορίζουν την ελεύθερη συμβολή στο κοινωνικό γίνεσθαι.
- Η χρήση του Λόγου ως ρητορικής πειθούς, ως προσδιοριστικού παράγοντα των ορίων συμπεριφοράς, ως «αντικειμενοποιημένων» λεκτικών μηχανισμών που υποκρύπτουν συγκεκριμένες ιδεολογικές επιταγές.
- Ο σχηματισμός και ο μετασχηματισμός των συστημάτων γνώσης και η επιβολή των «καθεστώτων αληθείας».
- Η διερώτηση και η ανάλυση του «προφανούς» και του «κοινού τόπου» ως κατασκευασμένων καθεστώτων αληθείας που εμποδίζουν την ανάδυση νέων μορφών υποκειμενικότητας.

S. FREUD (1856-1939) ΨΥΧΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

- Η δημιουργική γραφή είναι προϊόν ασυνείδητων διαδικασιών. Η λογοτεχνία (και ό,τι την συναπαρτίζει: γλώσσα, ρητορική, ύφος, αφήγηση, ποιητικότητα) είναι βαθειά διαπλεκόμενη με την ψυχή.
- *Βιογραφική προσέγγιση:* το έργο ως σύμπτωμα των καταπιεσμένων ενστίκτων, των συμπλεγμάτων και των αμυντικών στάσεων του καλλιτέχνη απέναντι στον έρωτα, στην παράνοια και στον φόβο του θανάτου.
- *Μυθοπλαστική χαρακτηρισολογική προσέγγιση:* ψυχοπαθολογική ανάλυση των μυθοπλαστικών χαρακτήρων μέσω των ονείρων, των οραμάτων, των παραληρημάτων ή των επανερχόμενων καταστασιακών μοτίβων, π.χ. το μοτίβο του διπλού στον μύθο του Νάρκισσου ή στο *Πορτραίτο του Ντόριαν Γκρέυ* του Oscar Wilde.
- *Μετάβαση από το περιεχόμενο στη μορφή:* η ικανότητα του υποσυνειδήτου να μετατρέπει τις ορμές, τα κρυφά κίνητρα, τις ενστικτώδεις δυνάμεις της ψυχής σε γλωσσικές και οπτικές μορφές. Το νόημα της ψυχικής εκδήλωσης τοποθετείται τώρα στον τρόπο κατασκευής του έργου. Ασύνειδοι μηχανισμοί (μετάθεση, παραποίηση, συμπύκνωση κλ.π.) υποδύονται μιαν *ars poetica*: παράγουν αισθητικά αποτελέσματα. [*Η Ερμηνεία των Ονείρων* (1900), *Η ψυχοπαθολογία της καθημερινής ζωής* (1901)].

Ολυμπία Ταχοπούλου: Άνθρωπος, φύση και περιβάλλον στη νεοελληνική ποίηση του 20ού αι.

Στόχος του σεμιναρίου είναι να εξεταστεί η σχέση του ανθρώπου με τη φύση και το ευρύτερο ανθρωπογενές περιβάλλον, όπως αποτυπώνεται στη νεοελληνική ποίηση του 20ού αιώνα. Η έρευνα θα επικεντρωθεί στη θεματική, αισθητική και ιδεολογική λειτουργία της αναπαράστασης του φυσικού περιβάλλοντος σε ποιητικά κείμενα του 20ού αι. Πιο συγκεκριμένα, θα εξεταστούν οι διασυνδέσεις με τη φύση στην ποίηση του Κωστή Παλαμά, του Άγγελου Σικελιανού, του Κώστα Καρυωτάκη, του Οδυσσέα Ελύτη, του Γιώργου Σεφέρη, του Τάκη Σινόπουλου, της Ελένης Βακαλό, του Μάρκου Μέσκου, της Κατερίνας Αγγελάκη-Ρουκ, του Αργύρη Χιόνη κ.ά. Επίσης, οι φοιτητές

θα εξοικειωθούν με τη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας μέσα από τη συγγραφή εργασίας σε θέματα σχετικά με το αντικείμενο του σεμιναρίου.

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ – ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ

ΜΦΝ12 – ΚΦΝ12 ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ 20ΟΥ ΑΙ. I

Ευριπίδης Γαργαντούδης

Στόχος του μαθήματος είναι να αναλυθούν αισθητικά και να ενταχθούν στο ιστοριογραφματολογικό πλαίσιο τους ποιητικά κείμενα Ελλήνων ποιητών του τέλους του 19ου αιώνα και των αρχών του 20ού αιώνα, οι οποίοι ζουν και δημιουργούν μέχρι την εποχή του μεσοπολέμου. Επέλεξα να εξεταστούν με μεγαλύτερη έμφαση ορισμένοι ποιητές έναντι άλλων με κριτήριο αφενός τη λογοτεχνική ποιότητα και καταξίωση του έργου τους, αφετέρου το γεγονός ότι αντιπροσωπεύουν βασικές εκδοχές της εξέλιξης της ελληνικής ποίησης κατά την εξεταζόμενη περίοδο. Οι εξεταζόμενοι ποιητές είναι πρωτίστως ο Κ.Π. Καβάφης και δευτερευόντως οι Κωστής Παλαμάς, Άγγελος Σικελιανός και Κ.Γ. Καρυωτάκης. Στο πλαίσιο του μαθήματος θα επιχειρηθεί και η συνεξέταση του έργου των παραπάνω ποιητών, ώστε να γίνει αντιληπτή η, μικρότερη ή μεγαλύτερη κατά περίπτωση, παράλληλη ανταπόκρισή τους στα αισθητικά ρεύματα και τις ιστορικοκοινωνικές συνθήκες της εποχής τους.

ΜΦΝ20 ΜΕΘΟΔΟΙ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΣΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

Δώρα Μέντη

Το μάθημα επικεντρώνεται σε σύγχρονες θεωρίες και πρακτικές που μπορούν να αξιοποιηθούν δημιουργικά στη σχολική τάξη, με στόχο να ενισχύσουν το ενδιαφέρον των μαθητών για τη λογοτεχνία. Συγκεκριμένα, θα παρουσιάσουμε διάφορους τρόπους, μεθόδους και δειγματικές διδασκαλίες που αποδεδειγμένα κέρδισαν το ενδιαφέρον των μαθητών και αναθέρμαναν τη σχέση τους με το γλωσσικό μάθημα. Με βασικό άξονα την καλλιέργεια της φιλιαναγνωσίας αλλά και τους πειραματισμούς της δημιουργικής γραφής, θα αναδείξουμε τις δυνατότητες για ανανέωση της διδασκαλίας στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

ΚΦΝ13 ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ 20ΟΥ ΑΙ. II

Θανάσης Αγάθος

Εστίαση στη νεοελληνική πεζογραφία των πρώτων δεκαετιών του 20^{ου} αιώνα και στα ποικίλα ρεύματα που επηρέασαν την πεζογραφική παραγωγή, με παράλληλη εξέταση αντιπροσωπευτικών κειμένων της περιόδου (Ξενοπούλος, Θεοτόκης, Χατζόπουλος, Καζαντζάκης).

ΓΦΝ07 ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ 19ΟΥ ΑΙ. I

Ευριπίδης Γαργαντούδης

Στόχος του μαθήματος είναι η παρουσίαση αντιπροσωπευτικών κειμένων της ελληνικής ποίησης του 19ου αιώνα και πιο συγκεκριμένα της περιόδου 1820–1880. Συγκεκριμένα, θα αναλυθούν από ιστοριογραφματολογική και αισθητική σκοπιά αντιπροσωπευτικά ποιητικά κείμενα των βασικών ποιητών της επαναστασιακής και της αθηναϊκής ποιητικής παράδοσης, με έμφαση στο έργο του Διονυσίου Σολωμού και του Ανδρέα Κάλβου. Δευτερευόντως θα εξεταστούν ποιητικά κείμενα του Αριστοτέλη Βαλαωρίτη, του Παναγιώτη Σούτσου, του Αλέξανδρου Ρίζου Ραγκαβή κ.ά.

ΜΦΝ14 ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ - (ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΝΟΣ ΘΕΜΑΤΟΣ)

Στέφανος Κακλαμάνης: Ζητήματα ποιητικής στον Ερωτόκριτο του Βιτσέντζου Κορνάρου.

Σκοπός του Σεμιναρίου είναι να αναδείξει τα θεμελιώδη χαρακτηριστικά της ποιητικής τέχνης του Βιτσέντζου Κορνάρου όπως αυτά παρουσιάζονται στον Ερωτόκριτο, το κορυφαίο έργο της κρητικής και της νεοελληνικής λογοτεχνίας. Θα εξεταστούν ζητήματα δομής και οργάνωσης της αφηγηματικής ύλης, τα πρόσωπα, τα θέματα και τα μοτίβα του έργου και θα αναζητηθούν χαρακτηριστικές πρωτοβουλίες και επιλογές του ποιητή στο πλαίσιο των συμβάσεων του λογοτεχνικού είδους και των τάσεων της σύγχρονης του κρητικής λογοτεχνίας (16ος-17ος αι.).

Δώρα Μέντη: Η Αθήνα στη Λογοτεχνία

Η αποτύπωση ή ο πρωταγωνιστικός ρόλος μιας πόλης είναι ένα θέμα που διαρκώς κερδίζει έδαφος στη νεότερη λογοτεχνία. Είναι γνωστό ότι η ιστορική πόλη της Αθήνας έχει σημαντική θέση στην παγκόσμια γραμματεία, δεν έχει αναδειχθεί όμως αρκετά η φυσιογνωμία της στην εγχώρια λογοτεχνική σκηνή. Στο σεμινάριο θα προσεγγίσουμε την πόλη στα διάφορα στάδια της ανάπτυξης, με έμφαση στην εικόνα που διαμόρφωσε στη διάρκεια του 20ου αιώνα. Με οδηγούς αντιπροσωπευτικά ποιητικά και πεζά λογοτεχνικά κείμενα θα μελετήσουμε τοπόσημα, αστικές διαδρομές, λογοτεχνικούς ήρωες και θα περπατήσουμε (κάποιες φορές) στην πόλη, άλλοτε με τη συνοδεία σύγχρονων αθηναιογράφων συγγραφέων και άλλοτε αναβιώνοντας την καθημερινότητα της παλιάς Αθήνας, την εποχή του Κωστή Παλαμά.

Λητώ Ιωακειμίδου: Η πεζογραφία του μοντερνισμού στην ελληνική και τις ξένες λογοτεχνίες

Μέσα από έργα συγγραφέων όπως οι Γιώργος Σεφέρης, Μέλπω Αξιώτη, Κοσμάς Πολίτης, Ν.Γ. Πεντζίκης // Τζέημς Τζόυς, Βιρτζίνια Γουλφ, Μαρσέλ Προυστ κ.ά., αναδεικνύεται ο διπλός στόχος του μαθήματος: α) Η διερεύνηση των θεματικών και υφολογικών καινοτομιών που παρουσιάζει η πεζογραφία του λεγόμενου «υψηλού μοντερνισμού» της ευρωπαϊκής λογοτεχνικής παραγωγής κατ' αναλογία με έργα του νεοελληνικού πεζογραφικού μοντερνισμού. Μεταξύ άλλων, αναλύονται ιδιαίτερα οι τρόποι ενσωμάτωσης θεμάτων και τεχνικών όπως η διάχυτη, κυρίαρχη εσωτερικότητα, η προβληματική, ελλειπτική και αποσπασματική απόδοση χαρακτήρων και εξωτερικής πραγματικότητας, η επιλογή της «ανοικτής δομής» του μυθιστορήματος και οι επιπτώσεις της στην ταυτότητα προσώπου και αφηγητή, το νέο βίωμα της χρονικότητας και του μυθιστορηματικού «γεγονότος», που οδηγεί σε μια ριζική μεταμόρφωση της έννοιας του ρεαλισμού και της μίμησης. β) Μέσα από την ανάπτυξη αυτών των ζητημάτων και τη μελέτη συγκεκριμένων κειμενικών παραδειγμάτων, συστηματοποιείται η μεθοδολογική διαδικασία της έρευνας και της συγγραφής επιστημονικής εργασίας / δοκιμακού λόγου από τους διδασκόμενους/νες. Η υποχρεωτική εκπόνηση γραπτής εργασίας από κάθε εγγεγραμμένο/η παρακολουθείται συστηματικά σε κάθε φάση της και τα πορίσματά της συζητούνται σε επίπεδο σεμιναρίου και εμπλουτίζουν τον κεντρικό του άξονα.

Μαρία Νικολοπούλου: Το ιστορικό βίωμα στην νεοελληνική πεζογραφία του 20ου αιώνα

Σκοπός του Σεμιναρίου είναι να αναδείξει τα θεμελιώδη χαρακτηριστικά της ποιητικής τέχνης του Βιτσέντζου Κορνάρου όπως αυτά παρουσιάζονται στον Ερωτόκριτο, το κορυφαίο έργο της κρητικής και της νεοελληνικής λογοτεχνίας. Θα εξεταστούν ζητήματα δομής και οργάνωσης της αφηγηματικής ύλης, τα πρόσωπα, τα θέματα και τα μοτίβα του έργου και θα αναζητηθούν χαρακτηριστικές πρωτοβουλίες και επιλογές του ποιητή στο πλαίσιο των συμβάσεων του λογοτεχνικού είδους και των τάσεων της σύγχρονης του κρητικής λογοτεχνίας (16ος-17ος αι.).

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ – ΕΑΡΙΝΟ

ΜΦΝ13 ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ 20ΟΥ ΑΙ. ΙΙ

Θανάσης Αγάθος

Εστίαση στη νεοελληνική πεζογραφία των πρώτων δεκαετιών του 20^{ου} αιώνα και στα ποικίλα ρεύματα που επηρέασαν την πεζογραφική παραγωγή, με παράλληλη εξέταση αντιπροσωπευτικών κειμένων της περιόδου (Ξενόπουλος, Θεοτόκης, Χατζόπουλος, Καζαντζάκης).

ΜΦΝ15 – ΚΦΝ15 – ΓΦΝ15 ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ 20ΟΥ ΑΙ. ΙΙΙ

Ολυμπία Ταχοπούλου

Στόχος του μαθήματος είναι η εξέταση του έργου ορισμένων από τους σημαντικότερους ποιητές που εμφανίστηκαν στη διάρκεια της δεκαετίας του 1930 (Γ. Σεφέρης, Ο. Ελύτης, Γ. Ρίτσου, Ν. Εγγονόπουλου, Α. Εμπειρικού, Ν. Κάλας). Θα συζητηθεί ο προβληματισμός της σύγχρονης φιλολογικής έρευνας για τον «μύθο» της γενιάς του '30 και θα επιχειρηθεί η εξοικείωση των φοιτητών με τα βασικά χαρακτηριστικά της ελληνικής μοντερνιστικής ποίησης και των ευρωπαϊκών επιρροών της. Τέλος, θα εξεταστεί η αναμέτρηση αυτής της γενιάς με την ελληνική αρχαιότητα, η χρήση του μύθου, καθώς και το κοινωνικο-πολιτικό πλαίσιο μέσα στο οποίο εμφανίζεται το αίτημα της «ελληνικότητας».

ΜΦΝ16 – ΚΦΝ16 ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ 20ΟΥ ΑΙ. ΙV

Θανάσης Αγάθος

Μελέτη των ιδεολογικών και αισθητικών προσανατολισμών των πεζογράφων της γενιάς του 1930, παρουσίαση αντιπροσωπευτικών κειμένων της περιόδου (Μυριβήλης, Θεοτοκάς, Τερζάκης, Πολίτης, Βενέζης, Καραγάτσης, Νάκου κ.ά.) και εξέταση της κριτικής υποδοχής τους και της θέσης τους στον κανόνα της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας.

ΜΦΝ18 ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ 20ΟΥ ΑΙ. VΙ

Μαρία Ρώτα

Η ανανέωση του νεοελληνικού πεζού λόγου κατά τη μεταπολεμική περίοδο. Θεματικές και μορφικές αναζητήσεις, ιδεολογικές τάσεις και καλλιτεχνικά ρεύματα, ο καταλυτικός ρόλος του πρόσφατου ιστορικού παρελθόντος (κατοχή, αντίσταση, εμφύλιος). Προσέγγιση αντιπροσωπευτικών κειμένων των Α. Κοτζιά, Δ. Χατζή, Γ. Ιωάννου, Μ. Αλεξανδρόπουλου, Μ. Χάκκα.

ΜΦΝ23 ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

Γιάννης Ξούριας, Δημήτρης Αγγελάτος & Λητώ Ιωακειμίδου

Βασικός στόχος του μαθήματος είναι η επαλήθευση της ανάγνωσης από τους φοιτητές/τριες μιας σειράς λογοτεχνικών έργων που διδάχθηκαν σύμφωνα με το πρόγραμμα μαθημάτων του Τομέα Νεοελληνικής Φιλολογίας κατά τα προηγούμενα έτη των σπουδών τους και δευτερευόντως η γνώση της ιστορικογραμματολογικής πλαίσιωσης αυτών των έργων. Η ανάγνωση-μελέτη θα γίνεται από το φάκελο του μαθήματος στο eclass, όπου θα υπάρχει το corpus των λογοτεχνικών έργων, σε ψηφιοποιημένη μορφή, σύμφωνα με την εξεταζόμενη ύλη των μαθημάτων του Τομέα Νεοελληνικής Φιλολογίας κατά τα τελευταία ακαδημαϊκά έτη. Η εξέταση του μαθήματος θα είναι

προφορική και θα γίνεται από τον εξεταστή του μαθήματος με την παρουσία άλλων δύο μελών του Τομέα Νεοελληνικής Φιλολογίας.

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ – ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ

ΦΦΛ01 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ

Γ. Κούζας (Α-Ι)- Μ. Καπλάνογλου (Κ-Ξ) - Β. Χρυσανθοπούλου (Ο-Ω)

Αντικείμενο του μαθήματος είναι ο λαϊκός πολιτισμός ως μία ιδιαίτερη μορφή δημιουργίας ενός λαού (δηλαδή μιας οποιαδήποτε ομάδας ανθρώπων που μοιράζεται έναν τουλάχιστον κοινό συνδεδετικό παράγοντα, που μπορεί να είναι η εθνικότητα, η θρησκεία, το επάγγελμα, η συγγένεια κ.ά.). Ο λαϊκός πολιτισμός αναφέρεται σε αρκετές εκατοντάδες μορφές ή είδη που περιλαμβάνουν το μύθο, το παραμύθι, το θρύλο, το τραγούδι, την παροιμία, το αίνιγμα, το χορό, τα έθιμα, τις δοξασίες, τα παιχνίδια, τις χειρονομίες, τη διατροφή, την ενδυμασία κ.ά. Η προσέγγισή μας λαμβάνει υπόψη τη συνολική ιστορία ζωής του λαϊκού πολιτισμού, από την ανακάλυψη και τον ορισμό του, την έρευνα πεδίου, τη διατήρηση και την ανάλυσή του έως τη δεύτερη ζωή του: την ανακύκλωση και την εφαρμογή του, την αναβίωση και την εμπορική χρήση του, τις πολιτισμικές και πολιτικές λειτουργίες του, τη σχέση του με τις εθνικές, κοινωνικές και τοπικές ταυτότητες.

Το μάθημα διαρθρώνεται σε δύο ενότητες εξετάζοντας τα ακόλουθα θέματα και καλύπτοντας τη θεωρία, μεθοδολογία και το περιεχόμενο των σπουδών στη Λαογραφία σε εισαγωγικό επίπεδο: Α΄ ενότητα. Στην πρώτη ενότητα, γίνεται μια εισαγωγή στις βασικές μεθοδολογικές και θεωρητικές προσεγγίσεις της λαογραφικής επιστήμης. Υποενότητες: 1. Γενική ιστορική εισαγωγή στη σπουδή της Λαογραφίας. 2. Ονοματοθεσία της επιστήμης. 3. Ορισμός και περιεχόμενο της Λαογραφίας. 4. Θέματα Παραδοσιακής Λαογραφίας. 5. Θέματα Νεωτερικής ή Σύγχρονης Λαογραφίας. 6. Επιστημονικοί κλάδοι της Λαογραφίας. 7. Μεθοδολογία της Λαογραφίας. Επιτόπια έρευνα και μελέτη λαογραφικών θεμάτων. 8. Σύνομη αναδρομή στην ιστορία της Λαογραφίας. 9. Η Λαογραφία και οι συγγενείς επιστήμες. 10. Η επιστημονική θεμελίωση των λαογραφικών σπουδών. 11. Σύγχρονες θεωρητικές κατευθύνσεις της λαογραφικής επιστήμης. 12. Η επιστήμη της Λαογραφίας στην Ελλάδα, την Ευρώπη και τις Η.Π.Α. 13. Παιδευτική σημασία της Λαογραφίας. 14. Η Λαογραφία και ο Έλληνας εκπαιδευτικός. 15. Έρευνα και σπουδή λαογραφικών κειμένων. 16. Λαογραφικά ιδρύματα και μουσεία. 17. Βιβλιογραφικά θέματα της Ελληνικής Λαογραφίας. 18. Βιβλιογραφικός οδηγός.

Β΄ ενότητα. Στη δεύτερη ενότητα εξετάζονται οι μορφές οργάνωσης της παραδοσιακής κοινωνίας, οι σημαντικότερες μορφές του λαϊκού πολιτισμού και ο ρόλος τους στη ζωή τόσο των παραδοσιακών όσο και των σύγχρονων κοινωνιών. Υποενότητες: 1. Οικογένεια και ευρύτερες ομάδες (Βασικές έννοιες, μορφές της παραδοσιακής οικογένειας στην Ελλάδα, σύμβολα και τελετουργίες). 2. Η κοινότητα. 3. Αγροτική ζωή: μέσα παραγωγής. 4. Μορφές οργάνωσης της εργασίας και παραδοσιακά επαγγέλματα. 5. Έθιμα του κύκλου της ζωής. 6. Λαϊκή πίστη και λατρεία, ευετηρικά δρώμενα, γιορτές του χειμώνα, της άνοιξης, του καλοκαιριού και του φθινοπώρου. 7. Λαϊκή Τέχνη – Προφορική λογοτεχνία και τα είδη της. Οι φοιτητές αξιολογούνται με τελική γραπτή εξέταση. Έχουν την επιλογή να υποβάλουν εργασίες με θέμα τη συλλογή πρωτογενούς λαογραφικού υλικού προερχόμενου από επιτόπια έρευνα, ενισχύοντας τον βαθμό τους ανάλογα με την ποιότητα της υποβαλλόμενης εργασίας (προαιρετικά). Επιλεγμένες εργασίες συλλογής πρωτογενούς λαογραφικού υλικού κατατίθενται στο Αρχείο Χειρογράφων του Σπουδαστηρίου Λαογραφίας και αποτελούν τμήμα του Λαογραφικού Μουσείου και Αρχείου του Τμήματος Φιλολογίας προς ερευνητική χρήση.

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ – ΕΑΡΙΝΟ

ΚΦΛ02 - ΓΦΛ02 ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ

Μ. Καπλάνογλου

Η Φιλολογική Λαογραφία είναι κλάδος της λαογραφικής επιστήμης που μελετά τα είδη της λαϊκής λογοτεχνίας σε σχέση με την κοινωνική ζωή, τους φορείς και τις λαϊκές ομάδες δημιουργίας τους. Στο μάθημα θα εξετάσουμε αρκετά από τα είδη αυτά, στις παραδοσιακές και τις σύγχρονες εκφάνσεις τους, όπως τα παρακάτω: 1. Μύθοι ζώων. 2. Λαϊκό παραμύθι. 3. Παράδοση (θρύλος). 4. Ευτράπελες διηγήσεις (αστεία και ανέκδοτα). 5. Δημοτικό τραγούδι. 6. Παροιμία. 7. Αίνιγμα. 8. Επωδή. 9. Αυτοβιογραφική διήγηση. 10. Θέατρο σκιών. 11. Ρεμπέτικο τραγούδι. 12. Έντυπη λαϊκή ποίηση. 13. Παραλογοτεχνία.

Επίσης, στο πλαίσιο του μαθήματος, θα παρακολουθήσουμε τις σχέσεις Λαογραφίας και Λογοτεχνίας, με έμφαση στους εκπροσώπους της νεοελληνικής λογοτεχνίας που αξιοποίησαν στοιχεία της λαϊκής λογοτεχνίας. Πιο συγκεκριμένα θα δούμε το πέρασμα θεμάτων της ζωής και του λαϊκού πολιτισμού στο επίπεδο της λογοτεχνικής μετάπλασης, και της λειτουργίας τους στα έργα παλαιότερων και σύγχρονων λογοτεχνών.

Τέλος θα εξετάσουμε τους σύγχρονους μετασχηματισμούς των ειδών της λαϊκής λογοτεχνίας σε σχέση με τις κοινωνικές και πολιτισμικές αλλαγές στον αστικό και τον αγροτικό χώρο, την κλιματική κρίση και την επίδραση του διαδικτύου.

Το μάθημα περιλαμβάνει και την εξέταση των ποιοτικών μεθόδων έρευνας στο πλαίσιο της λαογραφικής επιστήμης, και δίνει τη δυνατότητα στους φοιτητές να εκπονήσουν (προαιρετικά) εργασίες για τη συγκέντρωση λαογραφικού υλικού από το πεδίο καθώς και πρακτικών ασκήσεων επιτόπιας έρευνας.

ΚΦΛ04 – ΜΦΛ04 – ΓΦΛ04 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ

Β. Χρυσανθοπούλου - Γ. Κούζας

Το μάθημα αυτό εισάγει τους φοιτητές στη μελέτη και ανάλυση διαφόρων όψεων της οργάνωσης της ελληνικής κοινωνίας και του λαϊκού της πολιτισμού. Παρουσιάζονται και συζητούνται στην τάξη θεωρίες, θέματα και παραδείγματα προερχόμενα από την ελληνική αστική και αγροτική κοινωνία και από την ελληνική διασπορά. Μελετώνται κοινωνικές και πολιτισμικές εκφάνσεις της ζωής στην Ελλάδα και στην ελληνική διασπορά και εισάγονται οι φοιτητές και οι φοιτήτριες στις σύγχρονες μεθοδολογικές προσεγγίσεις της λαογραφίας (για παράδειγμα, την κοινωνικο-ιστορική, την ολιστική, την πολυτοπική και τη συγκριτική μέθοδο έρευνας των φαινομένων του λαϊκού πολιτισμού), στον διεπιστημονικό της διάλογο με τις όμορες της κοινωνικές επιστήμες.

Ειδικότερα, το μάθημα εξετάζει τις υλικές, κοινωνικές και συμβολικές διαστάσεις της μνήμης και της ταυτότητας διαφόρων τοπικών ομάδων στην Ελλάδα και στην ελληνική διασπορά, εστιάζοντας σε έθιμα και τελετουργίες του κύκλου της ζωής και του κύκλου του χρόνου, όσον αφορά στις αξίες, τις πρακτικές και τα σύμβολά τους. Επίσης, προσεγγίζονται ορισμένα σύγχρονα κοινωνικά και οικονομικά φαινόμενα του ελληνικού αστικού χώρου (π.χ. δημόσιο τελετουργικό, παρελάσεις και εορταστικές εκδηλώσεις, σύγχρονες επαγγελματικές μορφές και συσσωματώσεις), και αναλύεται η δράση και η οργάνωση διαφόρων κοινωνικών ομάδων στη σύγχρονη πόλη στην Ελλάδα και στην ελληνική διασπορά. Ιδιαίτερα διερευνάται ο τρόπος συγκρότησης της συλλογικής (κοινοτικής, λαϊκής) μνήμης και η μεταβίβασή της ως πολιτιστικής κληρονομιάς (heritage) από μια γενιά στις

επόμενες στο περιβάλλον της ζωντανής διαπροσωπικής επικοινωνίας (αφήγηση, τελετουργία, π.χ. αναμνηστήριες τελετές) αλλά και στο διαδικτυο (νέα προφορικότητα) στην περίπτωση της ελληνικής διασποράς. Το μάθημα εμπλουτίζεται με προβολές υλικού από επιτόπιες εθνογραφικές έρευνες στην Ελλάδα και στην διασπορά της, με ομιλίες προσκεκλημένων επιστημόνων και με επισκέψεις σε μουσεία ή άλλους χώρους λαογραφικού ενδιαφέροντος.

Οι φοιτητές αξιολογούνται με τελική γραπτή εξέταση. Προαιρετικά μπορούν να ενισχύσουν τον βαθμό τους με υποβολή ερευνητικής εργασίας βασισμένης σε πρωτογενές, βιβλιογραφικό ή/και αρχειακό υλικό. Μέσα στα πλαίσια της εκπόνησης των εργασιών αυτών δίνεται η δυνατότητα παρακολούθησης ειδικών σεμιναρίων για τη συγκέντρωση λαογραφικού υλικού από το πεδίο της έρευνας μέσω συνεντεύξεων/ αφηγήσεων ζωής ή προσωπικής εμπειρίας, καθώς και πρακτικών ασκήσεων επιτόπιας έρευνας, ώστε οι φοιτητές να κατανοήσουν καλύτερα τη μέθοδο εργασίας και έρευνας στο εθνογραφικό πεδίο. Επιλεγμένες εργασίες συλλογής πρωτογενούς λαογραφικού υλικού προερχόμενου από επιτόπια έρευνα και συνεντεύξεις/αφηγήσεις ζωής κατατίθενται στο Αρχείο Χειρογράφων και στο Αρχείο Αφηγήσεων Ζωής Μεταναστών, Προσφύγων και Ελλήνων της Διασποράς του Λαογραφικού Μουσείου και Αρχείου του Τμήματος Φιλολογίας, προς ερευνητική χρήση.

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ – ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ

ΜΦΛ05 ΝΕΩΤΕΡΙΚΗ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ

Β. Χρυσανθοπούλου

Βασικός σκοπός του μαθήματος είναι να παράσχει στους φοιτητές και τις φοιτήτριες εξειδικευμένες γνώσεις πάνω στη θεωρία, τη μεθοδολογία και τις σύγχρονες θεματικές της Νεωτερικής Λαογραφίας. Ο λαϊκός πολιτισμός, παραδοσιακός και σύγχρονος, αποτελεί βασικό στοιχείο και υπόβαθρο της καθημερινότητας και της ζωής, γενικότερα, των ανθρώπων σε όλο τον κόσμο. Η Λαογραφία μελετά την κοινωνική και πολιτισμική ζωή των ομάδων με αναφορά στο σήμερα, αντλώντας γνώση και ερμηνείες από το παρελθόν και από τις αναγκαιότητες και συγκυρίες του παρόντος τους. Στο μάθημα αυτό διερευνάται ο δυναμικός χαρακτήρας του λαϊκού πολιτισμού, με έμφαση τόσο στην παράδοση όσο και στους σύγχρονους μετασχηματισμούς του στο πλαίσιο της διεθνοποίησης και της παγκοσμιοποίησης των πολιτισμικών ρών και των κοινωνικών φαινομένων. Ειδικότερα, σκοπός του μαθήματος είναι η μελέτη της Λαογραφίας με ανανεωμένη και διευρυμένη θεωρία, θεματολογία και μεθοδολογία, όπως νοείται και εφαρμόζεται η επιστήμη αυτή σήμερα στην Ελλάδα και διεθνώς, στη διεπιστημονική συνεργασία της και με άλλες συγγενείς ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες.

Ως προς το σκέλος της θεωρίας και της μεθοδολογίας, το μάθημα εστιάζει στην έννοια της νεωτερικότητας σε σχέση με την έννοια της παράδοσης, και στις εκφάνσεις της νεωτερικότητας όσον αφορά στον λαϊκό πολιτισμό στην εποχή της παγκοσμιοποίησης. Διερευνούμε τους κλάδους της Αστικής και της Νεωτερικής Λαογραφίας, εστιάζοντας στην ιστορία της επιστήμης της Λαογραφίας από τις απαρχές της έως σήμερα στην Ελλάδα και διεθνώς. Εστιάζοντας στο έργο των νεότερων λαογράφων, προσεγγίζουμε τις νεωτερικές κατευθύνσεις της σύγχρονης, της αστικής και της κοινωνικής λαογραφίας από τη δεκαετία του 1960 έως σήμερα. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες εισάγονται στις σημαντικές και επίκαιρες έννοιες της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς (intangible cultural heritage), του φολκλωρισμού (folklorism) και της φολκλωροποίησης (folklorization), της

δημόσιας λαογραφίας (public folklore), και της πολιτιστικής πολιτικής και διαχείρισης (cultural policy, cultural management). Οι έννοιες αυτές συνδέονται άμεσα με την επιστήμη της Λαογραφίας, με τη συγκρότηση των φοιτητών ως πολιτών και με την πολιτισμική αειφορία των σύγχρονων κοινωνιών. Όσον αφορά στη μεθοδολογία, μέσα από τη χρήση εποπτικού υλικού και επισκέψεων σε μουσεία και άλλους χώρους λαογραφικού ενδιαφέροντος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες μισούνται στις σύγχρονες μεθόδους της επιτόπιας έρευνας στον αστικό και στον διαδικτυακό χώρο (για παράδειγμα, στην πολυτοπική, την αρχαιακή και τη μουσειολογική εθνογραφική μέθοδο) παράλληλα με τις κλασικές εθνογραφικές μεθόδους της επιτόπιας έρευνας, της διεξαγωγής συνεντεύξεων και της καταγραφής αφηγήσεων ζωής και προσωπικής εμπειρίας.

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής θεματικές: Σύγχρονες κοινωνικές δομές και εκφάνσεις του λαϊκού πολιτισμού στην πόλη και στην επαρχία στον κύκλο του χρόνου. Ειδικότερα, αναφερόμαστε σε θρησκευτικές και ψυχαγωγικές εκδηλώσεις στον αστικό χώρο στην Ελλάδα και στην ελληνική διασπορά. Εξετάζουμε την καθημερινότητα στον αστικό και στον περιαστικό χώρο: Τον δρόμο, τη γειτονιά, την πλατεία, το πανηγύρι, τη λαϊκή αγορά και το παζάρι στον αστικό και στον περιαστικό και επαρχιακό χώρο. Διερευνούμε θέματα που αφορούν στην κατανάλωση, στην επαγγελματική ζωή στην πόλη και στην ύπαιθρο σήμερα. Επίσης, μελετάμε τις σύγχρονες μορφές έντεχνου λαϊκού λόγου, όπως είναι οι μαντινάδες, οι αστικοί θρύλοι, οι φήμες και οι διαδόσεις. Εστιάζουμε στη νέα προφορικότητα των έντυπων και των διαδικτυακών πηγών και στη σημασία τους για τον σύγχρονο λαϊκό πολιτισμό (για παράδειγμα, στις εφημερίδες, στα περιοδικά, στις αφίσες, στις ιστοσελίδες και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης).

Οι φοιτητές αξιολογούνται με τελική γραπτή εξέταση. Προαιρετικά μπορούν να ενισχύσουν τον βαθμό τους με υποβολή ερευνητικής εργασίας βασισμένης σε πρωτογενές, βιβλιογραφικό ή/και αρχαιακό υλικό. Μέσα στα πλαίσια της εκπόνησης των εργασιών αυτών δίνεται η δυνατότητα παρακολούθησης ειδικών σεμιναρίων για τη συγκέντρωση λαογραφικού υλικού από το πεδίο της έρευνας μέσω συνεντεύξεων/ αφηγήσεων ζωής ή προσωπικής εμπειρίας, καθώς και πρακτικών ασκήσεων επιτόπιας έρευνας, ώστε οι φοιτητές να κατανοήσουν καλύτερα τη μέθοδο εργασίας και έρευνας στο εθνογραφικό πεδίο. Επιλεγμένες εργασίες συλλογής πρωτογενούς λαογραφικού υλικού προερχόμενου από επιτόπια έρευνα και συνεντεύξεις/αφηγήσεις ζωής κατατίθενται στο Αρχείο Χειρογράφων και στο Αρχείο Αφηγήσεων Ζωής Μεταναστών, Προσφύγων και Ελλήνων της Διασποράς του Λαογραφικού Μουσείου και Αρχείου του Τμήματος Φιλολογίας, προς ερευνητική χρήση.

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ – ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ

ΜΦΛ03 ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ

Μ. Καπλάνογλου - Γ. Κούζας

Το μάθημα της Συγκριτικής Λαογραφίας έχει ως αφετηρία τη θέση ότι ο λαϊκός πολιτισμός δεν είναι μόνο κατάλοιπα ενός μακρινού παρελθόντος αλλά μια ζωντανή διαδικασία στο σήμερα που σχετίζεται με ευρύτερες κοινωνικές ομάδες σε όλο τον κόσμο. Θα εξετάσουμε συγκριτικά πώς διαφορετικοί λαοί διαχειρίζονται και σημασιοδοτούν το ίδιο έθιμο, μύθο, παραμύθι, θρύλο, αστείο ή παιχνίδι.

Το μάθημα σε ένα πρώτο επίπεδο περιλαμβάνει μια επισκόπηση της λαϊκής λογοτεχνίας συγκρίνοντας παραδείγματα από το διεθνή χώρο. Κυρίως εξετάζονται οι ιστορικές συνθήκες

διαμόρφωσης του κοινού και του διαφορετικού στους πολιτισμούς των ευρωπαϊκών λαών, με έμφαση στους λαούς της Ν.Α. Ευρώπης στους νεότερους χρόνους και τη σύγχρονη εποχή. Ειδικότερα αναλύονται:

Α. Οι βασικές λαογραφικές έννοιες και αρχές της συγκριτικής μεθόδου.

Β. Τα βασικά είδη της λαϊκής λογοτεχνίας: το παραμύθι, το τραγούδι, το αίνιγμα, την παροιμία καθώς και μορφές λόγου και παιχνιδιού των παιδιών. Μέσα από τη μελέτη κειμένων, εικονογραφικού, φωτογραφικού και ηχητικού υλικού, θα εξετάσουμε τη χρήση της παράδοσης σε διαφορετικά κοινωνικά πλαίσια, π.χ. πώς ακούγεται μια παροιμία στον καθημερινό λόγο ή πώς λειτουργεί ένα παιδικό τραγούδι στην ανατροφή των παιδιών.

Γ. Επίσης, θα εξετάσουμε στο μάθημα έθιμα, τελετουργίες και άλλες συμβολικές πράξεις που λαμβάνουν χώρα στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα μπορέσουν να εκπνήσουν ενισχυτικές εργασίες για διάφορες όψεις της κοινωνικής ζωής ή της λαϊκής λογοτεχνίας.

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ – ΕΑΡΙΝΟ

ΚΦΛ06 – ΜΦΛ06 – ΓΦΛ06 ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΠΑΡΑΜΥΘΙΩΝ

Μ. Καπλάνογλου – Γ. Κούζας

Αντικείμενο του μαθήματος είναι το λαϊκό παραμύθι ως είδος της προφορικής λογοτεχνίας, υπό την οπτική της επιστήμης της λαογραφίας. Θα γνωρίσουμε:

α) το λαϊκό παραμύθι, τα θέματα τα μοτίβα και τα χαρακτηριστικά του, σε σχέση και με άλλα είδη της πεζής προφορικής αφήγησης. Θα αναφερθούμε στις κυριότερες διεθνείς θεωρήσεις του παραμυθιού από την επιστήμη της λαογραφίας, την τυπολογία και τα χαρακτηριστικά του παραμυθιού και τις σχέσεις των παραμυθιών διαφορετικών λαών.

β) Ειδικότερα, θα μας απασχολήσει το ελληνικό λαϊκό παραμύθι και οι σχέσεις του με τα παραμύθια του ευρύτερου ευρωπαϊκού και μεσογειακού χώρου: η κοινωνική ιστορία του λαϊκού παραμυθιού στην Ελλάδα, οι λαϊκοί παραμυθάδες και ο κοινωνικός ρόλος του παραμυθιού στο παρελθόν αλλά και στο σήμερα, σε τοπικές κοινωνίες όπου η αφήγηση είναι μια ζωντανή παράδοση.

γ) τις βασικές μεθοδολογικές και ερμηνευτικές προσεγγίσεις του λαϊκού παραμυθιού (ιστορικές, ψυχολογικές, ανθρωπολογικές, φιλολογικές).

δ) τις δυνατότητες αξιοποίησης του λαϊκού παραμυθιού στην εκπαιδευτική διαδικασία με στόχους: την αισθητική και ψυχολογική ανάπτυξη του νέου ατόμου, και την οικοδόμηση πολιτισμικών γεφυρών στο σχολικό πρόγραμμα.

ε) Τέλος, θα μας απασχολήσουν η λειτουργία του παραμυθιού στη σύγχρονη εποχή, καθώς το παραμύθι περνάει στη λογοτεχνία, στον κινηματογράφο, στη διαφήμιση και εντάσσεται σε διαφοροποιημένα συστήματα αξιών. Θα παρακολουθήσουμε έργα από διαφορετικές χώρες και κινηματογραφικές σχολές και θα τα σχολιάσουμε.

Θα υπάρχει η δυνατότητα (προαιρετικά) εκπόνησης εργασιών με τη μεθοδολογία της επιτόπιας έρευνας (θα γίνει σχετικό σεμινάριο).

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ – ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ

ΦΦΓ01 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ (ΚΛΑΔΟΙ, ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ)

Παναρέτου Ελένη (Α-Ι), Μόζερ Αμαλία (Κ-Ξ), Βαρλοκωστα Σπυριδούλα (Ο-Ω)

Το μάθημα προσφέρει μια εισαγωγή στο αντικείμενο, τις βασικές αρχές, τις μεθόδους και τους κλάδους της γλωσσολογίας. Συγκεκριμένα, μελετάται πώς διαφέρει η επιστημονική μελέτη της γλώσσας από την απλή ενασχόληση με αυτή και γίνεται αναφορά στις βιολογικές, κοινωνικές, ιστορικές και πολιτισμικές πτυχές της γλώσσας, καθώς και στην πολυσημία της έννοιας. Η ανθρώπινη γλώσσα ως σημειωτικό σύστημα συγκρίνεται με άλλα συστήματα επικοινωνίας και με τη γλώσσα των ζώων. Παρουσιάζεται η γλωσσική ποικιλία, η έννοια του ύφους, η διάκριση της γλώσσας σε λόγο και σμιλία και η συγχρονική και διαχρονική προσέγγιση στη γλώσσα. Τέλος, εισάγονται τα βασικά πεδία του γλωσσικού συστήματος και οι κλάδοι της φωνητικής–φωνολογίας, μορφολογίας, σύνταξης και σημασιολογίας, αλλά και πεδία εφαρμογών της γλωσσικής επιστήμης.

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ – ΕΑΡΙΝΟ

ΦΦΓ02 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ, ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Παντελίδης Νικόλαος (Α-Λ), Γιάνναρης Θανάσης(Μ-Ω)

1. Εισαγωγή στην Ιστορικοσυγκριτική Γλωσσολογία:
  - α. Προεπιστημονική Γλωσσολογία.
  - β. Επιστημονική Γλωσσολογία: Θεωρητικές βάσεις και μέθοδοι της Ιστορικοσυγκριτικής Γλωσσολογίας (γλωσσική μεταβολή, εξωτερική και εσωτερική επανασύνθεση, φωνολογικοί νόμοι, η έννοια της γενετικής συγγένειας γλωσσών, γλωσσικές οικογένειες).
  - γ. Η ινδοευρωπαϊκή οικογένεια.
2. Περίοδοι της ιστορίας της Ελληνικής.
3. Καταγωγή, προϊστορία και πρώιμη ιστορία της ελληνικής γλώσσας: Ινδοευρωπαϊκή, Πρωτοελληνική, προελληνικές γλώσσες. Η διαλεκτική διάσπαση της Ελληνικής.
4. Γραφή: α) Προ–αλφαβητικές γραφές. β) Το ελληνικό αλφάβητο.
5. Μυκηναϊκή Ελληνική.
6. Οι αρχαίες ελληνικές διάλεκτοι και η χρήση τους στην αρχαία ελληνική λογοτεχνία.
7. Η Ελληνική κατά την αλεξανδρινή και ρωμαϊκή περίοδο. Αττικισμός.
8. Η Ελληνική κατά τη μεσαιωνική περίοδο και την περίοδο της τουρκοκρατίας.
9. Νεοελληνικές διάλεκτοι.
10. Νεότερη περίοδος (τέλη 18ου–21ος αι.): Το Γλωσσικό Ζήτημα. Η σύγχρονη Ελληνική.

Το μάθημα υποστηρίζεται από σεμινάριο εμβάθυνσης στην Ιστορικοσυγκριτική Γλωσσολογία.

ΓΦΓ03 ΦΩΝΗΤΙΚΗ – ΦΩΝΟΛΟΓΙΑ (ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ)

Λέγγερης Άγγελος

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τις βασικές αρχές και έννοιες της Φωνητικής και της Φωνολογίας με έμφαση στη δομή της Νέας Ελληνικής. Αυτές περιλαμβάνουν τον μηχανισμό παραγωγής της ομιλίας, τα ακουστικά χαρακτηριστικά των φθόγγων και το πώς γίνονται αντιληπτοί από τον ακροατή καθώς και τη σημασία και χρήση του Διεθνούς Φωνητικού Αλφαβήτου. Επιπλέον, εξετάζονται έννοιες όπως το φώνημα και το αλλόφωνο, οι φωνολογικοί κανόνες (π.χ. αφομοίωση, ανομοίωση, απαλοιφή), η δομή της συλλαβής, ο τόνος, ο ρυθμός και ο επιτονισμός.

ΓΦΓ04 ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ (ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ)

Μαρκόπουλος Γεώργιος

Το μάθημα αποτελεί μια εισαγωγή στη Μορφολογία, τον κλάδο της Γλωσσολογίας που μελετά την εσωτερική δομή και τις διαδικασίες σχηματισμού των λέξεων. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη μορφολογική δομή των λέξεων της Νέας Ελληνικής.

Η Μορφολογία, ως κλάδος της Γλωσσολογίας, ασχολείται με τα μορφήματα, τις μικρότερες γλωσσικές μονάδες που φέρουν σημασία. Ως τμήμα της Γραμματικής, η Μορφολογία εξετάζει τις διαδικασίες σχηματισμού λέξεων και λεξικών τύπων, καθώς και τους μορφοτακτικούς περιορισμούς που εμφανίζει κάθε γλώσσα στη σύνδεση των μορφημάτων. Στο μάθημα θα περιγράψουμε τη μορφολογική θεωρία και την τυπολογία εστιάζοντας στη μορφολογία της Νέας Ελληνικής.

ΚΦΓ28 - ΜΦΓ28 ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣΦΩΝΟΛΟΓΙΑ, ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ, ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Μαρκόπουλος Γεώργιος

Στο μάθημα θα εξεταστεί η συγχρονική δομή της Νέας Ελληνικής βάσει της θεωρητικής περιγραφής και ανάλυσης των γλωσσολογικών επιπέδων της Φωνολογίας, Μορφολογίας και Σημασιολογίας με έμφαση στο λεξιλόγιο. Στο επίπεδο της φωνολογικής ανάλυσης αναλύεται με βάση τη δομή της Νέας Ελληνικής ο λειτουργικός ρόλος του φωνήματος, τα διακριτικά του χαρακτηριστικά και οι φωνολογικές διαδικασίες που διαμορφώνουν την πραγμάτωσή του σε συγκεκριμένα μορφο-φωνολογικά περιβάλλοντα. Στο επίπεδο της μορφολογικής ανάλυσης έμφαση δίνεται στην περιγραφή των παραγωγικών διαδικασιών της παραγωγής και της σύνθεσης ως απαραίτητων λειτουργιών για τον σημασιολογικό εμπλουτισμό του λεξικού. Παράλληλα, στο επίπεδο του λεξιλογίου, εξετάζονται τα φαινόμενα εσωτερικού και εξωτερικού δανεισμού, μεταφραστικών δανείων, αντιδανείων και νεολογισμών. Στο σημασιολογικό επίπεδο της γλώσσας εξετάζεται από φιλοσοφικής και γλωσσολογικής σκοπιάς η έννοια της σημασίας των λέξεων και των ευρύτερων γλωσσικών μονάδων (φράσεων-προτάσεων) βάσει των σημασιολογικών τους σχέσεων και ιδιοτήτων.

ΓΦΓ05 ΣΥΝΤΑΞΗ Α' (ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ)

Σπυρόπουλος Βασίλειος

Το μάθημα αυτό παρουσιάζει το επίπεδο της συντακτικής ανάλυσης μέσα από το πρίσμα της *Γενετικής Θεωρίας*. Πραγματεύεται τον τρόπο με τον οποίο δομούνται και παράγονται οι φράσεις και οι προτάσεις μιας φυσικής γλώσσας και διδάσκεται η μεθοδολογία ανάλυσης συντακτικών φαινομένων. Βασικό πρότυπο περιγραφής αποτελεί η *Θεωρία των Αρχών και Παραμέτρων* (*Principles&ParametersTheory*; Chomsky 1981 κ.εξ.) όπως αυτή διαμορφώνεται στο πρότυπο της *Κυβέρνησης και Αναφορικής Δέσμμευσης* (*GovernmentandBinding*; Chomsky 1981 κ.εξ., Chomsky&Lasnik 1993). Επιπλέον αναλύονται τα αποτελέσματα της εφαρμογής των αρχών και των πορισμάτων της θεωρίας στα συντακτικά δεδομένα της Ελληνικής. Θέματα εξέτασης: Βασικές αρχές της συντακτικής ανάλυσης και της Γενετικής Γραμματικής, συστατικότητα, Θεωρία του Χ-τονούμενο, λεξικό και ορισματική δομή, δομή και παραγωγή της πρότασης.

ΓΦΓ06 ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΑ

Μόζερ Αμαλία

Εισαγωγή στη Σημασιολογία: γλωσσολογικοί και φιλοσοφικοί προβληματισμοίσχετικά με τη φύση της σημασίας. Αναφορά και σημασία. Λέξη: λέξημα,ένταση-έκταση σημασίας, σχέσεις μεταξύ λεξημάτων (συνωνυμία, ομωνυμία,αντωνυμικότητα, υπωνυμία, μερωνυμία), Δομισμός (η σημασία στο σύστημα:αξία, σημασιακά πεδία, σημασιολογικά χαρακτηριστικά), Θεωρία Πρ(ωτ)οτύπων,Αμερικανικός Δομισμός, Συμπεριφορισμός. Ευρύτερες γλωσσικές μονάδες:Λογική πρόταση – γλωσσική πρόταση – εκφώνημα. Λογικό περιεχόμενο καιισυνθήκες αληθείας. Γενετική γραμματική και σημασία.

ΓΦΓ07 ΠΡΑΓΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

Μπέλλα Σπυριδούλα

Η Πραγματολογία ως κλάδος της Γλωσσολογίας μελετά τον τρόπο με τον οποίο οι ομιλητές χρησιμοποιούν τη γλώσσα σε συγκεκριμένες επικοινωνιακές περιστάσεις, προκειμένου να εξυπηρετήσουν συγκεκριμένους επικοινωνιακούς στόχους. Στο πλαίσιο του μαθήματος εξετάζονται βασικά ζητήματα Πραγματολογίας όπως οι γλωσσικές πράξεις, τα συνομιλιακάυπονοήματα, η δείξη, η γλωσσική ευγένεια και η δομή της συνομιλίας καθώς και οι εφαρμογές τους στη γλωσσική εκπαίδευση.

ΚΦΓ27 – ΜΦΓ27 ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ: ΣΥΝΤΑΞΗ

Αλεξανδροπούλου Σταυρούλα (ΕΣΠΑ)

Το μάθημα αυτό εξετάζει τη σύνταξη της Ελληνικής με βάση τα πορίσματα της σύγχρονης γλωσσολογικής έρευνας. Η εξέταση αυτή μολονότι χρησιμοποιεί τα μεθοδολογικά εργαλεία της γλωσσολογίας δεν εντάσσεται στα πλαίσια κάποιας συγκεκριμένης γλωσσολογικής θεωρίας αλλά είναι περισσότερο περιγραφική. Σκοπός του μαθήματος είναι η καλύτερη γνώση του συστήματος της σύνταξης της Ελληνικής. Εξετάζονται η συστατικότητα και ο ορισμός των κατηγοριών, η μορφοσυντακτική πραγμάτωση των ονοματικών και ρηματικών γραμματικών χαρακτηριστικών και θέματα προτασιακής σύνταξης, όπως τα κενά υποκείμενα, οι εξαρτημένες προτάσεις, οι ασθενείς αντωνυμίες και η σειρά των όρων

ΓΦΓ08 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ (ΦΩΝΟΛΟΓΙΑ – ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ)

Παντελίδης Νικόλαος

Φωνολογία της Αρχαίας Ελληνικής

Ανάλυση της φωνολογικής δομής της Αρχαίας Ελληνικής και οι μεταβολές στο φωνολογικό σύστημα της Αρχαίας Ελληνικής. Συγκεκριμένα εξετάζονται τα εξής θέματα: Το φωνολογικό σύστημα της Αρχαίας Ελληνικής: Φωνήεντα, δίφθογγοι και σύμφωνα της Αρχαίας. Διαχρονική προσέγγιση: Προϊστορία του φωνολογικού συστήματος της Αρχαίας (μεταπτώσεις κ.λπ.). Φωνολογικοί νόμοι – μεταβολές στο φωνολογικό σύστημα της Αρχαίας (τροπές, αντεκτάσεις, συναιρέσεις, μεταβολές σε συμφωνικά συμπλέγματα κ.λπ.). Αρχαία ελληνική προφορά, ερασμική και βυζαντινή–νεοελληνική προφορά. Η γραπτή απόδοση της Αρχαίας Ελληνικής.

Μορφολογία της Αρχαίας Ελληνικής

Η συγχρονική και διαχρονική εξέταση του μορφολογικού συστήματος της Αρχαίας Ελληνικής. Συγκεκριμένα εξετάζονται τα εξής θέματα: Βασικές έννοιες της μορφολογικής ανάλυσης. Ονοματικές και ρηματικές κατηγορίες της Αρχαίας. Η προϊστορία του μορφολογικού συστήματος της Αρχαίας και η εξέλιξή του μέχρι την Κλασική Εποχή.

ΓΦΓ09 ΨΥΧΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ – ΝΕΥΡΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

Αλεξανδροπούλου Σταυρούλα (ΕΣΠΑ)

Στόχος του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών στους διεπιστημονικούς κλάδους της Ψυχογλωσσολογίας και της Νευρογλωσσολογίας. Ειδικότερα, το μάθημα πραγματεύεται την παραγωγή και κατανόηση της ομιλίας, την ανάπτυξη της προφορικής γλώσσας στο παιδί, την απόκτηση γλωσσικών ικανοτήτων στα ζώα, τη μάθηση δεύτερης γλώσσας και τα φαινόμενα διγλωσσίας, διαταραχές στη γλωσσική επικοινωνία είτε αναπτυξιακές είτε επίκτητες, τη σχέση γλώσσας και νόησης, καθώς και τις εγκεφαλικές βάσεις του λόγου. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στις μεθοδολογικές αλλά και στις θεωρητικές προσεγγίσεις στους δύο κλάδους.

ΓΦΓ10 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΓΡΑΦΗΣ

Ιντζίδης Βαγγέλης (Α-Λ), Κυρίτση Εύη (Μ-Ω),

Κοντοσταυλάκη Αθηνά: σεμινάριο εμβάθυνσης

Οι φοιτητές διδάσκονται και στη συνέχεια ασκούνται στα ακόλουθα θέματα: οργάνωση ενός επιστημονικού βιβλίου, ανάγνωση και παράθεση βιβλιογραφίας /υποσημειώσεων, γλωσσικά χαρακτηριστικά και είδη του ακαδημαϊκού λόγου, σχεδιασμός της επιστημονικής έρευνας, βασικό σχεδιάγραμμα της εργασίας, συγγραφή περίληψης, δομή παραγράφου, πρότυπα οργάνωσης του κειμένου (γενικό–ειδικό, πρόβλημα–λύση), δομή και λειτουργία του επιστημονικού ορισμού, δομή και λεξικογραμματικές επιλογές του επιστημονικού άρθρου.

ΓΦΓ11 ΣΥΝΤΑΞΗ Β' | ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Β. Σπυρόπουλος

Το μάθημα αυτό εμβαθύνει στην ανάλυση του επιπέδου της σύνταξης μέσα από το πρίσμα της Γενετικής Θεωρίας, όπως αυτή διαμορφώνεται στη Θεωρία των Αρχών και Παραμέτρων (*Principles&ParametersTheory*; Chomsky 1981 κ.εξ.). Βασικό πρότυπο περιγραφής αποτελεί η τελευταία διατύπωση του προτύπου της Κυβέρνησης και Αναφορικής Δέσμευσης (*Government & Binding*; Chomsky&Lasnik 1993) καθώς και οι σύγχρονες εξελίξεις του στο Μινιμαλιστικό Πρόγραμμα (*MinimalistProgram*; Chomsky 1993, 1995 κ.εξ.). Επιπλέον αναλύονται τα αποτελέσματα της εφαρμογής των αρχών και των πορισμάτων της θεωρίας στα συντακτικά δεδομένα της Ελληνικής. Θέματα εξέτασης: αρχιτεκτονική της γραμματικής, λειτουργικές κατηγορίες και μορφοσύNTAXη, τυπικά χαρακτηριστικά και πιστοποίησή τους, πτώση, μετακίνηση και περιορισμοί, αναφορική δέσμευση και έλεγχος.

ΓΦΓ18 ΚΑΤΑΚΤΗΣΗ - ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Ιακώβου Μαρία

Το μάθημα εξετάζει τη διαδικασία κατάκτησης μιας δεύτερης γλώσσας (Γ2) και τις διδακτικές προσεγγίσεις που τη συνοδεύουν με ειδικό πεδίο αναφοράς την Ελληνική ως Γ2. Εστιάζει στις θεωρίες γλωσσικής κατάκτησης, τους γνωστικούς και κοινωνικούς παράγοντες που επηρεάζουν τη διαδικασία μάθησης και τη σχέση τους με τη διδακτική πράξη.

Συγκεκριμένα, το μάθημα περιλαμβάνει:

- Βασικές έννοιες στην κατάκτηση Γ2 (διαγλώσσα, γλωσσική παρεμβολή, γλωσσικό εισαγόμενο/ εξαγόμενο, διεπίδραση).
- Ατομικές διαφορές στην εκμάθηση Γ2 (ηλικία, κίνητρα, συναισθηματικοί παράγοντες).
- Μεθόδους και τεχνικές διδασκαλίας στη δεύτερη γλώσσα (επικοινωνιακή προσέγγιση δραστηριοκεντρική διδασκαλία, εστίαση στη γλωσσική μορφή).
- Ζητήματα διγλωσσίας και πολυγλωσσίας, καθώς και στρατηγικές υποστήριξης μαθητών με διαφορετικά πολιτισμικά και γλωσσικά υπόβαθρα.
- Εφαρμογές της θεωρίας στην πράξη, μέσα από ανάλυση διδακτικών υλικών και σχεδιασμό εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων.

Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές/τριες να κατανοήσουν τις αρχές που διέπουν την κατάκτηση και τη διδασκαλία δεύτερης γλώσσας, να αναπτύξουν κριτική σκέψη απέναντι στις διδακτικές μεθόδους και να αποκτήσουν δεξιότητες σχεδιασμού μαθημάτων που ανταποκρίνονται στις ανάγκες διαφορετικών μαθησιακών περιβαλλόντων (εντός/ εκτός Ελλάδας) και διαφορετικών μαθητικών πληθυσμών (παιδιά ή ενήλικες, τυπική ή μη τυπική εκπαίδευση)

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ – ΕΑΡΙΝΟ

ΓΦΓ11 ΣΥΝΤΑΞΗ Β'

Σπυρόπουλος Βασίλειος

Το μάθημα αυτό εμβαθύνει στην ανάλυση του επιπέδου της σύνταξης μέσα από το πρίσμα της Γενετικής Θεωρίας, όπως αυτή διαμορφώνεται στη Θεωρία των Αρχών και Παραμέτρων (*Principles&ParametersTheory*; Chomsky 1981 κ.εξ.). Βασικό πρότυπο περιγραφής αποτελεί η τελευταία διατύπωση του προτύπου της Κυβέρνησης και Αναφορικής Δέσμευσης (*Government & Binding*; Chomsky&Lasnik 1993) καθώς και οι σύγχρονες εξελίξεις του στο Μινιμαλιστικό

Πρόγραμμα (MinimalistProgram; Chomsky 1993, 1995 κ.εξ.). Επιπλέον αναλύονται τα αποτελέσματα της εφαρμογής των αρχών και των πορισμάτων της θεωρίας στα συντακτικά δεδομένα της Ελληνικής. Θέματα εξέτασης: αρχιτεκτονική της γραμματικής, λειτουργικές κατηγορίες και μορφοσύνταξη, τυπικά χαρακτηριστικά και πιστοποίησή τους, πτώση, μετακίνηση και περιορισμοί, αναφορική δέσμευση και έλεγχος.

ΓΦΓ13 ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΚΑΤΑΚΤΗΣΗ

Βαρλοκώστα Σπυριδούλα

Παρουσιάζονται ορισμένα από τα βασικότερα θεωρητικά και μεθοδολογικά ζητήματα που απασχολούν τον επιστημονικό κλάδο της Κατάκτησης Πρώτης (ή Μητρικής) Γλώσσας. Αναλύεται το Λογικό Πρόβλημα της Κατάκτησης, ο ρόλος της έμφυτης προδιάθεσης του ανθρώπου και ο ρόλος του περιβάλλοντος στην απόκτηση της μητρικής γλώσσας. Γίνεται αναφορά στις βασικότερες μεθοδολογικές προσεγγίσεις συλλογής γλωσσικού υλικού για τη μελέτη της παιδικής γλώσσας. Τέλος, παρουσιάζονται τα βασικότερα στάδια γλωσσικής ανάπτυξης του παιδιού ανά επίπεδο ανάλυσης της γλώσσας (κατάκτηση φωνολογίας, μορφολογίας, σύνταξης, σημασιολογίας και πραγματολογίας) και οι κυριότερες θεωρητικές προσεγγίσεις για την ερμηνεία αυτής της ανάπτυξης.

ΓΦΓ15 ΓΝΩΣΙΑΚΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

Παναρέτου Ελένη

Η Γνωσιακή Γλωσσολογία προσφέρει μία νέα προσέγγιση στη μελέτη της γλώσσας, την οποία αντιμετωπίζει ως έκφραση των γενικότερων νοητικών ικανοτήτων του ανθρώπου και όχι ως ξεχωριστή ικανότητα. Η γλώσσα αντικατοπτρίζει το εννοιολογικό σύστημα των ανθρώπων, η δημιουργία του οποίου συνδέεται άμεσα με τη βιολογική τους υπόσταση. Βασικά σημεία της προσέγγισης αυτής αποτελούν η έμφαση στη σημασία, στη μελέτη της γλώσσας όπως αυτή χρησιμοποιείται στην επικοινωνία (γλωσσική χρήση) και η παραδοχή ότι οι αφηρημένες έννοιες διαμορφώνονται βάσει σχημάτων που πηγάζουν από την εμπειρία μέσω της (εννοιολογικής) μεταφοράς.

ΓΦΓ38 L2/FL FOR LEARNERS WITH ATYPICAL DEVELOPMENT

Κυρίτση Ευαγγελία

The aim of this course is to familiarize students with the characteristics and needs of Second Language (L2) or Foreign Language (FL) learners with atypical development. It specifically focuses on learners with special educational needs. It starts with an overview of official international reports regarding foreign language learning, multilingualism and inclusive education. It then discusses the language and literacy characteristics of these learners and other background factors affecting L2 or FL learning in their case. The course concludes with the implications for teaching and assessing a L2 or FL.

Z' ΕΞΑΜΗΝΟ – ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ

ΚΦΓ08 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ (ΦΩΝΟΛΟΓΙΑ – ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ)

Παντελίδης Νικόλαος

Φωνολογία της Αρχαίας Ελληνικής

Ανάλυση της φωνολογικής δομής της Αρχαίας Ελληνικής και οι μεταβολές στο φωνολογικό σύστημα της Αρχαίας Ελληνικής. Συγκεκριμένα εξετάζονται τα εξής θέματα: Το φωνολογικό σύστημα της Αρχαίας Ελληνικής: Φωνήεντα, δίφθογγοι και σύμφωνα της Αρχαίας. Διαχρονική προσέγγιση: Προϊστορία του φωνολογικού συστήματος της Αρχαίας (μεταπτώσεις κ.λπ.). Φωνολογικοί νόμοι – μεταβολές στο φωνολογικό σύστημα της Αρχαίας (τροπές, αντεκτάσεις, συναίρεσεις, μεταβολές σε συμφωνικά συμπλέγματα κ.λπ.). Αρχαία ελληνική προφορά, ερασμική και βυζαντινή–νεοελληνική προφορά. Η γραπτή απόδοση της Αρχαίας Ελληνικής.

Μορφολογία της Αρχαίας Ελληνικής

Η συγχρονική και διαχρονική εξέταση του μορφολογικού συστήματος της Αρχαίας Ελληνικής. Συγκεκριμένα εξετάζονται τα εξής θέματα: Βασικές έννοιες της μορφολογικής ανάλυσης. Ονοματικές και ρηματικές κατηγορίες της Αρχαίας. Η προϊστορία του μορφολογικού συστήματος της Αρχαίας και η εξέλιξή του μέχρι την Κλασική Εποχή.

ΓΦΓ17 – ΜΦΓ17 ΚΕΙΜΕΝΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ – ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΟΥ

Παναρέτου Ελένη

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η γλωσσολογική ανάλυση των κειμένων (προφορικών και γραπτών, λογοτεχνικών και μη), καθώς και της ευρύτερης διάστασης του λόγου. Στόχος είναι η εξοικείωση με τις αρχές και τις μεθόδους ανάλυσης των κειμένων σε διαφορετικά περιβάλλοντα επικοινωνίας (π.χ. συνομιλία, αφήγηση, ΜΜΕ, νομικός και πολιτικός λόγος, διαφημίσεις κ.λπ.). Συγκεκριμένα, αναλύονται οι αρχές της επικοινωνίας, οι σχέσεις κειμένου και περικειμένου, τα κειμενικά είδη (θεωρία και τύποι), οι μηχανισμοί συνοχής, η διαφοροποίηση γραπτού–προφορικού και αφηγηματικού–μη αφηγηματικού λόγου, οι παράγοντες κειμενικότητας, καθώς και οι ποικίλες κειμενικές ενδείξεις και σχέσεις. Το μάθημα περιλαμβάνει εργασία στον προφορικό λόγο με στόχο την εξοικείωση με την καταγραφή και το σχολιασμό της αυθόρμητης προφορικής συνομιλίας.

ΓΦΓ24 ΙΣΤΟΡΙΑ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

Γιάνναρης Θανάσης

Στο μάθημα αυτό εξετάζονται τα βασικότερα γλωσσικά ρεύματα από την αρχαιότητα ως σήμερα. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στον Δομισμό, Λειτουργισμό και τη Γενετική θεωρία. Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να εξοικειωθούν με τις θεωρητικές σχολές του 20ού αιώνα, να κατανοήσουν τα αίτια εμφάνισής τους σε ένα ορισμένο ιστορικο-πολιτισμικό περιβάλλον, να γνωρίσουν και να εξασκηθούν στη μεθοδολογία τους και στα εργαλεία που χρησιμοποιούν στην ανάλυση του γλωσσικού υλικού και να αξιολογήσουν τη συμβολή των θεωριών αυτών στη διαμόρφωση της (γλωσσικής) επιστήμης, αλλά και γενικότερα, της επιστημονικής σκέψης.

ΓΦΓ24 ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

Ιντζίδης Βαγγέλης

Η Εκπαιδευτική Γλωσσολογία συναρθρώνει τη Γλωσσοδιδασκτική με την Κοινωνική Επιστημολογία με σκοπό τη διερεύνηση των γλωσσοδιδασκτικών προσεγγίσεων και των συνεπειών τους σε εκπαιδευτικό και κοινωνικό επίπεδο.

ΓΦΓ20 ΚΟΙΝΩΝΙΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

Μπέλλα Σπυριδούλα

Το μάθημα συζητεί τους κοινωνικούς παράγοντες που εμπλέκονται στη διαμόρφωση και τη χρήση της γλώσσας και δημιουργούν το φαινόμενο της *γλωσσικής ποικιλότητας*, τις διάφορες δηλαδή ποικιλίες της γλώσσας ανάλογα με τη διαφοροποίηση της κοινωνικής δομής και διεπίδρασης (ποιος, με ποιον, πότε, για ποιο σκοπό μιλάει ή γράφει).

Παρουσιάζεται η έννοια της κοινωνιογλωσσικής ανισότητας στην υπόσταση, τη δομή και τη χρήση των γλωσσικών ποικιλιών, η σχέση της γλώσσας με το γεωγραφικό περιβάλλον (*διάλεκτοι*), με τις κοινωνικές διαστάσεις του φύλου, της ηλικίας («γλώσσα των νέων») και της τάξης, μέσα και από ρηξικέλευθες έρευνες μεγάλων κοινωνιογλωσσολόγων, που σημάδεψαν τον κλάδο (Labov, Bernstein, Hymes, Milroy κ.ά.). Επιπλέον, εξετάζεται ο ρόλος της *νόρμας* (πρότυπης γλώσσας) ως κοινωνικής γλωσσικής ποικιλίας, παράλληλα με την έννοια του γλωσσικού «λάθους», σε σχέση μάλιστα και με τη θεωρία της γλωσσικής μεταβολής. Τέλος, συζητιούνται φαινόμενα γλωσσικής επαφής (μειονοτικές γλώσσες, κρεολές γλώσσες, διγλωσσία και κοινωνική διγλωσσία (*diglossia*), γλωσσική συρρίκνωση και θάνατος γλωσσών κ.ά). Η έμφαση δίνεται σε ελληνικά παραδείγματα, το πλαίσιο του μαθήματος όμως αφορά την αλληλεπίδραση γλώσσας και κοινωνίας γενικά.

ΓΦΓ30 ΚΛΙΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

Κυρίτση Ευαγγελία

Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στην Κλινική Γλωσσολογία. Στόχο έχει να εξοικειώσει τους φοιτητές με τα γλωσσικά χαρακτηριστικά παιδιών με γλωσσικές δυσκολίες. Παρουσιάζεται το αντικείμενο μελέτης της Κλινικής Γλωσσολογίας και διερευνάται η σχέση της με άλλους κλάδους της Γλωσσολογίας και με άλλες επιστήμες. Με βάση δεδομένα από την ελληνόγλωσση και την ξενόγλωσση βιβλιογραφία, εξετάζονται τα χαρακτηριστικά παιδιών με γλωσσικές δυσκολίες (γλωσσική διαταραχή, δυσλεξία, βαρνηκότσα, αυτισμό, σύνδρομο Down, σύνδρομο Williams), όπως αυτά εκδηλώνονται στα διάφορα επίπεδα της γλώσσας. Επίσης, γίνεται σύντομη αναφορά στον αντίκτυπο των γλωσσικών δυσκολιών για το ίδιο το άτομο καθώς και στα ζητήματα που ανακύπτουν για την οικογένειά του και το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

ΓΦΓ32 ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

Αλεξανδροπούλου Σταυρούλα

Το μάθημα αυτό παρουσιάζει τις βασικές μεθοδολογικές αρχές που διέπουν τον σχεδιασμό, την εκτέλεση, την ανάλυση/ερμηνεία και την παρουσίαση επιστημονικής έρευνας στην πειραματική γλωσσολογία. Σκοπός του μαθήματος είναι λοιπόν η κατανόηση της όλης διαδικασίας μέσα από την οποία μια ερευνητική ιδέα στη γλωσσολογία μπορεί να γίνει αντικείμενο πειραματικής εξέτασης με τη χρήση κατάλληλων μεθοδολογικών εργαλείων (όπως για παράδειγμα την συνέντευξη, την παρατήρηση, το ερωτηματολόγιο, την μελέτη περίπτωσης και το ελεγχόμενο πείραμα).

ΓΦΓ39 ΘΕΜΑΤΑ ΓΛΩΣΣΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ

Αλεξανδροπούλου Σταυρούλα

Στο πλαίσιο του μαθήματος θα συζητηθούν φαινόμενα που άπτονται των γλωσσικών επιπέδων της Σύνταξης, της Σημασιολογίας, και της Πραγματολογίας, καθώς και των διεπιπέδων Σύνταξης-Σημασιολογίας και Σημασιολογίας-Πραγματολογίας, και θα συζητηθούν μελέτες για την επεξεργασία φαινομένων σε αυτά τα επίπεδα και διεπίπεδα. Το μάθημα θα εστιάσει επίσης στη χρήση της μεθοδολογίας καταγραφής της οφθαλμοκίνησης για τη μελέτη των εν λόγω φαινομένων, συνδυάζοντας θεωρητικές και πειραματικές προσεγγίσεις. Μεταξύ άλλων, στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητριών/-τών με τη συγκεκριμένη μεθοδολογία και η πρακτική τους ανάμειξη στον σχεδιασμό μελετών που τη χρησιμοποιούν, μέσα από μια σειρά εργαστηριακών διαλέξεων.

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ – ΕΑΡΙΝΟ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (Ε.Ε.)

Οι φοιτητές του Ζ' και Η' εξαμήνου Γλωσσολογικού μπορούν να παρακολουθήσουν στα πλαίσια της ελεύθερης επιλογής (Ε.Ε.):

Α) μαθήματα Γλωσσολογίας, τα οποία δεν επέλεξαν σε προηγούμενο εξάμηνο

Β) οποιοδήποτε μάθημα προσφέρεται από το Τμήμα Φιλολογίας ή άλλο Τμήμα της Φιλοσοφικής Σχολής τα οποία δεν επέλεξαν σε προηγούμενο εξάμηνο.

ΓΦΓ16 ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

Μαρκόπουλος Γιώργος

Η επεξεργασία φυσικής γλώσσας από τον υπολογιστή και οι εφαρμογές της στα διάφορα επίπεδα της γλωσσολογικής ανάλυσης αποτελούν το διδακτικό αντικείμενο του μαθήματος. Έμφαση θα δοθεί στη συμβολή της γλωσσολογικής θεωρίας στη διαμόρφωση του ευρύτερου χώρου της Υπολογιστικής Γλωσσολογίας. Θα συζητηθούν περαιτέρω γραμματικά μοντέλα και φορμαλισμοί πεπερασμένων αυτομάτων που χρησιμοποιούνται στη γραμματική ανάλυση φυσικής γλώσσας με έμφαση στη μορφολογία της Νέας Ελληνικής. Στο μάθημα γίνεται εισαγωγή στον λογικό προγραμματισμό με τη γλώσσα Prolog. Η Prolog χρησιμοποιείται ευρύτερα σε υπολογιστικές εφαρμογές επεξεργασίας φυσικής γλώσσας και βασίζεται σε μια μη μαθηματική δήλωση προτάσεων, κανόνων και σχέσεων λογικής συνεπαγωγής.

ΓΦΓ21 ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Διδάσκοντες: Καθηγητές του Τομέα Γλωσσολογίας

Η πτυχιακή εργασία ισοδυναμεί με 2 μαθήματα.

Βασικός στόχος της πτυχιακής εργασίας είναι η εξοικείωση με τον επιστημονικό τρόπο γραφής στη γλωσσολογία. Στους στόχους περιλαμβάνονται επίσης η παραγωγική ενασχόληση με ένα τμήμα επιστημονικής ύλης και η κατανόησή του, καθώς και η τεκμηρίωση της απόκτησης επιστημονικών γνώσεων και η πρωτότυπη σύνθεση επιστημονικών απόψεων. Το αντικείμενο της πτυχιακής εργασίας μπορεί να αφορά οποιονδήποτε επιστημονικό κλάδο της γλωσσολογίας και εξαρτάται από τους καθηγητές που αναλαμβάνουν την επίβλεψη της εργασίας και τις προδιαγραφές που θέτουν.

Περισσότερες πληροφορίες την ηλεκτρονική τάξη.

ΓΦΓ23 – ΚΦΓ23 ΥΦΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

Παναρέτου Ελένη

Η Υφογλωσσολογία αποτελεί έναν από τους κλάδους μελέτης του κειμένου, ο οποίος εστιάζει στη μελέτη του ύφους τόσο των λογοτεχνικών όσο και των μη λογοτεχνικών κειμένων. Η γλωσσολογική προσέγγιση του ύφους διαφέρει από άλλες προσεγγίσεις, όπως εκείνη της Θεωρίας της Λογοτεχνίας, ως προς την έμφαση που δίνεται από την Υφογλωσσολογία στη μελέτη του ύφους μέσω της ανάλυσης της γλώσσας του κειμένου. Το ύφος δεν είναι μία υποκειμενική, αξιολογική και διαισθητικά προσεγγίσιμη έννοια αλλά ένα αντικειμενικά προσδιορίσιμο χαρακτηριστικό των κειμένων, το οποίο αναδύεται από τη γλώσσα του κειμένου.

ΓΦΓ25 ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

Γιάνναρης Αθανάσιος

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η εισαγωγή στη θεωρία της γλωσσικής μεταβολής μέσω της παρουσίασης βασικών σημείων και εννοιών με τον κύριο στόχο να επικεντρώνεται στην προκαταρκτική εξοικείωση με τους τρόπους ανάλυσης και κατανόησης των αιτίων και μηχανισμών μεταβολής στη γλώσσα σε όλα τα επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης. Το μάθημα υποδιαιρείται σε τρεις επιμέρους ενότητες: στην πρώτη, αφού διαπιστωθεί ότι η μεταβολή συνιστά βασική ιδιότητα της ανθρώπινης γλώσσας, παρουσιάζονται κεντρικά ερωτήματα του συγκεκριμένου γνωστικού πεδίου, όπως γιατί μεταβάλλεται η γλώσσα στο πέρασμα του χρόνου, για ποιους λόγους μελετάμε τη μεταβολή, πώς οι ομιλητές προσλαμβάνουν τη μεταβολή κ.ά. Στη δεύτερη ενότητα αναλύονται οι κατηγορίες γλωσσικής μεταβολής (φωνητική-φωνολογική, μορφολογική, συντακτική, σημασιολογική) και περιγράφονται οι διαδικασίες και οι κυριότεροι μηχανισμοί μέσω των οποίων λαμβάνουν χώρα οι μεταβολές (π.χ. επανανάληψη, αναλογία). Τέλος, στην τρίτη ενότητα αντικείμενο επεξεργασίας αποτελεί η παρουσίαση του προβληματισμού αναφορικά με τη φύση της γλωσσικής μεταβολής (σχέση της με το γλωσσικό φαινόμενο εν γένει, αιτίες εκδήλωσης, αναγκαιότητα ερμηνείας) κατά την εξέλιξη της γλωσσολογικής σκέψης από τον 19ο αι. μέχρι σήμερα (Νεογραμματικοί και παραδοσιακή Ιστορική Γλωσσολογία, Δομισμός/ Λειτουργισμός, κοινωνιογλωσσολογικές προσεγγίσεις, Γενετική Θεωρία, τυπολογική προσέγγιση/ Γραμματικοποίηση). Έμφαση θα δοθεί στο πρόβλημα της ανίχνευσης των αιτίων της μεταβολής (π.χ. ρόλος γλωσσικής κατάκτησης και συνθηκών επικοινωνίας, διάκρισης εσωτερικών και εξωτερικών παραγόντων αιτιολόγησης κ.α.).

ΓΦΓ36 SECOND-LANGUAGE PHONETICS, PHONOLOGY, AND PRONUNCIATION

Λέγγερης Άγγελος

This course examines issues related with the phonetics and phonology of second language (L2) acquisition. These include a discussion of current L2 theories and how they address notions such as the critical period hypothesis, differences between first (L1) and L2 acquisition, factors affecting degree of foreign accent, plasticity of the human brain, and effects of L1 on L2 learning. Computer-based training techniques and

---

state-of-the-art L2 pronunciation apps will also be discussed with focus on the teaching of Greek pronunciation to L2 learners from different L1 backgrounds.

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ – ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ

Οι εξεταστικές περίοδοι είναι τρεις: **Ιανουαρίου** (μαθήματα χειμερινού εξαμήνου), **Ιουνίου** (μαθήματα εαρινού εξαμήνου), **Σεπτεμβρίου** (μαθήματα χειμερινού και εαρινού εξαμήνου). Για το ακαδημαϊκό έτος 2024-2025 έχουν οριστεί τα παρακάτω:

Χειμερινό εξάμηνο

Περίοδος διδασκαλίας: 30/09/2024 - 10/01/2025

Εξεταστική περίοδος χειμερινού εξαμήνου: 20/01/2025 - 14/02/2025

Εαρινό εξάμηνο

Περίοδος διδασκαλίας: 24/02/2025 - 06/06/2025

Εξεταστική περίοδος εαρινού εξαμήνου: 09/06/2025 - 04/07/2025

Εξεταστική περίοδος Σεπτεμβρίου

01/09/2025 - 26/09/2025

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΑ ΣΕ ΆΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ

Το Τμήμα Φιλολογίας προσφέρει πληθώρα μαθημάτων υποχρεωτικών και επιλογής σε πολλά Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής. Αναλυτικές πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του κάθε Τμήματος.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Στο Τμήμα Φιλολογίας του ΕΚΠΑ λειτουργούν από το ακαδημαϊκό έτος 2018-19 τα εξής Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ), που εγκρίθηκαν από το Υπ.ΠΕΘΑ σύμφωνα με το Ν.4485/2017:

Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών χωρίς δίδακτρα:

ΠΜΣ "ΑΡΕΘΑΣ" / "ARETHAS", με ειδίκευση «Βυζαντινή Φιλολογία» (Byzantine Literature)

ΠΜΣ "ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ" / "LINGUISTICS", με ειδίκευση "Γλωσσολογία" (Linguistics)

ΠΜΣ Κλασικής Φιλολογίας "ΔΕΞΙΠΠΟΣ" / Classics "Dexippos", με ειδικεύσεις «Αρχαία Ελληνική Φιλολογία» (Ancient Greek Literature) και «Λατινική Φιλολογία» (Latin Literature)

ΠΜΣ "ΚΟΡΑΗΣ" / "KORAIS", με ειδίκευση «Νεοελληνική Φιλολογία» (Modern Greek Literature)

ΠΜΣ "ΛΑΪΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ & ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΜΕΓΑΣ" / "FOLKLORE AND LITERATURE - GEORGIOS A. MEGAS", με ειδίκευση «Λαϊκός Πολιτισμός και Λογοτεχνία»

Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών με δίδακτρα:

Διδρυματικό ΠΜΣ "ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ" / "FOLKLORE, FOLKLORISTICS AND CULTURAL MANAGEMENT"

ΠΜΣ "ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ, ΣΚΕΨΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΟΡΩΜΑΪΚΟ ΚΟΣΜΟ" / "LITERATURE, THOUGHT AND CULTURE IN THE GRECO-ROMAN WORLD"

ΠΜΣ "ΠΑΠΥΡΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΚΛΑΣΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ" / "PAPYROLOGY AND CLASSICAL LITERATURE"

Το Τμήμα Φιλολογίας συμμετέχει επίσης στα παρακάτω διατμηματικά και διδρυματικά ΠΜΣ:

Διατμηματικά/Διδρυματικά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών χωρίς δίδακτρα:

Διατμηματικό ΠΜΣ "ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ, ΑΓΓΛΙΚΗ, ΡΩΣΙΚΗ" / "TRANSLATION: GREEK, ENGLISH, RUSSIAN"

Διατμηματικά/Διδρυματικά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών με δίδακτρα:

Διατμηματικό ΠΜΣ "ΓΝΩΣΙΑΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ" / "COGNITIVE SCIENCE"

Διδρυματικό ΠΜΣ "ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΦΗ: ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ" / "GREEK ALPHABETIC SCRIPTS, WRITING MATERIALS AND THEIR CONTENTS"

Διδρυματικό ΠΜΣ "ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ" / "MSc IN DIGITAL HUMANITIES"

Κοινό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών: Ταυτότητα, Εκπαίδευση και Ικανότητες για Δημοκρατικό Πολιτισμό

Περισσότερες πληροφορίες για τα νέα καθώς και τα παλαιότερα ΠΜΣ μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του Τμήματος (<http://www.phil.uoa.gr/metaptychiakes-spyodes.html>)

ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Ένας από τους βασικούς ερευνητικούς πυλώνες του Τμήματος Φιλολογίας είναι η οργάνωση διδακτορικών σπουδών υψηλού επιπέδου. Στόχος των προσφερόμενων διδακτορικών σπουδών είναι αφενός η διαμόρφωση επιστημόνων ικανών να συμβάλλουν στην πρόοδο της επιστήμης και αφετέρου η παραγωγή υψηλού επιπέδου επιστημονικής έρευνας.

Το Τμήμα Φιλολογίας δέχεται αιτήσεις για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής αποκλειστικά στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου (1-10 Οκτωβρίου και 1-10 Μαρτίου κάθε έτους), μετά από τη δημοσίευση σχετικής πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Οι προϋποθέσεις, οι όροι, οι προθεσμίες και οι διαδικασίες κατάθεσης υποψηφιοτήτων και επιλογής υποψηφίων διδακτόρων, καθώς και πρόσθετες υποχρεώσεις τους, ρήτρες και παραδοτέα, μνημονεύονται στη σχετική πρόσκληση σύμφωνα με τον παρόντα Κανονισμό.

ΜΕΤΑΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών παρέχει τη δυνατότητα διεξαγωγής Μεταδιδακτορικής Έρευνας σε επιστήμονες σε τομείς που εμπίπτουν στα ερευνητικά ενδιαφέροντα και στα γνωστικά αντικείμενα των Σχολών/Τμημάτων του.

Δικαίωμα υποβολής αίτησης για διεξαγωγή μεταδιδακτορικής έρευνας έχουν οι κάτοχοι Διδακτορικού Διπλώματος από ΑΕΙ της ημεδαπής ή αναγνωρισμένου ισότιμου τίτλου σπουδών από ιδρύματα της αλλοδαπής.

Το Τμήμα Φιλολογίας του ΕΚΠΑ δέχεται αιτήσεις για μεταδιδακτορική έρευνα καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Με απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου του ΕΚΠΑ το 2001 δημιουργήθηκε η Βιβλιοθήκη της Φιλοσοφικής Σχολής, υπό τον συντονισμό της οποίας λειτουργούσαν μέχρι 30/9/2018 16 Σπουδαστήρια/ Βιβλιοθήκες. Η ενοποιημένη Βιβλιοθήκη της Φιλοσοφικής Σχολής λειτουργεί από την 14η Ιανουαρίου 2019 στο νέο κτήριο.

Η συλλογή της βιβλιοθήκης εκτείνεται σε όλα τα επίπεδα του κτηρίου, και παντού υπάρχουν επίσης θέσεις ανάγνωσης. Δυο υπόγειοι χώροι, δυο στο ισόγειο και τρεις όροφοι-εξώστες φιλοξενούν την κύρια συλλογή, ενώ στην Αίθουσα Ειδικών Συλλογών φιλοξενούνται τα σπάνια και πολύτιμα έντυπα βιβλία.

Τα περιοδικά, η γκρίζα βιβλιογραφία (διπλωματικές εργασίες και διδακτορικές διατριβές) και οι αρχικές ταξινομικές κατηγορίες του συστήματος Dewey βρίσκονται στους υπόγειους χώρους και ανεβαίνοντας τα επίπεδα του κτηρίου ακολουθούν όλες οι λουπές κατηγορίες, για να ολοκληρωθεί η συλλογή στο τρίτο εξώστη.

Η Βιβλιοθήκη της Φιλοσοφικής Σχολής βρίσκεται στην πανεπιστημιούπολη, στην οδό Νικολάου Πολίτη, δίπλα στο κτήριο της Φιλοσοφικής Σχολής. Η πλησιέστερη πύλη εισόδου είναι η πύλη Ζωγράφου. Μπορεί να φτάσει κανείς:

- ❖ Με τις λεωφορειακές γραμμές που εξυπηρετούν τη Φιλοσοφική Σχολή
- ❖ Με αυτοκίνητο από την κεντρική πύλη της πανεπιστημιούπολης (οδός Ούλοφ Πάλμε) όλες τις ώρες και από τις πύλες Καισαριανής και Νεκροταφείου Ζωγράφου τις ώρες 7.00-9.30 και 14.30-17.30.

Πρόσβαση για ΑΜΕΑ

Στη Φιλοσοφική Σχολή έχουν γίνει πολλά έργα υποδομής για την πρόσβαση των Ατόμων με Αναπηρία. Συγκεκριμένα:

- έχει γίνει τοποθέτηση ειδικών ραμπών, ανελκυστήρων, κουραστών, προσβάσιμων τουαλετών
- έχουν τοποθετηθεί σήματα ειδικής σήμανσης για άτομα με απώλεια όρασης
- έχει προβλεφθεί ειδικός χώρος θέσεων στάθμευσης αυτοκινήτων (είσοδος 5ου ορόφου, στη βορινή πλευρά του κτηρίου).

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη χρήση των ειδικών θέσεων στάθμευσης αλλά και όλων των διευκολύνσεων για ΑΜΕΑ, μπορείτε να απευθύνεστε στην Επιστασία του κτηρίου, τηλ. επικοινωνίας: 210-7277497, 210-7277498.

Η Μονάδα Προσβασιμότητας για Φοιτητές με Αναπηρία (ΜοΠροΦμεΑ) του Πανεπιστημίου Αθηνών επιδιώκει την ισότιμη πρόσβασης στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις, μέσω της παροχής προσαρμογών στο περιβάλλον, Υποστηρικτικών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Υπηρεσιών Πρόσβασης.

- Η Μονάδα Προσβασιμότητας προσφέρει:
- Υπηρεσία καταγραφής των συγκεκριμένων αναγκών κάθε ΦμεΑ.
- Τμήμα Προσβασιμότητας στο Δομημένο Χώρο του Πανεπιστημίου.
- Υπηρεσία Μεταφοράς των ΦμεΑ από την κατοικία τους στις Σχολές και αντιστρόφως
- Υποστηρικτικές Τεχνολογίες Πληροφορικής.
- Δωρεάν Λογισμικό για ΦμεΑ.
- Προσβάσιμα Συγγράμματα.
- Προσβάσιμους Σταθμούς Εργασίες στις Βιβλιοθήκες.
- Υπηρεσία Διαμεταγωγής για την άμεση ζωντανή τηλεπικοινωνία των ΦμεΑ, μέσω διερμηνείας στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα, με τους συμφοιτητές, καθηγητές και υπαλλήλους του Πανεπιστημίου.
- Οδηγίες σχετικά με τους ενδεδειγμένους τρόπους εξέτασης των ΦμεΑ.
- Υπηρεσία Ψυχολογικής Συμβουλευτικής Υποστήριξης για ΦμεΑ.
- Υπηρεσία εθελοντών υποστήριξης ΦμεΑ.

Για την καλύτερη εξυπηρέτηση των ΦμεΑ σε κάθε Τμήμα/Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών έχουν οριστεί:

1. Σύμβουλος Καθηγητής ΦμεΑ και αναπληρωτής του και
2. Αρμόδιος υπάλληλος της Γραμματείας και αναπληρωτής του για την εξυπηρέτηση ΦμεΑ

με τους οποίους οι ενδιαφερόμενοι μπορούν επιπλέον να επικοινωνούν τηλεφωνικά, με fax, με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή μέσω της Υπηρεσίας Διαμεταγωγής. Τα στοιχεία επικοινωνίας με τους αρμοδίους κάθε Τμήματος/Σχολής υπάρχουν στην ιστοσελίδα της ΜοΠροΦμεΑ.

Τηλέφωνα: 2107275130, 2107275687, 2107275183

Ηλ. ταχυδρομείο: access@uoa.gr

Αποστολή SMS: 6958450861

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Κυψέλη 745, 7ος όροφος, Τηλ. 210 727 7620

❖ **Διευθύντρια: Καθηγήτρια Γραμματική Κάρλα**, gkarla@phil.uoa.gr

ΦΕΚ ΙΔΡΥΣΗΣ 2727/4-8-2017 τ. Β΄

Στόχος του ΕΡ.ΚΥ.ΜΕ είναι να εξυπηρετήσει εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες στο γνωστικό αντικείμενο της Κυπριακής Γραμματείας από την αρχαιότητα ως τη σύγχρονη εποχή.

Ιστοσελίδα:

https://www.phil.uoa.gr/ereyna/ergastiria_moyseio/ergastirio_kypriakon_meleton/

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Κυψέλη 745, 7ος όροφος, Τηλ. 210 727 7625

❖ **Διευθυντής: Καθηγητής Ευριπίδης Γραντούδης**, egaran@phil.uoa.gr

ΦΕΚ ΙΔΡΥΣΗΣ 4274/30-12-2016 τ. Β΄

Το Εργαστήριο Νεοελληνικής Φιλολογίας του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α. ιδρύθηκε με σκοπό να εξυπηρετεί εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες στα γνωστικά πεδία της Νεοελληνικής Φιλολογίας, της Συγκριτικής Φιλολογίας και της Θεωρίας της Λογοτεχνίας.

Ιστοσελίδες:

https://www.phil.uoa.gr/ereyna/ergastiria_moyseio/ergastirio_neoellinikis_filologias/

<https://enphil.phil.uoa.gr>

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

Κυψέλη 745, 7ος όροφος, Τηλ. 210 727 7651

❖ **Διευθυντής: Αν. Καθηγητής Διονύσιος Καλαμάκης**, dkalam@phil.uoa.gr

ΦΕΚ ΙΔΡΥΣΗΣ 2727/4-8-2017 τ. Β΄

Στο εργαστήριο Παλαιογραφίας, εξετάζονται η εξέλιξη της ελληνικής γραφής, η χρονολόγηση, οι γραφείς και η ιστορία των χειρογράφων κωδίκων της ύστερης

αρχαιότητας, της βυζαντινής και της μεταβυζαντινής περιόδου, τα χειρόγραφα ως φυσικά αντικείμενα, η χειρόγραφη παράδοση, οι μέθοδοι της κριτικής και εκδοτικής των κειμένων και η εφαρμογή τους στη λόγια και δημώδη γραμματεία.

Ιστοσελίδα:

https://www.phil.uoa.gr/ereyna/ergastiria_moyseio/ergastirio_palaiografias/

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΠΥΡΟΛΟΓΙΑΣ

Αίθουσα 747, 7ος όροφος, Τηλ. 210 727 7651

❖ **Διευθυντής: Καθηγητής Αμφιλόχιος Παπαθωμάς**, papath@phil.uoa.gr

ΦΕΚ ΙΔΡΥΣΗΣ 2469/19-7-2017 τ. Β'

Ιστοσελίδα:

https://www.phil.uoa.gr/ereyna/ergastiria_moyseio/ergastirio_papyrologias/

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Αίθουσα 1 νέα πτέρυγα, 8ος όροφος, Τηλ. 210 727 7660

❖ **Διευθύντρια: Καθηγήτρια Θεοδώρα Αντωνοπούλου**, antono@phil.uoa.gr

❖ **ΕΤΕΠ: Κυριακή Παπαδοπούλου**, krapadop@phil.uoa.gr

Στο Εργαστήριο Πληροφορικής εκπαιδεύονται οι φοιτητές και οι φοιτήτριες του Τμήματος Φιλολογίας στη χρήση της τεχνολογίας της πληροφορίας και των ψηφιακών μέσων γενικά και ειδικότερα στα πεδία της γλωσσικής και φιλολογικής έρευνας και διδασκαλίας. Κατά το Χειμερινό εξάμηνο 2024-2025 προσφέρονται σεμινάρια Πληροφοριακής Παιδείας. Αναλυτικές πληροφορίες θα βρείτε στην ιστοσελίδα.

Ιστοσελίδα:

https://www.phil.uoa.gr/ergastiria_moyseio/ergastirio_pliroforikis/

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΦΩΝΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

Αίθουσες 622, 623, 6ος όροφος, Τηλ. 210 727 7668, e-mail: linglab@phil.uoa.gr

❖ **Διευθυντής: Αν. Καθηγητής Γιώργος Μαρκόπουλος**, gmarkop@phil.uoa.gr

❖ **ΕΔΙΠ: Αθηνά Κοντοσταυλάκη**, akonto@phil.uoa.gr

Π.Δ. 456/90, ΦΕΚ ΙΔΡΥΣΗΣ 175/14-12-1990

Το Εργαστήριο εξυπηρετεί εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες σε ευρύ φάσμα επιμέρους γνωστικών αντικειμένων της Φωνητικής και της Υπολογιστικής Γλωσσολογίας όπως:

- Παραγωγή και αντίληψη ομιλίας
- Φωνητική και Φωνολογία διαλέκτων και ιδιωμάτων της Νέας Ελληνικής
- Εκμάθηση φωνηέντων, συμφώνων, επιτονισμού σε μια δεύτερη/ξένη γλώσσα
- Στατιστική επεξεργασία φυσικής γλώσσας
- Τεχνικές μηχανικής μάθησης για εξόρυξη κειμενικών δεδομένων και ανάκτηση πληροφορίας
- Γλωσσική εκμάθηση μέσω υπολογιστή

Ιστοσελίδες:

<http://linglab.phil.uoa.gr>

https://www.phil.uoa.gr/ereyna/ergastiria_moyseio/ergastirio_fonitikis_kai_ypologistikis_glossologias/

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΡΧΑΙΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

Αίθουσα 744, 7ος όροφος, Τηλ. 210 727 7534

❖ **Διευθυντής: Καθηγητής Διονύσης Μπενέτος**, dionbenetos@phil.uoa.gr

ΦΕΚ ΙΔΡΥΣΗΣ 2137/11-6-2024 τ. Β'

The Lab's main objectives are described as follows:

- Manuscripts and Ontologies
- Ontology Based Palaeography and Critical Editioning
- Monolingual (Greek or Latin) and Bilingual (Greek and Latin) Text Corpora
- Manuscript Encoding (Transcription and Annotation, Morphology, Syntax, Semantics)
- Contribution to Research Programs in Terms of Excellence and Innovation
- Collaboration and Partnership with Institutions and Companies

Ιστοσελίδες:

<https://dhl.phil.uoa.gr>

https://www.phil.uoa.gr/ereyna/ergastiria_moyseio/ergastirio_psifiakis_epexergasias_kai_diacheirisis_archaion_ellinikon_kai_latinikon_glossikon_poron/

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΨΥΧΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΝΕΥΡΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

Αίθουσα 624, 7ος όροφος, Τηλ. 210 727

❖ **Διευθύντρια: Καθηγήτρια Σπυριδούλα Βαρλοκώστα**, svarlokosta@phil.uoa.gr

Φ.Ε.Κ. 2469/19-7-2024 τ. Β'

Αντικείμενο της έρευνας που διεξάγεται στο Εργαστήριο Ψυχογλωσσολογίας & Νευρογλωσσολογίας αποτελεί η αναπαράσταση και η επεξεργασία της γλώσσας από τον ανθρώπινο νου και εγκέφαλο καθώς επίσης και η αλληλεπίδραση ανάμεσα στη γλώσσα και άλλα γνωστικά συστήματα. Η έρευνά μας είναι διεπιστημονική και εκτείνεται σε διάφορα πεδία και θέματα που αφορούν τις γλωσσικές επιστήμες.

Ιστοσελίδες:

<https://psychoneurolinglab.phil.uoa.gr>

https://www.phil.uoa.gr/ereyna/ergastiria_moyseio/ergastirio_psychoglossologias_neyroglologias/

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΑΙ ΑΡΧΕΙΟ

Αίθουσα 734, 7ος όροφος, Τηλ. 210 727 7778

❖ **Διευθύντρια: Μαριάνθη Καπλάνογλου**, mkaplanog@phil.uoa.gr

❖ **ΕΤΕΠ: Ζωή Ζούπα**, zzoupa@phil.uoa.gr

ΦΕΚ ΙΔΡΥΣΗΣ 1923/2-6-2017 τ. Β'

Το Λαογραφικό Μουσείο ξεκίνησε τη λειτουργία του το 1965 ως «Αρχείο Χειρογράφων Πρωτογενούς Λαογραφικής Ύλης» με προσηρτημένη «Λαογραφική Μουσειακή Συλλογή». Σήμερα αριθμεί 4.000 περίπου χειρόγραφα λαογραφικού υλικού από διάφορα μέρη της Ελλάδας, από την Κύπρο και από την ελληνική διασπορά που αφορούν καταγραφές διαφόρων εκφάνσεων του ελληνικού λαϊκού πολιτισμού στο γλωσσικό ιδίωμα των πληροφορητών τους.

Ιστοσελίδες:

<https://fma.phil.uoa.gr>

https://www.phil.uoa.gr/ereyna/ergastiria_moyseio/laografiko_moyseio_kai_archeio/

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Με την ακαδημαϊκή ταυτότητα τα μέλη των ελληνικών ιδρυμάτων της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (φοιτητές, διδάσκοντες, διοικητικό και τεχνικό προσωπικό), καθώς και το ερευνητικό, διοικητικό, και τεχνικό προσωπικό ερευνητικών φορέων απολαμβάνουν πολλές παροχές και προνόμια.

Επιπλέον, μπορούν:

- να πιστοποιούν την ταυτότητα και την ιδιότητά τους
- να έχουν πρόσβαση σε ακαδημαϊκές / ερευνητικές υπηρεσίες, όπως η βιβλιοθήκη, η χρήση χώρων ελεγχόμενης στάθμευσης, κ.ά.
- να χρησιμοποιούν υπολογιστές, να βάζετε ψηφιακή υπογραφή, κ.ά.

Διεύθυνση υπηρεσίας: <https://academicid.minedu.gov.gr>

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ - ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη χρήση των ηλεκτρονικών υπηρεσιών του Πανεπιστημίου είναι η απόκτηση πανεπιστημιακού λογαριασμού (<http://webadm.uoa.gr>).

Οδηγίες Δημιουργίας και Ενεργοποίησης λογαριασμού

Συχνές Ερωτήσεις και Απαντήσεις (FaQ)

Η εφαρμογή ηλεκτρονικής γραμματείας (<http://my-studies.uoa.gr>) παρέχει τη δυνατότητα στους προπτυχιακούς φοιτητές να δουν και να εκτυπώσουν τη βαθμολογία τους, να έχουν πληροφορίες για όλα τα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών, να δηλώσουν τα μαθήματα που ενδιαφέρονται να παρακολουθήσουν καθώς και τα αντίστοιχα συγγράμματα, να συμπληρώσουν αιτήσεις για την έκδοση οποιουδήποτε διαθέσιμου πιστοποιητικού έχει καθορίσει η Γραμματεία (αναλυτικής βαθμολογίας, στρατολογίας, εφορίας κ.ά.).

Οδηγίες Εγγραφής στην Ηλεκτρονική Γραμματεία (My Studies)

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΩΝ (ΕΥΔΟΞΟΣ)

Το σύστημα ΕΥΔΟΞΟΣ είναι μία πρωτοποριακή υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας & Θρησκευμάτων για την άμεση και ολοκληρωμένη παροχή των Συγγραμμάτων των φοιτητών των Πανεπιστημίων της επικράτειας.

Η διαδικασία είναι πλήρως αυτοματοποιημένη και προσφέρει:

- Πλήρη ενημέρωση στους φοιτητές για τα παρεχόμενα Συγγράμματα σε κάθε μάθημα
- Δυνατότητα άμεσης παραλαβής των Συγγραμμάτων και
- Αποτελεσματικούς μηχανισμούς για την ταχεία αποζημίωση των Εκδοτών και για την αποτροπή της καταχρηστικής εκμετάλλευσης των δημόσιων πόρων

Η διεύθυνση της υπηρεσίας είναι <http://eudoxus.gr> και η πρόσβαση σε αυτήν είναι εφικτή με τη χρήση των αναγνωριστικών (όνομα χρήστη, κωδικός) που αποκτήθηκαν κατά την εγγραφή στο σύστημα διαχείρισης Γραμματειών (βλέπε παραπάνω).

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΤΑΞΗ (E-CLASS)

Η Ηλεκτρονική Τάξη (<https://eclass.uoa.gr/>) αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης ηλεκτρονικών μαθημάτων και υποστηρίζει την υπηρεσία ασύγχρονης τηλεκαίδευσης στο Πανεπιστήμιο Αθηνών χωρίς περιορισμούς και δεσμεύσεις. Η πρόσβαση στην υπηρεσία γίνεται με τη χρήση ενός απλού φυλλομετρητή (web browser) χωρίς την απαίτηση εξειδικευμένων τεχνικών γνώσεων. Η ενσωμάτωση των μεθόδων ενισχυτικής τηλεκαίδευσης στη μαθησιακή διαδικασία του Πανεπιστημίου Αθηνών υποστηρίζει και ενισχύει τη διδασκαλία και την πρόσβαση στη γνώση, παρέχοντας συνδυασμούς νέων μεθόδων για τη συμπλήρωση των παραδοσιακών τρόπων διδασκαλίας. Με τον τρόπο αυτό, οι συμμετέχοντες στην εκπαιδευτική διαδικασία επιλέγουν το δικό τους χρονικό πλαίσιο για επικοινωνία και πρόσβαση στο εκπαιδευτικό περιεχόμενο. Παράλληλα παρέχεται η δυνατότητα ψηφιακής οργάνωσης και διάθεσης του εκπαιδευτικού υλικού των μαθημάτων αλλά και μία πλειάδα μέσων επικοινωνίας μεταξύ του διδάσκοντα και των φοιτητών διευκολύνοντας την ομαλή και απρόσκοπτη διεξαγωγή του μαθήματος..

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΕΚΠΑ

Το Πανεπιστήμιο Αθηνών διαθέτει, μέσω Διαδικτύου, πρόσβαση σε μεγάλο φάσμα ηλεκτρονικών πηγών όπως περιοδικά, βιβλία, βιβλιογραφικές βάσεις, ψηφιακές συλλογές και θεματικές πύλες, με στόχο τη διευκόλυνση της έρευνας, της ενημέρωσης και εκπαίδευσης των φοιτητών, των μελών ΔΕΠ, των ερευνητών και των βιβλιοθηκονόμων του.

Όλες οι ηλεκτρονικές πηγές και συναφείς ηλεκτρονικές υπηρεσίες, περιλαμβάνονται στον ιστοτόπο της Βιβλιοθήκης και του Κέντρου Πληροφόρησης, που φιλοξενείται και συντηρείται από το Υπολογιστικό Κέντρο Βιβλιοθηκών (ΥΚΒ) του ΕΚΠΑ (<http://www.lib.uoa.gr/>).

UNIWAY ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΓΙΑ ΚΙΝΗΤΑ

Η εφαρμογή Unipay για κινητά Android και Apple, παρέχει τις ακόλουθες πληροφορίες και μικρο-εφαρμογές:

- Φοιτητολόγιο (για την πρόσβαση σε πληροφορίες που αφορούν αναλυτική βαθμολογία, δηλώσεις μαθημάτων, πρόγραμμα σπουδών, διδάσκοντες και στοιχεία επικοινωνίας, ώρες γραφείου κλπ.).
- Αξιολόγηση μαθημάτων (εύκολη πρόσβαση στα online ερωτηματολόγια αξιολόγησης μαθημάτων)
- Κοινωνική δικτύωση: chat, αποστολή αρχείων, εικόνας, video, ομάδες φίλων, πληροφορίες γεωγραφικής θέσης, ομάδες κοινών ενδιαφερόντων).

Η πρόσβαση στην εφαρμογή γίνεται μέσω του ιδρυματικού λογαριασμού του φοιτητή στο ΕΚΠΑ. Η εφαρμογή Unipay αναπτύχθηκε από το GUnet στο πλαίσιο του ΕΠ “Ψηφιακή Σύγκλιση” του ΕΣΠΑ.

ΧΡΗΣΙΜΟΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

- ❖ **Δικτυακός Τόπος του ΕΚΠΑ:** <http://www.uoa.gr>
- ❖ **Δικτυακός Τόπος της Φιλοσοφικής σχολής:** <http://www.deanphil.uoa.gr/>
- ❖ **Δικτυακός Τόπος του Τμήματος Φιλολογίας:** <http://www.phil.uoa.gr>
- ❖ **Δικτυακός Τόπος της Βιβλιοθήκης Φιλοσοφικής Σχολής** <http://phil.lib.uoa.gr>
- ❖ **Το Κέντρο Λειτουργίας και Διαχείρισης Δικτύου:** <http://www.noc.uoa.gr>
- ❖ **Γραφείο Διασύνδεσης ΕΚΠΑ** <http://career.uoa.gr>
- ❖ **Το Ταμείο Αρωγής Φοιτητών του ΕΚΠΑ:** <http://tafpa.uoa.gr>
- ❖ **Παροχές σε φοιτητές:** https://www.uoa.gr/foitites/paroches_drastiriotes/
- ❖ **Συμβουλευτικές υπηρεσίες:** https://www.uoa.gr/foitites/symboyleytikes_ypiresies/

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

Το ΕΚΠΑ χορηγεί κάθε χρόνο υποτροφίες (με επιλογή ή με διαγωνισμό) για προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές, καθώς και βραβεία σε φοιτητές/ριες, συγγραφείς επιστημονικής πραγματείας κλπ. Για περισσότερες πληροφορίες: *Διεύθυνση Κληροδοτημάτων – Τμήμα Υποτροφιών και Βραβείων*, Χρήστου Λαδά, 6 (6^{ος} όροφος). Προϊσταμένη: Α. Καββαδά-Ρουμελιώτη, τηλ. 210 3689131-4.

Ιστοσελίδα:

https://www.uoa.gr/foitites/paroches_drastiriotites/ypotrofies_brabeia/

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS+

Το Erasmus+ είναι το πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό, που στοχεύει στην ενίσχυση των δεξιοτήτων και στον εκσυγχρονισμό των συστημάτων εκπαίδευσης, κατάρτισης και νεολαίας για την περίοδο 2021-2027 και έχει τεθεί σε ισχύ από την 1η Ιανουαρίου του 2021. Αντικατέστησε τα προγράμματα της Ε.Ε που κάλυπταν όλους τους τομείς της εκπαίδευσης: το πρόγραμμα Δια Βίου Μάθηση –Erasmus, το Leonardo da Vinci, το Comenius, το Grundtvig, το Tempus κ.ά.

Το πρόγραμμα Erasmus+ δομείται σε 3 βασικές Δράσεις (Key Actions/KA) για την εκπαίδευση, την κατάρτιση και τη νεολαία οι οποίες είναι:

- **Βασική Δράση 1 (KA1/BD1): Κινητικότητα των ατόμων**
- **Βασική Δράση 2 (KA2/BD2): Συνεργασία για την καινοτομία και την ανταλλαγή καλών πρακτικών**
- **Βασική Δράση 3 (KA3/BD3): Ενίσχυση σε θέματα μεταρρυθμίσεων πολιτικής**

Το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών συμμετέχει στο πρόγραμμα Erasmus+ έχοντας πιστοποιηθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με τον Πανεπιστημιακό Χάρτη Erasmus+ 2021-2027 (Erasmus Charter for Higher education 2021-2027):

- <http://www.interel.uoa.gr/erasmus.html>

Περισσότερες πληροφορίες υπάρχουν στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ) που αποτελεί την Εθνική Μονάδα Συντονισμού του προγράμματος Erasmus+ <https://www.iky.gr/el/erasmusplus> και στην ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το πρόγραμμα http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/node_el

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ CIVIS: ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ (A EUROPEAN CIVIC UNIVERSITY)

Η «Ευρωπαϊκή Πανεπιστημιακή Συνεργασία για τους Πολίτες της Ευρώπης» - CIVIS είναι ένα δίκτυο δημόσιων ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων με στόχο τη δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου. Τα έντεκα Πανεπιστήμια που αποτελούν τα μέλη του δικτύου αυτού είναι: το Πανεπιστήμιο Aix-Marseille (Aix-en-Provence και Μασσαλία, Γαλλία), το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (Αθήνα, Ελλάδα) το Université Libre de Bruxelles (Βρυξέλλες, Βέλγιο), το Universitatea din București (Βουκουρέστι, Ρουμανία), το Universidad Autónoma de Madrid (Μαδρίτη, Ισπανία), το

Sapienza Università di Roma (Ρώμη, Ιταλία), το Stockholms Universitet (Στοκχόλμη, Σουηδία), το Eberhard-Karls-Universität Tübingen (Τυβίγγη, Γερμανία), το University of Glasgow (Γλασκώβη, Ηνωμένο Βασίλειο), το Paris Lodron Universität Salzburg (Σάλτσμπουργκ, Αυστρία) και το Université de Lausanne (Λωζάνη, Ελβετία). Το CIVIS φιλοδοξεί να συγκεντρώσει σε μία κοινότητα το δυναμικό περίπου 470.000 φοιτητών και 58.000 μελών του προσωπικού των συμμετεχόντων Πανεπιστημίων, συμπεριλαμβανομένων περίπου 35.000 μελών Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού.

Για περισσότερες πληροφορίες βλ. <https://civis.eu/en/about-civis/who-is-civis> και <http://www.interel.uoa.gr/erasmus/civis.html>

Για πληροφορίες σχετικά με τη Θεματική Περιοχή 2: Κοινωνία, Πολιτισμός και Πολιτιστική κληρονομιά (Hub 2 - Society, Culture, and Heritage (SCH)) επισκευθείτε την ιστοσελίδα <https://civis.eu/en/activities/civis-hubs/hub-2>

Ακαδημαϊκή υπεύθυνη του CIVIS για τους φοιτητές του Τμήματος Φιλολογίας: Επίκ. Καθ. Αθηνά Μπάζου, e-mail: bazouath@phil.uoa.gr

Διοικητικός υπεύθυνος για το CIVIS στη Γραμματεία του Τμήματος Φιλολογίας:

ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

Γραμματεία

Ιπποκράτους 7, 2ος όροφος, Τ.Κ. 106 79.

Δέχεται τους φοιτητές κάθε Δευτέρα, Τετάρτη και Παρασκευή και ώρες 11:00 – 13:00.

Τηλέφωνα: 210–3613261, 210–3688204, 210–3688232, 210–3688265, 210–3688266, 210–3688263

Fax: 210 – 3632316

email: secr@didaskaleio.uoa.gr

Ιστοσελίδα: <http://www.didaskaleio.uoa.gr/>

Το Πανεπιστήμιο Αθηνών στα πλαίσια του εκπαιδευτικού και του ευρύτερου επιμορφωτικού έργου του, παρέχει στους φοιτητές του τη δυνατότητα κατά τη διάρκεια των σπουδών τους να αποκτήσουν τη γνώση μιας ή περισσότερων γλωσσών, που είναι αναγκαία όργανα επιστημονικής ολοκλήρωσης.

Το έργο αυτό επιτελείται από το Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Σήμερα στο Διδασκαλείο διδάσκονται 27 γλώσσες όλων των επιπέδων: Αγγλική, Αιθιοπική, Αλβανική, Αραβική, Βουλγαρική, Γαλλική, Γερμανική, Δανική, Ιαπωνική, Ινδική (Hindi - Σανσκριτική), Ισπανική, Ιταλική, Κινεζική, Κορεατική, Νορβηγική,

---

Ολλανδική, Ουγγρική, Περσική, Πορτογαλική, Πολωνική, Ρουμανική, Ρωσική, Σερβική, Σουηδική, Τουρκική, Τσεχική και Φινλανδική.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Νέο Κτήριο στο χώρο της Πανεπιστημιούπολης

Τηλ.: 210 727 7672, 210 727 7971

Fax: 210 727 7673

e-mail: info@greekcourses.uoa.gr

Ιστοσελίδα: <http://www.greekcourses.uoa.gr>

Το Διδασκαλείο της Νέας Ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών λειτουργεί από τη δεκαετία του 1950, και σήμερα είναι το μεγαλύτερο κέντρο διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας στον κόσμο. Λειτουργεί υπό την επιστημονική ευθύνη του Τομέα Γλωσσολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής, γεγονός που διασφαλίζει για τους φοιτητές του σπουδές υψηλής ποιότητας σύμφωνα με τις πιο σύγχρονες διδακτικές μεθόδους.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΛΕΣΧΗ

Ιπποκράτους 15, 10679 Αθήνα

Τηλεφωνικό κέντρο: 210 3688223

Ιστοσελίδα: <http://www.lesxi.uoa.gr/>

Η Πανεπιστημιακή Λέσχη έχει σκοπό τη βελτίωση των βιοτικών συνθηκών των φοιτητών του Πανεπιστημίου Αθηνών, την ψυχαγωγία και την προαγωγή της κοινωνικής και πνευματικής τους μόρφωσης, με διαδικασίες και πρωτοβουλίες συμμετοχής, κοινωνικοποίησης και αυτοδιαχείρισης.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ ΙΑΤΡΕΙΑ

Ιατροφαρμακευτική και Νοσοκομειακή Περίθαλψη ανασφάλιστων φοιτητών του Ε.Κ.Π.Α.

Οι προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί φοιτητές και οι υποψήφιοι διδάκτορες που δεν έχουν άλλη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη, δικαιούνται πλήρη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη στο Εθνικό Σύστημα Υγείας (Ε.Σ.Υ.) με κάλυψη των σχετικών δαπανών από τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας

(Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 33 του Ν.4368/2016 (Α' 83), μόνο με χρήση του Α.Μ.Κ.Α. τους.

Πληροφορίες: Γραμματεία τηλ. 210 3688208

Στην Υγειονομική Υπηρεσία λειτουργούν τα εξής ιατρεία:

α) Παθολογικά Ιατρεία (τηλ. 210 3688241, 210 3688243)

Δευτέρα – Τετάρτη – Παρασκευή 8.00 – 14.30

Τρίτη και Πέμπτη 8.00 – 13.30

β) Οφθαλμολογικό Ιατρείο (τηλ. 210 3688240)

Δευτέρα – Τετάρτη – Παρασκευή 8.30 – 13.30

Τρίτη και Πέμπτη 9.30 – 14.30

γ) Οδοντιατρείο (τηλ. 210 3688210, 210 3688211)

Δευτέρα έως Παρασκευή 8.30 – 13.30

δ) Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Παρέμβασης (τηλ. 210 3688226)

Πληροφορίες: Γραμματεία τηλ. 210 3688208, 210 3688218.

(ε) Δερματολογική εξέταση

Οι φοιτητές του Ε.Κ.Π.Α. έχουν τη δυνατότητα να εξετάζονται στο Νοσοκομείο «Ανδρέας Συγγρός» κατόπιν συνεννόησης με τη Γραμματεία της Υγειονομικής Υπηρεσίας της Πανεπιστημιακής Λέσχης.

Τηλ. 210 3688208, 210 3688218

Περισσότερες πληροφορίες:

<http://www.lesxi.uoa.gr/foithtiki-merimna/ygeionomiki-yphresia.html>

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

- ❖ **Κεντρική Είσοδος:** 2^{ος} όροφος (άλλες εισοδοί: στους ορόφους 3^ο, 4^ο, 5^ο)
- ❖ **Θυρωρείο:** 2^{ος} όροφος
- ❖ **Αίθουσα τελετών και εκδηλώσεων (ΑΥΛΑ):** 2^{ος} όροφος
- ❖ **Μουσείο:** είσοδοι στους ορόφους 2^ο και 3^ο
- ❖ **Τηλεφωνικό Κέντρο της Σχολής:** Τηλ. 210 727 7000, 999
- ❖ **Γραφείο Επιστασίας:** Τηλ. 210 727 7497-8
- ❖ **Κυλικείο:** 4^{ος} όροφος
- ❖ **Εντευκτήριο προσωπικού:** 2^{ος} όροφος
- ❖ **Αμφιθέατρα:** 2^{ος}, 3^{ος}, 4^{ος} όροφος
- ❖ **Αίθουσες Διδασκαλίας:** σε όλους τους ορόφους
- ❖ **Γραφεία και τηλέφωνα διδασκόντων:** βλ. κατάλογο μελών ΔΕΠ
- ❖ **Φοιτητικό Εστιατόριο:** Το εστιατόριο λειτουργεί στο ισόγειο της Φιλοσοφικής, με είσοδο στην δυτική πλευρά του κτηρίου. Εξυπηρετεί όλα τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας που στεγάζονται στην Πανεπιστημιούπολη.

✓ Αναλυτικός Πίνακας της διάταξης της Σχολής υπάρχει στην Κεντρική Είσοδο στον 2^ο όροφο

ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Στάση εντός Πανεπιστημιούπολης

250 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥΠΟΛΗ - ΣΤΑΣΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ (ΚΥΚΛΙΚΗ)

221 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥΠΟΛΗ - ΑΚΑΔΗΜΙΑ (ΕΝΤΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ)

E90 ΠΕΙΡΑΙΑΣ - ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥΠΟΛΗ (ΣΧΟΛΙΚΗ EXPRESS)

Στάση Νεκροταφείο Ζωγράφου

608 ΓΑΛΑΤΣΙ - ΑΚΑΔΗΜΙΑ - ΝΕΚΡ. ΖΩΓΡΑΦΟΥ

230 ΑΚΡΟΠΟΛΗ - ΖΩΓΡΑΦΟΥ

Στάση Ζωγράφου (κοντά στη Θεολογική Σχολή)

220 ΑΝΩ ΙΛΙΣΙΑ - ΑΚΑΔΗΜΙΑ (ΚΥΚΛΙΚΗ)

221 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥΠΟΛΗ - ΑΚΑΔΗΜΙΑ (ΚΥΚΛΙΚΗ)

235 ΖΩΓΡΑΦΟΥ - ΑΚΑΔΗΜΙΑ (ΚΥΚΛΙΚΗ)

ΜΟΝΑΔΑ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ (ΦΜΕΑ)

Αποστολή της Μονάδας Προσβασιμότητας Φοιτητών με Αναπηρία (ΦμεΑ) είναι η επίτευξη στην πράξη της ισότιμης πρόσβασης στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις. Τα μέσα που επιστρατεύονται είναι οι Προσαρμογές στο Περιβάλλον, οι Υποστηρικτικές Τεχνολογίες Πληροφορικής και οι Υπηρεσίες Πρόσβασης. Στόχος είναι να ικανοποιηθούν βασικές ανάγκες και απαιτήσεις των ΦμεΑ όπως: η διαπροσωπική επικοινωνία με τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, η συγγραφή σημειώσεων και εργασιών, η πρόσβαση στις πανεπιστημιακές κτιριακές εγκαταστάσεις, στο εκπαιδευτικό υλικό, στον πίνακα και τις προβολές της αίθουσας διδασκαλίας, στις εξετάσεις και στο περιεχόμενο του διαδικτύου.

Η Μονάδα Προσβασιμότητας ΦμεΑ περιλαμβάνει:

- ❖ Υπηρεσία Καταγραφής Αναγκών των ΦμεΑ.
- ❖ Τμήμα Ηλεκτρονικής Προσβασιμότητας.
- ❖ Τμήμα Προσβασιμότητας στο Δομημένο Χώρο.
- ❖ Υπηρεσία Μεταφοράς.

Βασική υπηρεσία της Μονάδας είναι η καθημερινή μεταφορά των ΦμεΑ από τα σπίτια τους προς τους χώρους φοίτησης και αντίστροφα. Διαθέτει ειδικά διαμορφωμένο όχημα που μπορεί να μεταφέρει ταυτόχρονα πέντε ΦμεΑ από τους οποίους δύο με αναπηρικό κάθισμα ή αμαξίδιο. Η υπηρεσία λειτουργεί συνεχώς τις εργάσιμες μέρες από τις 07:00 ως τις 22:00 με δύο βάρδιες οδηγών.

Επικοινωνία και περισσότερες πληροφορίες:

Τηλέφωνο: 210 727 5183

e-mail:access@uoa.gr

Fax: 210 727 5135

Ιστοσελίδα: <http://access.uoa.gr/>

ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Όνοματεπώνυμο	Τομέας	Τηλέφωνο	Γραφείο (Κυψέλη)	e-mail
Αγάθος Θανάσης	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210-727- 7602	609	thagathos@phil.uoa.gr
Αναπληρωτής Καθηγητής				
Αγγελάτος Δημήτρης	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210-727- 7627	605	dangel@phil.uoa.gr
Καθηγητής				
Αναγνώστου Μυρσίνη	Βυζαντινής Φιλολογίας & Λαογραφίας	210-727- 7701	709	miranagn@phil.uoa.gr
ΕΔΙΠ				
Αντωνοπούλου Θεοδώρα	Βυζαντινής Φιλολογίας & Λαογραφίας	210-727- 7732	704	antono@phil.uoa.gr
Καθηγήτρια				
Βαϊόπουλος Βάιος	Κλασικής Φιλολογίας	210-727- 7405	706	vaivosvaiop@phil.uoa.gr
Καθηγητής				
Βαρλοκώστα Σπυριδούλα	Γλωσσολογίας	210-727- 7642	601	svarlokosta@phil.uoa.gr
Καθηγήτρια				
Βγόντζας Μιχαήλ	Βιβλιοθήκη Φιλοσοφικής	210-727- 7791		mvgontzas@lib.uoa.gr
Βιβλιοθηκονόμος				
Βερτουδάκης Βασίλειος	Κλασικής Φιλολογίας	210-727- 7619	706	vasvert@phil.uoa.gr
Αναπληρωτής Καθηγητής				
Γαραντούδης Ευριπίδης	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210-727- 7625	605	egaran@phil.uoa.gr
Καθηγητής				
Γεωργακοπούλου Σοφία	Κλασικής Φιλολογίας	210-727- 7938	608	sophiag262@yahoo.fr
Καθηγήτρια				
Γιάνναρης Θανάσης	Γλωσσολογίας	210-727- 7858	830	agiannar@phil.uoa.gr
ΕΔΙΠ				
Γκαράνη Μυρτώ	Κλασικής Φιλολογίας	210-727- 7692	606	mgarani@phil.uoa.gr
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια				
Γούτσος Διονύσιος	Γλωσσολογίας	210-727- 7644	601	dgoutsos@phil.uoa.gr
Καθηγητής				
Δελλή Σταματία	Βιβλιοθήκη Φιλοσοφικής	210-727- 7472		sdelli@lib.uoa.gr
Βιβλιοθηκονόμος				
Δημοπούλου Μαρία			608	mardim@phil.uoa.gr

Όνοματεπώνυμο	Τομέας	Τηλέφωνο	Γραφείο (Κυψέλη)	e-mail
ΕΤΕΠ	Γραμματέας Τομέα Γλωσσολογίας	210-727- 7836		
Δημοπούλου Ρουμπίνη Επίκουρη Καθηγήτρια	Κλασικής Φιλολογίας	210-727- 7377	706	roudim@phil.uoa.gr
Θωμά Μαριάννα Επίκουρη Καθηγήτρια	Κλασικής Φιλολογίας	210-727- 7843-	606	mathoma@phil.uoa.gr
Ζούπα-Μπόκα Ζωή	Λαογραφικό Μουσείο και Αρχείο - Βιβλιοθήκη ΦΛΣ	210-727- 7778	734	zzoupa@uoa.gr
ΕΤΕΠ				
Ιακώβου Μαρία Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Γλωσσολογίας	210-727- 7861	803	mariak@phil.uoa.gr
Ιντζίδης Βαγγέλης	Γλωσσολογίας	210-727- 7513	830	intzidev@phil.uoa.gr
ΕΔΙΠ				
Ιωακειμίδου Λητώ Επίκουρη Καθηγήτρια	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210-727- 7305	604	lioaki@phil.uoa.gr
Κακαρίκος Κωνσταντίνος ΕΔΙΠ	Γλωσσολογίας	210-727- 7822	830	kkarikos@phil.uoa.gr
Κακλαμάνης Στέφανος Καθηγητής	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210-727- 7684	604	stkaklamanis@phil.uoa. gr
Καλαμάκης Διονύσιος Αναπληρωτής Καθηγητής	Βυζαντινής Φιλολογίας & Λαογραφίας	210-727- 7707	708	dkalam@phil.uoa.gr
Καναβού Νικολέττα Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Κλασικής Φιλολογίας	210-727- 7635-	603	nkanavou@phil.uoa.gr
Καπλάνογλου Μαριάνθη Καθηγήτρια	Βυζαντινής Φιλολογίας & Λαογραφίας	210-727- 7729	705	mkaplanog@phil.uoa.gr
Καραβάνα Νεκταρία Διοικητικός υπάλληλος	Γραμματεία Τμήματος Φιλολογίας	210-727- 7545	306	nkaravana@uoa.gr
Καρβούνη Αικατερίνη-Νίνα Επίκουρη Καθηγήτρια	Κλασικής Φιλολογίας	210-727- 7613	608	kcarvounis@phil.uoa.gr
Κάρλα Γραμματική Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Κλασικής Φιλολογίας	210-727- 7620	606	gkarla@phil.uoa.gr
Καρπούζου Πέγκυ Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210-727- 7918	609	pkarpouzou@phil.uoa.gr

Όνοματεπώνυμο	Τομέας	Τηλέφωνο	Γραφείο (Κυψέλη)	e-mail
Καφρίτσα Ευθυμία	Κλασικής Φιλολογίας		606	eefikafritsa@phil.uoa.gr
ΕΔΙΠ				
Κοντοσταυλάκη Αθηνά	Εργαστήριο Φωνητικής & Υπολογιστικής Γλωσσολογίας	210-727- 7668	623	akonto@phil.uoa.gr
ΕΔΙΠ				
Κορολή Αικατερίνη	Κλασικής Φιλολογίας	210-727-	603	katkoroli@phil.uoa.gr
Επίκουρη Καθηγήτρια				
Κούζας Γεώργιος	Βυζαντινής Φιλολογίας και Λαογραφίας	210-727- 7820	705	gkouzas@phil.uoa.gr
Επίκουρος Καθηγητής				
Κυρίτση Ευαγγελία	Γλωσσολογίας	210-727- 7853	601	Eva.Kyritsi@phil.uoa.gr
ΕΔΙΠ				
Κωνσταντάκος Ιωάννης	Κλασικής Φιλολογίας	210-727- 7638	603	iokonstan@phil.uoa.gr
Καθηγητής				
Λέγγερης Άγγελος	Γλωσσολογίας	210-727- 7648	601	alengeri@phil.uoa.gr
Επίκουρος Καθηγητής				
Λεντάκης Βασίλειος	Κλασικής Φιλολογίας	210-727- 7650	610	vlentakis@phil.uoa.gr
Καθηγητής				
Λεντάρη Τίνα	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210-727- 7626	605	tlendari@phil.uoa.gr
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια				
Λουκάκη Μαρίνα	Βυζαντινής Φιλολογίας και Λαογραφίας	210-727- 7876	704	mloukaki@phil.uoa.gr
Καθηγήτρια				
Μαγουλάς Γεράσιμος	Γραμματέας Τομέα Νεοελληνικής Φιλολογίας	210-727- 7621	605	geramag@phil.uoa.gr
ΕΤΕΠ				
Μακρυγιάννη Ευγενία	Κλασικής Φιλολογίας	210-727- 7719	706	emakrigi@phil.uoa.gr
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια				
Μαλάμου Μυρτώ - Μαρία	Κλασικής Φιλολογίας		606	mmalamou@phil.uoa.gr
ΕΔΙΠ				
Μαρκόπουλος Γεώργιος	Γλωσσολογίας	210-727- 7857	830	gmarkop@phil.uoa.gr
Αναπληρωτής Καθηγητής				
Ματθαίος Στέφανος	Κλασικής Φιλολογίας	210-727- 7420	609	smatthaios@phil.uoa.gr
Καθηγητής				
Μέντη Θεοδώρα	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210-727- 7629	604	tmenti@phil.uoa.gr
ΕΔΙΠ				

Όνοματεπώνυμο	Τομέας	Τηλέφωνο	Γραφείο (Κυψέλη)	e-mail
Μεσσής Χαράλαμπος ΕΔΙΠ	Βυζαντινής Φιλολογίας και Λαογραφίας	210-727- 7733	704	charmess@phil.uoa.gr
Μιχαλόπουλος Ανδρέας Καθηγητής	Κλασικής Φιλολογίας	210-727- 7618	606	amichalop@phil.uoa.gr
Μόζερ Αμαλία Καθηγήτρια	Γλωσσολογίας	210-727- 7645	806	amoser@phil.uoa.gr
Μπάζου, Αθηνά Επίκουρη Καθηγήτρια	Κλασικής Φιλολογίας	210-727- 7837	609	bazouath@phil.uoa.gr
Μπέλλα Σπυριδούλα Καθηγήτρια	Γλωσσολογίας	210-727- 7819	806	sbella@phil.uoa.gr
Μπενέτος Διονύσιος Καθηγητής	Κλασικής Φιλολογίας	210-727- 7607	608	dionbenetos@phil.uoa.g r
Μποϊντά Παναγιώτα Διοικητικός υπάλληλος	Γραμματεία Τμήματος Φιλολογίας	210-727- 7386	306	pbointa@phil.uoa.gr
Νικολοπούλου Μαρία ΕΔΙΠ	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210-727- 7629	604	mnikolopoulo@phil.uoa. gr
Ξανθοπούλου Κυριακή Βιβλιοθηκονόμος	Βιβλιοθήκη Φιλοσοφικής	210-727- 7785		kksantho@lib.uoa.gr
Ξεζωνάκη Ροδάνθη Διοικητικός υπάλληλος	Γραμματεία Τμήματος Φιλολογίας	210-727- 7952	306	rodia@phil.uoa.gr
Ξουρίας Γιάννης Αναπληρωτής Καθηγητής	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210-727- 7718	605	yخورias@phil.uoa.gr
Παΐδας Κωνσταντίνος Καθηγητής	Βυζαντινής Φιλολογίας και Λαογραφίας	210-727- 7728	705	kpaidas@phil.uoa.gr
Παναρέτου Ελένη Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Γλωσσολογίας	210-727- 7647	601	epanar@phil.uoa.gr
Παντελίδης Νικόλαος Καθηγητής	Γλωσσολογίας	210-727- 7596	16	npantel@phil.uoa.gr
Παπαδημητρόπουλος Λουκάς ΕΔΙΠ	Κλασικής Φιλολογίας	210-727- 7651	603	lpapadim@phil.uoa.gr
Παπαδοπούλου Θεοδώρα ΕΔΙΠ	Βυζαντινής Φιλολογίας και Λαογραφίας	210-727- 7869	704	theodpap@phil.uoa.gr

Όνοματεπώνυμο	Τομέας	Τηλέφωνο	Γραφείο (Κυψέλη)	e-mail
Παπαδοπούλου Κυριακή	Αίθουσα υπολογιστών & Βιβλιοθήκη Φιλοσοφικής Σχολής	210-727-7773	605	krapadop@phil.uoa.gr
ΕΤΕΠ				
Παπαθωμάς Αμφιλόχιος	Κλασικής Φιλολογίας	210-727-7304	603	papath@phil.uoa.gr
Καθηγητής				
Παπαϊωάννου Σοφία	Κλασικής Φιλολογίας	210-727-7380	706	spapaioan@phil.uoa.gr
Καθηγήτρια				
Πιτσινέλης Γεώργιος	Βυζαντινής Φιλολογίας και Λαογραφίας	210-727-7735	704	gpitsin@phil.uoa.gr
Επίκουρος Καθηγητής				
Πολέμης Ιωάννης	Βυζαντινής Φιλολογίας και Λαογραφίας	210-727-7890	705	jpolemis@phil.uoa.gr
Καθηγητής				
Ρέππα Ειρήνη	Βιβλιοθήκη Φιλοσοφικής	210-727-7844		ereppa@lib.uoa.gr
Βιβλιοθηκονόμος				
Ρώτα Μαρία	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210-727-7371	604	mrota@phil.uoa.gr
Επίκουρη Καθηγήτρια				
Σαϊτάνη Βιβή	Γραμματεία Τομέα Βυζαντινής Φιλολογίας και Λαογραφίας	210-727-7726	705	svivi@phil.uoa.gr
Διοικητικός υπάλληλος				
Σαρρή Αντωνία	Κλασικής Φιλολογίας	210-727-7711-		antoniasarri@phil.uoa.gr
Επίκουρη Καθηγήτρια				
Σιαπέρας Λάμπρος	Βιβλιοθήκη Φιλοσοφικής Σχολής	210-727-7859		lasiap@uoa.gr
ΕΤΕΠ				
Σιόντη Μαριέττα	Κλασικής Φιλολογίας	-	611	msiodi@phil.uoa.gr
ΕΔΙΠ				
Σπυρόπουλος Βασίλειος	Γλωσσολογίας	210-727-7646	601	vspyrop@phil.uoa.gr
Καθηγητής				
Ταχοπούλου Ολυμπία	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210-727-7716	605	otachopoulou@phil.uoa.gr
Επίκουρη Καθηγήτρια				
Τσιτσιανοπούλου Ελένη	Κλασικής Φιλολογίας	210-727-7608	603	nninoy@phil.uoa.gr
ΕΔΙΠ				
Φάκας Χρήστος	Κλασικής Φιλολογίας	210-727-7540	706	cfakas@phil.uoa.gr
Επίκουρος Καθηγητής				
Φραντζή Αργυρώ	Βιβλιοθήκη Φιλοσοφικής Σχολής	210-727-7790		afrantzi@uoa.gr
ΕΤΕΠ				

Όνοματεπώνυμο	Τομέας	Τηλέφωνο	Γραφείο (Κυψέλη)	e-mail
Φώτου Αικατερίνη	Γραμματεία Τομέα Κλασικής Φιλολογίας	210-727- 7788	609	kfotou@phil.uoa.gr
Διοικητικός υπάλληλος				
Φώτου Ηλιάννα	Γραμματεία Τμήματος Φιλολογίας	210-727- 7738	306	ifotou@phil.uoa.gr
Διοικητικός υπάλληλος				
Χατζηλάμπρου Ροζαλία	Κλασικής Φιλολογίας	210-727- 7610	608	rosahatz@phil.uoa.gr
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια				
Χρυσανθοπούλου Βασιλική	Λαογραφίας	210-727- 7737	704	vchrys@phil.uoa.gr
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια				